

Husmodern

Karin och Nisses brevväxlingar från respektive hem.

Innehållsförteckning

Bringåsen den 5 December (1915, nioåriga Karins första brev till kusin Martin).....	3
Kristinehamn den 22 april 1928. (Karin avsked till Martins USAresa).....	3
Karin skrev år 1995 i minnesanteckningar till Dialekt och fornminnesarkivet i Uppsala:.....	4
Klöstans den 10/10 1930 (23-åriga Nisses första brev till Karin).....	5
Bringåsen den 12 – 10 1930 (Karins första brev till Nisse, adress?, helgfirandet).....	5
Klöstans den 19 Okt. 1930 ("främmande", gubbal, Nisses adress).....	6
Klöstans den 29 Okt. 1930 (skomakartjänster).....	7
Bringåsen den 31. okt. 1930. (kommenterar Nisses senaste besök, ensam hemma, mjölkning, bakning, skolagning, skördefest).....	7
Klöstans den 5/11 1930 (om bio och bilanvändningen).....	8
Bringåsen den 9/11 1930. (kaffekalas hos Nicke, gånga helgens program, framtida bioprogram, foton) ..	8
Bringåsen den 11/2 1931. (skidåkning i skolspåret, instruerar maskinmjölkning, väver).....	10
Örån Handog den 24 febr. 1931 (Nisse på sågning, Henning "på pass, skidtävlan, IOGT I Mo).....	10
Klöstans den 18 Mars 1931 (radio på Klöstans, istrav på söndag, radiobal).....	11
Bringåsen den 21. mars 1931. (gardinväv, radiobaler?).....	11
Klöstans den 27 mars 1931 (efter travbalen, ny sågning med Otto).....	12
Bringåsen den 29/3 1931. (minnen av travbalen, städats farsans museiföremål).....	12
Klöstans den 21 April 1931 (Nisses kyrkobesök, bio m Henning stum krigsfilm, mjölkutkörning, hökörning,.....	13
Klöstans den 7 maj 1931. (vedkapning, brödbak, getslakt,.....	14
Bringåsen den 11/5 1931. (önskat "friarbrev", lugn söndag, ögonkontroll).....	14
Klöstans den 13 maj -31. ("friarbrevet", nöjesresa utrikes med familjebilen).....	15
Bringåsen den 18. maj 1931. (på bal själv i Lit med logen, cykelturtankar, "friarbrevet", Nisses traktorvåranna).....	15
Klöstans den 20 maj 1931. (årets första traktorresa, kommenterar föreg brev).....	16
Klöstans den 2 juni 1931 (tisdag, mycket cyklande på söndan, bl a Näverede, fiskat, Torstablesök.....	17
Bringåsen den 3. juni 1931. (kommenterar Nisses söndagsfärder, div jobb för, och i st för pigan o drängen).....	18
Klöstans den 9 juni 1931 (om SkinnKalles kalas för skollärarn, sågning, drömmar sommarutflykter) ..	19
Bringåsen den 11/6 1931 (Eriks fotograferande, brev från kusin Astrid i Stockholm, telefontack från Albin o Helga för rödöbesöket, "krankhet" på Backen).....	20
Klöstans den 17 juni 1931 (sågat klart, "snickrat" kastved, ny sågning, tandvård, tankar om midsommar).....	21
Bringåsen den 18. juni 1931. (midsommartankar om Hoverbergsresa, stadsreseepidemi, kameraköp, bakat o tvättat, skickat kort).....	22
Klöstans den 26 juni -31 (minnen av helgens resa, stadsresa, målat nygjord båt, skurat lagårn.....	23
Bringåsen den 29 Juni 1931 (midsommarkorten).....	24
Bringåsen den 8. juli 1931. ("frimåndag", tandlagning, ettårsminnet).....	25
Klöstans den 15 Juli 1931 (minns första året, slättarna börjar med traktorslätter).....	26
Bringåsen den 19. juli 1931. (besök av Ullbergs från Vången, rädsla för Nisses kommande flytt från Klöstans, kameraskott).....	27
Klöstans den 22 Juli 1931. (om flytt och "snedsprång").....	28
Klöstans 28 juli 1931 (stilprov om höjanna och att bygga båtar).....	29
Bringåsen den 29 juli 1931 (Karins 25årsdag, stilprov om kovallning).....	30
Klöstans 5 aug 1931 (fortsatt traktorslätter).....	31
Bringåsen 17 aug. 1931 (Karin instämmer med veckotidningsdrömmar..).....	31
Bringåsen 25 aug. 1931 (nämner pappa Antes hälsoproblem och arbetsflit).....	31

Klöstånäs 26 aug 1931 (24 år och födelsedagspresent, skoarbetena, lördagsträff?).....	32
Bringåsen 1 sept 1931 (filosferar om lycka och söndagsfrid, men arbetet fortsätter).....	32
Bringåsen 2 sept 1931 (K läser uppslag i Husmodern om bekant husmoder).....	33
Klöstånäs den 3 sept. -31. (Nisse kört självbindare och varit på "buflöj").....	36
Klöstånäs 7 sept 1931 (om tidningsbilden, skörden snart klar).....	37
Bringåsen den 8. sept. 1931. (Karin på bröllop i Lit och missat en dejt).....	37
Klöstånäs 15 sept 1931 (Nisse med familjen tittat på gårdar, fått strumpor, sålt en båt).....	38
Bringåsen den 16. sept. 1931 (Karin på bönemöte, logemöte, pärlplockning).....	38
Klöstånäs den 29 sept. -31 (kom hem tidigt, slaktat gris, börjat tröskning igen).....	39
Bringåsen den 1. okt. 1931. (till kamskalas på Klöstånäs, plockat körsbär på Backen).....	39
Bringåsen den 12 oktober 1931 (ett år sen första brevet, planerat logemöte, klippt får, putsat fönster o innanfönster).....	40
Klöstånäs den 14 Okt. 1931. (Nisse lagar skor, tog sovmorgon).....	41
Bringåsen den 20. okt. 1931. (Alfred Norling fotograferat, på fotboll, logemöten, skickat kort till Nisses "tennskrin").....	41
Bringåsen den 26. okt. 1931. (hemma med pappa o eldade i alla eldstäder, lyssnade på skivor, nästa dag Ante till Vången, pojarna sätter upp telefonstolpar mot växeln på berget).....	42
Klöstånäs den 31 oktober 1931. (bekymmer med "tröten", flyttningen,.....	44
Bringåsen den 2. nov. 1931. (Karin svarar på klagoskriften, missnöjd med eget helgfirande bl a kortspel, ber om tussar till "morsan").....	44
Klöstånäs den 4 nov. 1931. (klar med tröskning, bilåka med familjen, kam göra tussar).....	45
Bringåsen den 8 nov. 1931. (söndag, mätt upp skostorlek, kvällsmöte om logeprogram).....	46
Klöstånäs den 12 Nov. 1931. (tussarna färdiga, mera bilturer med volvon).....	46
Bringåsen den 18 nov. 1931. (tussarna avprovats, Karin börjat sy skidkläder.....	47
Här kommer ur samlingen några odaterade brev, som jag av innehållet tror ska ligga här.	48
(ej postat, Karin lämnat huset för kaffe hos grannen).....	48
Förtjusande raring!.....	49
Klöstånäs söndakväll. (22/11, småprat, fortsatta flyttbekymmer, bilar och hästar).....	49
Bringåsen den 23/11 1931. (måndag, åter vardag, farsan till Stockholm, mor till kyrkan, själv till stan.	51
Bringåsen 26 - 11 - 31 (Högtalarradion kom till Backen från "Köper allt").....	52
Klöstånäs den 1/12 -31. (agerar hovslagare, sälja hästen).....	52
Klöstånäs den 15/12 -31. (förlovningen är planerad, snöplogning och tussmakare).....	52
Bringåsen den 16-12-1931. (om instundande förlovning och julfirande).....	53
Klöstånäs den 11/1 1932. (första brev som fästfolk, besök av hornsbergkusiner).....	53
Bringåsen den 18-1-1932. (förlovningsannons o prövotider).....	54
Klöstånäs den 25/1 1932. (div småprat, snickrat, kört hö, rotat i "kasen").....	55
Bringåsen den 4 febr. 1932. (stadsresor, korvsmet och "brudkistan").....	56
Klöstånäs den 6/2 -32. (vådliga cykelfärder, hökörning, vedarbeten, sågspånskörning, vill drömma positivt om egen härd).....	57
Bringåsen den 9 febr. 1932. (telefonprat med varandra, tandlagning med rast o familjeträff hos Stina, känner sej bunden till backens hushåll).....	58
Bringåsen den 31 Mars 1932. (längre mellan breven, Nisse flyttar till Täng, väntar foton, Antes sista fotografi).....	59
Bringåsen den 6 april 1932. (väntar ännu förlovningskort, mor och far ute på resor).....	61
Täng den 13 April -32. (Nisse gör flera skor och lagar skor, K och N träffas på helgerna).....	62
Bringåsen den 20 april 1932.v (tunnbrödsbakn, på väg ffg till Täng).....	62
Täng den 20/9 1932. (Nisse plockar potatis o skördar både här och på Backen, fraktar folk o hämtar getter, röstar i Lit).....	63
Bringåsen om torsdagskväll (sjukbehandling, fiske).....	64
Kära kusin Martin! (ca 1995, Karin om bortgångna anförvanter och gamla minnen).....	65

Fotot visar Karin som inackorderad skolelev hos sin fars kusin Karin och Erik Bengtsson i Kläppe samma år som hon skrev brevet till Martin. Undervisningen försiggick i granngården hos en syster till Karin Bengtsson

Bringåsen den 5 December (1915, nioåriga Karins första brev till kusin Martin)

Kusin Martin

Tack för kortet. Jag kände ej igen er strax för ni har blivit så stora. Jag har skrivit flera gånger men det har ej blivit skickat. Går nu i Kläppe på skolan och det är roligt. Erik skall börja efter jul han för då blir den i Lungre. Men vi skall vara i Kläppe 5 veckor efter jul också. Jag bor hos Karin Bengtsson och hon är mycket snäll skall du tro så det är mycket roligt. Jag började skolan den 11 Januari och var examen den 21 Maj och nu började vi i Kläppe den 15 November. Går nu i tredje klass så kanske jag får börja i Folkskolan nästa år.

Fick se en flygmaskin i Mars han flög hit från stan Farmor såg den också för han flög mitt över flaggstången på gården. Erik skulle också ha skrivit lite, men han har ej lärt sig så han kan skriva än, men han helsar så mycket. Vi mår bra och du har det nog roligt i Amerika, skall ni inte komma hem snart! Skulle helsa till dig och Josef och Farbror och Faster från Farmor hon mår som vanligt.

Helsningar från din kusin Karin Hansson
Bringåsen

Emigranterna kom tillbaka 1919, men 1928 fick amerikafebern bröderna Martin och Josef att på nytt emigrera till Seattleområdet på USA:s västkust. Karins avskedsbrev.

Kristinehamn den 22 april 1928. (Karin avsked till Martins USAresa)

Kära kusin!

Tack för ditt brev. Det är rätt länge sen jag fick det nu, och jag har nog tänkt skriva svar långt före detta, men uppriktigt sagt så har det nästan kännits lite "gruvsamt" att skriva ett sånt här avskedsbrev. Du ska tro det blev bestörtning i lägret när vi fick veta, att du så här hals över huvud

skulle ge dig iväg till Amerika. Ditt brev lät riktigt tragiskt. Aldrig är ett svårt ord, och att vi aldrig ska få se dig mer, kan jag ändå inte riktigt tro på. Du måste väl komma tillbaka någon gång, när du fått nog av Amerika. I fall du nu någonsin får det. Du har visst länge längtat dit, så det är väl bra, att du äntligen får fara och pröva din lycka i de stora möjligheternas land, men nog kommer det att bli tomt efter dig i Kyrkås alltid.

Kören går naturligtvis i kras och så mister man en "bussig" kusin och kamrat. Önskar dig dock lycka på resan och hoppas, att du inte så helt går upp i allt det nya du möter att du alldeles glömmer dina vänner i gamla Sverige, utan skriver en rad ibland. Astrid och jag kom just häromdagen att resonera om hur fort allting kan förändras ibland. Minns du t ex. i fjol annandag påsk åkte Josef och du och vi två till Lit på en fest, beundrade därvarande sångkörs prestationer undersökte Zigenarnas bostadsförhållanden och - fröso lite smått, för det blåste väldigt kallt. I år samma dag, var Josef lyckligen förlovad, du så gott som på väg till Amerika och Astrid och jag spatserade på Karlstads gator - vi åkte nämligen dit den dagen för att titta på stan -.

Så då var den fyrväplingen skingrad. Lite konstigt säga, att en fyrväpling är skingrad, men jag tänkte på bladen jag, och då blev det så. Hoppas du begriper "schäsen". Ja, det var ju sorgligt, att vi inte kom hem till Påsk, men det kan nu inte hjälpas.

Vi trivs fortfarande bra i Värmland och ha det trevligt på alla vis. På sistone ha vi slutat med köksjobbet och gå nu enbart i slöjd. För tillfället väver vi bägge två, någonting mycket fint förstås. Vi ha en liten, skojig gammal lärarinna, som undervisar i vävning och en annan bussig sådan, som undervisar i sömnad. Denna dag, som är en söndag, ha vi bl. a. varit i Missionskyrkan. I den här lilla "Asken" finns det kyrkor och kapell i alla gathörn. Jag tror nästan, att alla möjliga samfund äro representerade. Sedan "slog vi på stort" och gick på teater. Här spelades nämligen en amatörbit, som hette "Friaren från Värmland", och det var verkligen värt 75 öre att se den. Handlingen försiggick i forna tider, då "fruntimbren" hade vida krinoliner och karlarna rutiga byxor, och frierier var det i långa banor.

Eftersom jag nu inte personligen kan ta farväl när du reser, skickar jag mitt konterfej istället, ty jag har som alla andra rätttroga K.P.S:are varit till Jönsson och förevigat mig. Omnämnda fotografering är så gott som obligatorisk för det är meningen, att alla de mer eller mindre sköna anletena av skolans elever ska samlas till ett minnesalbum, som utkommer med anledning av skolans 50-års jubileum nu i Pingst. Återstår nu endast att säga dig ett ömt farväl och ett tack för det gågna, däri inbegripet även lektionerna i engelska och mera sådant.

Hjärtl. hälsningar! Lev väl!
Karin

Karin skrev år 1995 i minnesanteckningar till Dialekt och fornminnesarkivet i Uppsala:

Mor gillade inte dans, så jag fick inte vara med ens på de små bydanserna. På något sätt kom jag ändå med så smått så där i 17-18 årsåldern. Dansa hade våra unga dansglada pigor lärt mig medan vi jobbade i lagår'n, men första gången jag blev uppjuden av en pojke var jag så blyg att jag inte vågade ställa upp. Sommartid dansades på logar och i lador på försommaren innan höet och säden var inbärgade. Så småningom blev också någon större och rymligare loge lokal för offentliga danstillställningar med professionell dansmusik.

"Bjudningsbaler" förekom också då och då. På en sådan i Lit träffade jag för första gången min blivande man. *

Företrädesvis var det ungdomen och de ogifta som besökte danstillställningarna men var det, som ibland hände dans i samband med bröllop eller annat kalas så visst deltog också många av de äldre och gifta i dansen.

Av ideella föreningar på orten var godtemplarlogen nr 310 Lantblomman den äldsta mest aktiva och mest besökta. Den bildades redan 1882 som den första logen utanför Östersund och hade i början sina möten varje söndag mellan kl 4 och 6. Något senare bestämdes möten varannan söndag och att de om det var gudstjänstsdag, skulle förläggas i anslutning till gudstjänsten. Förutom för ett nyktert och sedligt "lefverne" verkade logen för allmänbildning, kultur och medmänsklighet.

**Den träffen skedde, som det senare visade sig, den 5 augusti 1930 – säkert i närvaro av flera av Nisses nyfikna och glada systrar.*

Det var den ovane brevskrivaren Nisse som startade deras långa brevhistoria, efter att dom två träffats några gånger sedan början av augusti på olika nöjeställningar.

Klöstanäs den 10/10 1930 (23-årige Nisses första brev till Karin)

Älskling!

Hjärtligt tack för precenten, roligt å se att du inte glömt bort mej. Hoppas du lever och mår som vanligt, det är så länge sen vi träffades, så jag har flera gånger tänkt på att skriva några rader till dej, men det har inte blivit av förrän nu. Du fick ju inte igen din portmonnä heller när vi skildes, jag glömde ju alldeles bort den, men du kan ju kanske få igen den nästa gång vi träffs. Hoppas det snart skall bli ett tillfälle.

Undrar vad du har haft för roligt under helgen, du var kanske hit på basaren, jag har inte varit dit någe mer än första kvällen.

På lördakväll voro vi på mandsagskalas hos Frans H. kan du tänka, men det var ganska hejtit där så det gick ju för sej. På söndakväll gick jag å lade mej i rätt tid, man får ju tänka på måndan också, jag var nämligen till stan efter kampen då. Ja på söndakväll har vi maskeradbal på banan, som du vet, undrar om du kommer hit då, jag vet inte så noga om jag kommer att fara dit, få se om det blir lite finare väder än vad det nu är, man mår allra bäst om man är hemma när det är ruskväder. I alla fall och emellertid så vill du kanske ha ett kort utav mej i gengäld för det jag fick, jag har inge nytt, utan det är sen min gröna ungdom, men jag skickar det ändå.

Nu har jag inte tid att pladdra sån här smörja längre du får ursäkta mej, blir kanske mera en annan gång.

Många kära hälsningar från din tillgivne Nisse

Greta(en av systrarna) hälsar så hjärtligt hon vill som jag att du snart skall komma hit.

Bringåsen den 12 – 10 1930 (Karins första brev till Nisse, adress?, helgfirandet)

Käraste Nisse!

Hjärtligt tack för brevet som gladdde mig mycket, inte minst därför att det också innehöll ditt porträtt. Roligt ha ett sån't att "glåma" på ibland, roligt även att få höra lite' nytt från dej själv.

Du mår bara gott, hör jag, och det är ju gott och väl det, för jag mår skapligt jag med. Den här helgen är mycket lugn och fridfull, i går kväll kröp jag till kojs i vanlig vardagssängdagstid som en liten snäll flicka, och i dag – sitter jag och skriver till dej. Resultatet av det företaget skall du strax få skåda, ber på förhand om overseende.

Förra helgen då hade jag främmande, från lördag eftermiddag till måndag morgon, en birkakamrat som jag inte träffat på flera år. Hon är från Hammerdal eljest, men ringde en dag och förkunnade, att

hon var i sta'n på vävkurs. På lördag'n råkadess vi därstädes och beslöto tvärt på skivan, att hon skulle åka med mej hem. Samma kväll åkte vi åstad till Lit på basar. Söndag kväll åhörde jag ett fördrag av d:r Eriksson, som på ett övertygande sätt belyste vådorna av att inte tvätta sig ordentligt. Efteråt bildades en Rödakorsförening, som skulle få till uppgift, att på ett fint sätt lura slantar av folk, för att i sinom tid få råd att förära socknen en badstuga.

Jaså jag får komma till Klöstanäs och hälsa på er igen. – Jaa du, nog vill jag det alltid, vågar jag bara så.... Än du då? Har du aldrig tänkt dej möjligheten av att komma hit och hälsa på? Jag tycker eljest, att du, eftersom du vid vårt sista sammanträffande behagade försvinna med kassan, som lämpligt straff borde ådömas att frakta hem den igen. Och du förstår väl, att jag måste ha rysligt svårt att klara mej utan den där stora förmögenheten, så det brådskar. –

Detta mitt första brev till dej bjuder nog inte på något värst vidare i nyhetsväg, fruktar jag, men ser du, man tager vad man haver – och så blir skrivelsen därefter. Vet rakt inte, hur folk i allmänhet brukar skriva adressen på dina brev, men jag har fått för mej, att jag måste rita några extra krumelurer efter namnet ditt, för att inte mina kråkfötter ska' falla i din ärade faders händer. Är det onödigt med "krumelurerna" manne??

Hjärtliga hälsningar
från din tillgivna Karin.

(Brevet var adresserat till Herr Nils Nilsson d. y. , Klöstanäs, Lit.)

Klöstanäs den 19 Okt. 1930 ("*främmande*", *gubbal*, *Nisses adress*)

Käraste lilla Karin!

Hjärtligt tack, för ditt kärkomna brev, jag fick för några dagar se'n. Roligt att få höra lite nyheter från dej, så här emellanåt. Hoppas du mår, som vanligt, jag är så förbaskat förkyllt för tillfället, så jag är inte på så vidare gott humör, men jag skall försöka fixa till några rader ändå, du får väl ha överseende med mej.

För övrigt så går tiden sin gilla gång, inge roligt har man, å inge tråkigt heller förstås. I gårdkväll var man hemma som vanligt, vi hade lite främmande här, 3 skollärare samt K. Karlsson med familj, åså Anders och Märta på Ånge som vi säger.

Eljest var det gubbal också på G.T. I afton är det fest där, kanhända man knatar iväg dit ett tag, eftersom det är så vackert väder, det är ju inte så noga vad man fördriver tiden med en sån här dag. Jaså, du tycker det blir ett lämpligt straff, för mej att frakta hem kassan din, men jag tycker den är så rasande bra att ha, så jag behåller den nog ett tag till, far väl dit och få den påfylld när hon tagit slut, det hoppas jag du inte har något emot.

Eljest är det visst din tur att fara hit först, men kommer du inte i en snar framtid så får jag väl fara efter dej. Om bilen varit ledig i dag skulle jag farit dit, men det blir väl flera söndagar, jag får väl ringa i förväg och taga reda på om du är hemma, eljest kanske du är borta också när jag kommer.

Apropå min adress, så brukar folk i allmänhet aldrig skriva några brev till mej, men om så händer, så är nog krumelurerna alldeles nödvändig, eljest är det säkrast att skriva N. H. Nilsson så behöver jag inte vara rädd att farssan lägger vantarna på dom. Hoppas du fortsätter och skriva i fortsättningen också, jag tycker det är rasande roligt, att få brev, särskilt från dej, skall väl besvara dom så gott jag kan, bara du inte har så stora fordringar så.

Tusende kyssar samt
hjärtliga hälsningar från din
tillgivna Nisse

Det finns ett odaterat foto, som förmodligen är från den här hösten, där Karin och Nisse står vid en bil som jag identifierat såsom varande en 1927 års Chevrolet 4-door Phaeton, 26 hkr. Nisses körkort är tre år gammalt nu, och på det fick han titeln Jordbrukare fastän han var bara tjugo år gammal.

Klöstanäs den 29 Okt. 1930 (skomakartjänster)

..... Eljest går dagarna ungefär som vanligt här i Lit, i går var jag till stan, skjutsade far o mor, å var borta hela dan. I dag har jag börjat på med ett par skor, så när du fått det här brevet så är dom nog med all säkerhet färdiga också.

Kom just ihåg du nämde om ett par trasskor du också som skulle lagas, tänk om du hade skickat med dom på söndakväll, så hade jag lagat dom under loppans veck, samt det bästa av alltsammans, jag hade då haft ett ärende så jag kunde fått fara dit med dom i helgestin.

Men kan du på någe annat mystiskt vis skicka hit dom, eller komma hit med dom själv så ska jag mer än gärna lappa ihop dom åt dej, även mycket billigt förstår du. Skulle det eventuellt finnas flera som har dåliga undergångar så tar jag gärna emot. Vill gärna tjäna pengar förstår du. Blev ju nästan pank nu, när du tog igen kosingen din, så du förstår jag måste hitta på nånting att ta igen skadan med.

Förutom "jordbrukare" och snickare som sin far, så hade Nisse gått som skomakarlärling och sedan skaffat sig nödiga verktyg och symaskiner för ändamålet som följde med på hans olika flyttningar under livstiden. Jag och mina syskon växte upp med ett av rummen i huset inrett med en väl inarbetad utrustning för både träbearbetning på ena sidan och skotillverkning på den andra.

Bringåsen den 31. okt. 1930. (kommenterar Nisses senaste besök, ensam hemma, mjölkning, bakning, skolagning, skördefest)

Käraste vännen min!

När jag nu sitter här i den vällovliga avsikten att tota till ett brev till dej igen, så ville jag allra först tacka dej – av allt mitt hjärta, förstår du – för sist. Jag är så glad åt, att du kom ihåg mej och ville ha mej med, när du skulle ut på vift. Glömde visst att tacka dej ordentligt, när vi skildes, men jag hoppas du förstod, att jag menade det desto mer istället.

Ditt brev fick jag i går. Tack!! Har väntat varenda dag fast jag visst ju, att jag inte rimligen kunde få något livstecken från dej förrän i slutet av veckan.

Du är pigg igen efter strapatserna i helgen? Det var då roligt att höra det då. Eljest ha ju vägarna häromkring en rätt så uppskakande inverkan på biltrafikanter, så det kunde nästan innebära risk för liv och lemmar, när jag ger mej till att hålla till på Klöstanäs så länge, att du slutligen måste frakta hem mej.

Ja, du Nisse, jag har det nästan lite jobbigt nu, är för tillfället det enda kvinnliga väsendet hemma på Backen, förstår du. Skulle väl inte ha tid sitta och skriva på blanka varda'n då, men det tar jag mej tid till helt enkelt – och gräddar bullar i samma veva. Praktiskt så det förslår! men brevet lär nog inte få något poetiskt skimmer över sig precis, och kanske bullarna bränns på köpet.

Mamma har rest bort på några dagar, varför och varthän har jag visst talat om för dej förut. Och i dag kvistade fargubben iväg till Vången, så nu har jag bara ungherrarna och dom andra små och stora nöten att hushålla för. Dom är ju rätt hyggliga allihop, så det lär nog gå bra. – Mjölkningsmaskinen tog sig friheten vara lite' spydig i morse förstås, men han hade väl inte bättre vett. Och eftersom såväl hans rörelseförmåga som lyset återvände just när jag med handkraft drog mjölkskvättarna ur sista kon, så må det väl varda honom förlåtet för den gången.

Jaså, du vill arbeta på min undergång också. Vet knappast om jag skall bli glad eller ledsen inför en sådan hotelse. Det var väl mest på skämt jag nämnde om mina trasiga liktorsfodral, men hade jag bara kommit att tänka på det på söndag kväll, så kanske du fått ta hand om dom på fullaste allvar. Nu får jag helst göra som gumman, skicka dem per telefonråd. Dom kanske kunde bli ett medel att narra dej hitöver, så jag finge se dej här en gång. Här finns ju inte som i Lit några nöjestillställningar el. dyl. att fresta med.

Jo visst, det lär bli skördefest i sockenstugan nästa lördag, du kanske kommer hit på den? D et är utomordentligt roligt och uppbyggligt höra på, hur dom auktionerar pärer och kycklingtuppar och knäck.

Ja, jag förberedde dig på en vardaglig skrivelse, och en sådan blev det. Förlåt! Tycker jag som du att det är så svårt skriva som man vill ha det.

De käraste hälsningar från din egen tillgivna Karin.

Klöstanäs den 5/11 1930 (*om bio och bilanvändningen*)

.....Undrar om du hade något skoj för dej förra helgen, eller kanske du var hemma liksom jag, förutom på söndakväll, skulle jag slå på stort och gå på bio å titta på fyrtorner o släpvagnen, trodde det skulle vara bra, men det bar sig inte bättre än att jag sett samma smörja nån gång förut så det var ju inte så värst nymodigt den här gången. Men nu på lördakväll är det visst en bra bio här, så blir det inge annat extra så knatar man väl iväg å titta på den. Jaha du undrar om jag kommer ditbort på auktion på lörda, knappast, men nog hade det varit roligt alltid att få träffa dej igen, men det har blivit så elakt före nu efter vägarna här åteminstone, å då är det naturligtvis tio gånger värre däroppe hos dej, som vanligt. Men det blir väl bättre tider hoppas jag och då – får vi taga igen skadan.

Vore bilen tillgänglig varje helg vore det inte så svårt, men det händer så sällan och då så. Jaha du jag tänkte kila opp på skolan också i kväll och se efter om träbäckarna där lever, har gjort ett par fingerfodral åt Ericsson å nu ska jag gå dit med dom å försöka klå aven lite pengar, får se huru det går.....

Bringåsen den 9/11 1930. (*kaffekalas hos Nicke, gågna helgens program, framtida bioprogram, foton*)

Nisse, käraste vännen min!

Hjärtligt tack för ditt kärkomna brev, som låter mig veta hur du lever och grejar och mår i helg och vardagslag. Efter almanackan är det kanske inte så vidunderligt länge se'n vi träffades sist, men jag tycker det är länge ändå jag, så jag blir mycket, mycket glad, när jag får brev från dej. I dag har jag

precis hela da'n tänkt på att skriva , och skrivning ska' det väl bli nu, fast nu är det allt bra liten bit kvar av sönda'n. Förut i dag har varit rakt omöjligt att få skriv-ro.

Jaa du, nu kommer jag alldeles direkt från ett kalas och är fullproppad med godsaker, så det lärer väl inte vara värt komma och påstå, att jag mår annat än gott. Ett slags bröllop skulle det väl rentav kunna kallas, men om det bör benämnas järn-, koppar- eller träbröllop kan inte jag så noga avgöra. Nicke (*Karins betydligt äldre halvbror och närmsta granne på en avstyckad fastighetsdel som senare skulle bli Karin o Nisses jordbruk*) o Ingeborg ha nämligen varit gifta i 5 år nu och firade dagen med en liten kaffehippa på kvällskvisten.

Du undrar, om jag hade något skoj för mig förra helgen! Jo, det ska' du strax få veta. Jag var sta' å' hörde en bönpredikant på söndag i vanlig mässdagstid. Han pratade byggnadslära i nära två timmar. Om moderna funkishus sad' han dock intet, ej heller beskrev han några trevna små lantgårdar, utan ägnade all sin energi åt att göra oss underkunniga om, hur den forntida byggnad, som heter tabernakel, var hopfogad och utrustad. Dessutom bjöds på musik, god, till fiol och piano, av kyrkmålare Liljekvists fru och svägerska, samt sång av 5 syskon Olsson från Brunflo. – I går afton var som du vet skördefest här. Där fanns pärer och killingar och slevar och allt vad till livets uppehälle och nödortfört hörer. Prästen auktionerade och svettades, och publiken köpte och svettades, och allt var fröjd och gamman.

Det hela slutade redan vid 8-draget, och då ville Astrid och ett par flickor till avsluta kvällen med ett parti couronne, vadan sällskapet, efterhand utökat med ungherrskapet Svensson på skolan samt Erik och kusin Ingvar, avtågade hit och inrättade "spelhåla" i nedre våningen. Flickorna och Ingvar sutto runt couronnespelet i ett hörn, Erik och skollärarn spelade schack i ett annat.

Nåå, nu är det din tur att berätta om ditt helgfirande. Fick du se någonting av vikt och värde på bion? En gång i tiden brukade Litsbiografen veva en eller annan film för oss Kyrkåsbor också, men den har slutat med det. så nu få vi klara oss utan denna kulturprodukt. Lilla fröken S. på skolan vurmar för att vi ungdomar ska' bilda "bolag" och fara till sta'n på bio någon gång framdeles. Tänk om du ville bli med i ett eventuellt "gäng", det skulle glädja mej det. Jag drömmer något ditåt ibland, fantasierar om att du t. ex. kliver på tåget och åker till sta'n, där du träffar oss andra, se 'n är du utan skjuts tillbaka och åker istället med till Bringåsen och stannar där, tills jag spänner för en kamp och skjutsar hem dig, eller något i den stilen. Joo du älsklingen, man har fantasier, men inte alltid blir den omsatt i verklighet.

Från det ena till andra. Har du hört om "träbockarna " på skolan, som du så vackert uttrycker dig, lyckats kalla fram några gubbar från radiobalen i Genvalla på sina filmrullar. Hoppas du kommer ihåg att även jag har fått en släng av det kvinnliga släktets omdebatterade nyfikenhet, och jag skulle så gärna vilja ha ett synligt minne av den där kvällen.–

Nä nu tycks jag befinna mej på ark nummer två, och du har väl börjat be om förskoning för längese 'n. Bäst att hastigt och lustigt sätta stopp för vidare framfart med pennan, eljest fortsätter jag väl så länge jag har en papperslapp inom räckhåll. Månen kikar bak gardin. Undrar väl smått vad som står på, eftersom jag inte kryper till kojs, så nu får det väl bli god natt både till dej och mångubben.

De hjärtligaste hälsningar
från din varmt tillgivna
Karin.

Radiobal tycks betyda att man samlades och lyssnade till dansmusik som sändes ut på radio och även dansade därtill. Då hade man förstås radioapparat med högtalare, en nymodighet vid den här tiden, som ännu inte fanns i vare sig Nisses eller Karins familjer.

Couronne är ett litet enkelt biljardspel med små träringar i st för bollar. Astrid o Ingvar är kusiner till Karin, "herrskapet Svensson" består av den nyanställda , ogifte folkskolläraren Torsten från Vingåker, som hämtat hit sin syster Elsa att sköta lärarbostadens hushåll. Elsa gifte sig så

småningom med Karins bror Erik och blev därmed husmor i Karin och Eriks föräldrahem och spelplats enligt brevet.

Bringåsen den 11/2 1931. (skidåkning i skolspåret, instruerar maskinmjölkning, väver)

.....På morgonen funderade jag ett slag att som botfärdig syndare gå i kyrkan, men den tanken inhiberades så småningom bl. a. därför att vi inte hade de materiella bekymren undanstökade i tillräckligt god tid, och det berodde väl i sin tur mest på, att man inte raskade på tillräckligt.

I stället fann bror min (i brist på bättre förstås) mitt sällskap acceptabelt för en skidtur runt skolbarnas halvmilsbana, och det var ju en välbehövlig motion för en stugsittare som jag, så jag antog tacksamt tillbudet. Men det var inga snörräta stigar vi beträdde den gången. Nej då, den gick i kurvor och krokar, som skidbanor i terräng visst för sed hava. Och så fanns det backar, dem jag fann det mest praktiskt att, åtminstone bitvis, passera stolt åkande på den s.k. stjärten, helst sedan jag funnit att bemälda ”åkdon” på ett högst effektivt sätt bromsade in farten i kurvorna. Erik var ju artig och väntade mej han, medan jag provade mina nyuppfunna finesser i skidåkning, och fann sig förresten själv föranlåten att omfamna en eller annan särskilt intagande risbuske i förbifarten. Det för vår skidlöparära rätt kränkande faktum, att vi använde flera minuter mer än skolungarnas bronsmärkestid, för att tillryggalägga varvet, borde jag egentligen med barmhärtig tystnad förbigå. Troligen hade inte de herrar farbröder, som bestämde åktidens maximum tagit några utflykter i risiga busksnår eller omfamningar av smågranar med i beräkningen. Men sån’t tar ju tid också. - Ja så bar det förstås iväg hem till potatiskokning och middagsbestyr och logemöte och så var sönda’n slut, innan man visste ordet av.

Mamma började kliva upp ur sängen redan på måndan hon, och på tisdag tyckte Erik, att nu kunde det vara hans tur, så han kröp i säng i stället. Efter någon dag lessnade han på’t och nu går han här som så där halvt om halvt influensapatient. -

Jag själv slutligen, känner inga fel som fattas. Har börjat lite smått med att inviga ”kompisen” (*den nyanställda pigan Petra*) i maskinmjölkningens mysterier därute i fjöset, så att hon vid förekommande behov ska’ kunna vikariera, och under mellanakterna hålls jag borta i Albins (*gårdens anställda dräng*) sovgemak och väver gardiner. Fint knog!

Älskade lilla vännen, brevet till dej börjar bli något över medellängd, så jag torde väl inte få pröva ditt tålamod längre den här gången. Jag hoppas vi få mötas i trevligare samspråk om några dagar. Tycker synd om dej därför att du lördagligen måste springa och telefonera för min skull, fast för mej är det onekligen bekvämt, att du gör det. Man kan inte veta så precis nu, hur det ställer sig till helgen med det ena och det andra. På återseende i alla fall!

De allra hjärtevarmaste hälsningar från din oändligt tillgivna Karin.

Nisses familj hade ingen egen telefon och därmed var det även svårt för Karin att ringa upp honom.

Örån Handog den 24 febr. 1931 (Nisse på sågning, Henning ”på pass, skidtävlan, IOGT i Mo)

.....Som du ser på överskriften, så har jag bytt vistelseort för några dagar, jag kom hit i morse. Skall vikariera för Henning några dagar, han for till Stockholm i dag, (eller på väg till rättare sagt) han skulle dit och förnya sitt pass, han funderar väl på att resa över atlanten en gång till som det

hörs.

Jaha du min egen älskade hjärtevän, det känns så tomt o trist när jag tänker på, att jag kanske inte får träffa dej den kommande helgen, jag längtar så mycket efter dig, så det kan jag inte tala om, men jag får väl trösta mig med de, att det kanske är likadant med dej, jag hoppas det åteminstone.

På sönda kommer jag kanske att vara med på skidtävlingen i Lit, har beslutat mej för att åka för silvermärket i vinter och blir det lämpligt nu på sönda så ska jag försöka, har jag tänkt.

Söndakväll var det ju bestämt att man skulle bli godtemplare få se huru det kommer att gå, och det går nog bra hoppas jag bara det inte blir någe förhinder så. Om lyckan stå oss bi så kanske vi träffas också där i Mo , du höll ju på sa att du kanske skulle fara dit och det skulle då vara förfärligt roligt tycker jag. Men det är väl inte värt att göra sig för stora förhoppningar, det kan bli många om o men, innan dess.

Jaa du käraste, mitt allt på jorden, nu är jag så trött så nu måste jag sluta brevskrivningen för i kväll, du får vara snäll och förlåta mig att jag skriver med blyerts, men man tar vad man har ser du,

Klöstanäs den 18 Mars 1931 (*radio på Klöstanäs, istrav på söndag, radiobal*)

.....En liten nyhet kan jag tala om och den heter radio. Det kom hit en gubbe ena dagen här och ville sälja förstås, men det var vi inge vidare pigg på, men lämna den på prov ett par tre veckor, det kunde vi ju inte neka honom till, så nu blir man narrat att sitta uppe och lyssna på den där uven om kvällarna. Det är ju alltid lite nymodigt i början, men jag tänker att när respittiden är ute så är vi också nöjda och då får han ha så mycken tack för lånet, nån annan utgång lär det knappast bli.

Från det ena till det andra så är det ju travtävling på sönda som du vet, även jag ska väl dit och hämta någe stiligt pris, nog är det med den goda föresatsen man far dit åteminstone, men alla goda föresatser liksom en hel del andra saker kan ju spricka förstås, men det kan ju vara roligt försöka nånting som man inte provat förr. I morgon ska banan plogas upp, så då ska jag dit o luståka ett litet tag. I fall du inte hittar på annat, så skulle det vara roligt om du komme hit på sönda, och då är du naturligtvis tvungen att komma hit på Klöstanäs också i samma veva det förstår du nog.

Ja på lördakväll blir det väl radiobal där på skolan, du höll ju på dilla om nå sånt sist vi träffades, och nu ser jag i bladet att det blir just den här helgen, ja inte att det ska blir bal där förstås, men radioprogrammet lyder så. Ja vi kunde ju förstås ställa till en sån här också nu medan radion är här, men Valborg o Greta ska visst bort till Brunflo och hålla gille då, så då blir det förstås olämpligt å sätta igång med nå sånt.....

Nu kom högtalarradion till Klöstanäsfamiljen, och "utgången" blev som det sen visade sig att den stannade kvar.

Bringåsen den 21. mars 1931. (*gardinväv, radiobaler?*)

.....Nu du, har gardinväven nått sin fullbordan. En märklig nyhet att annotera. Och lill-svägers präktiga spolar räckte bra precis jämt upp. Dom gardinerna, som du och jag varit mästare på, ska' allt jag gömma undan tillsvidare. Du kanske återser dem en gång. Jag hoppas så . . .

Gentilt besök hade vi i förrgår, ett besök som i förstone efterlämnade märkbara spår. Tidigt med solen kom han, för en "han" var det, och fin var han till den grad, att han tycktes putsad med blanksvärta från huvud till fötter. Det var sotar'n, det första vårtecknet.

Det syns som den bebådade radiobalen ämnar inträffa på lördag ändå, tråkigt nog hade jag så när sagt och skriver det också, ty den kvällen lär det väl inte vara lönt försöka narra dej hitöver, så gärna jag än velat träffa dej, så måste jag nog ändå låta dej vara i fred den kvällen så du får vara utsövd och kulant till travet på söndag. Man får väl ställa sitt hopp till kommande radiobaler istället. Mycket dansat blir det troligen inte ifall de nu ordnar till nå't till helgen. ty ungherrskapet Svenssons umgänge inrymmer just inga dansanta ungherrar.

"Lillsvågers präktiga spolar" verkar vara slöjdaralster till Karin från någon av Nisses yngsta bröder Edvard eller Karl-Erik.

Klöstanäs den 27 mars 1931 (efter travbalen, ny sågning med Otto)

.....Huru står det till, efter travbalen då, hoppas det är bara bra, jag är så glad åt att du kom hit och gjorde mej sällskap så det kan jag ej nog beskriva, hoppas att du också fann samma behag utav mitt sällskap. Och nu väntar jag bara på att tiden ska gå så fort som möjligt så att jag snart får träffa dej igen lilla hjärtevän. Det lär väl näppeligen vara att vänta före påsk, men då måste vi

Jaha ja, du fick väl på tafsens av din mamma när du kom hem i måndas, för att du varit borta o slarvat, jag var nästan ånger, att jag inte följde dej ända hem, när jag var så nära, men jag hoppas jag får ha äran en annan gång i stället.

Jag var ju som du såg lite trött också den dagen, när jag kom hem och ätit midda gick jag opp och lade mej på sängen och sen förstår du hur det gick med resten utav dagen.

I går började vi med sågningen hos Alstergrens, så nu håller Otto o jag till däröppe om dagarna och det går ju bara bra fastän det är lite ovant i början så man blir lite trött när man når kvällen, och det är därför jag inte kommit mej för att skriva till dej förut.....

Att såga upp rundvirke till plank och brädor med motordriven bänkcirkelsåg är något som den manliga delen av familjen Nilsson från Klöstanäs ägnat sig åt på vårvintrarna som en del av försörjningen i mer än hundra år nu. Min farfar, alla hans sju pojkar och flera av farfars barnbarn i min generation, och även några i den fjärde generationen sysslar fortfarande med detta ädla hantverk.

Bringåsen den 29/3 1931. (minnen av travbalen, städat farsans museiföremål)

Min egen älskade gosse!

Ett det allra innerligaste och mest hjärtevarma tack för senast, ville jag bringa dej med detta brevet. Jag vet ingenting, som kan uppväga nöjet att få hälsa på hos dej (eller få påhälsning av dej) numera, då är jag glad och lycklig, ty hos dej känner jag att jag liksom hör hemma. Känner du kanske något liknande också vännen min? Jag tror nästan jag vågar hoppas det. Och den stora dagen då du och Valde debuterade på travbanan den ter sig särskilt ljus i raden av idel ljusa gemensamma minnen. Aldrig kommer jag att glömma den. –

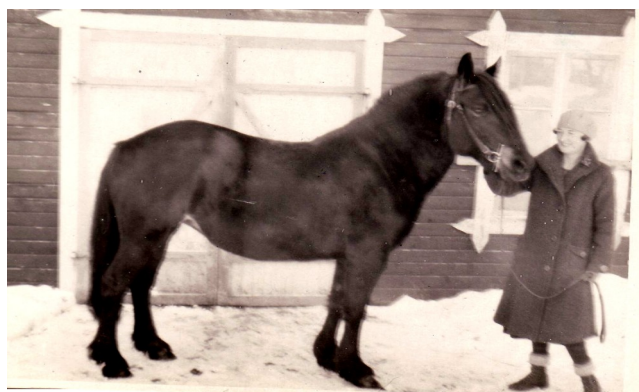
Min hemfärd gick som du ju dels vet och dels förstår lyckligt utan minsta ansträngning för mej, och även detta har jag dig att tacka för. Jag blev anropad och "filmad" också, när jag på mina litet skamfilade "laggar" susade förbi hos farbror Jonas, filmad tillsammans med en hund och två andra gammeljäntor. Strängt taget så har jag ju övergett gammeljäntide'n nu, men det har visst den ena av dom andra två också gjort, så det passade kanske inte så illa, att vi förevigades tillsammans. Och hemkommen skröt jag av dej och Valde och travtävlingarna till den grad, att fargubben blev mäkta imponerad.

Sen hade han, farsan menar jag, ett extra ärofullt knog i beredskap åt mej. Jag skulle snygga upp hans privata fornminnes-samling lite' i och för inleverans till Länsmuséet, dit han donerat den, så jag stod hela eftermidda'n och diskade saligen avsomnade förmödrars trätallrikar och ärade dito förfäders granna seldom av samma gedigna material. Det blev ett helt hästlass av den disken.

Den nämnda museidonationen blev utställd i egen monter en tid framöver, men är numera magasinerad. Föremålen, 47 st, är beskrivna och kan beskådas på bild om man besöker museet.

Nisse o Valdes traväventyr på isbana i Lit gladde ju Karins far Ante som lagt en stor del av sin livsgärning på aveln av dessa raska nordsvenskar både på Wången och hemma på gården. Bredvid mej på skrivbordet står min pappa Nisses pris från denna travtävling för 86 år sedan med texten –"2:a pris i skrindlöpning 1922/331." (bild på priset finns vid ett oktoberbrev längre fram.)

På den andra bilden står Karin utanför stallet i Bringåsen med den i breven omnämnda Viktoria, som fick klara en del av friarfärderna från Bringåsen till Lit. Viktoria fanns kvar på gården hos morbror Erik framemot 1950-talet som jag minns från min gröna ungdom.

Klöstanäs den 21 April 1931 (Nisses kyrkobesök, bio m Henning stum krigsfilm, mjölkutkörning, hökörning,

.....Du undrar kanske vad jag fördrev tiden med under söndagen, och här skall du få en någesånär detaljerat beskrivning på händelseförloppet.

För det första så låg jag rätt så länge på söndamorgon, det var närapå kyrkdagstid när jag kom opp. Sen man fått lite mat o ordnat sej lite gjorde jag + de andra pojkarna en liten tripp till kyrkan, men vi gingo inte in såsom riktigt folk plägar göra, utan vi knatade opp i tornet i stället och tittade på utsikten ett tag.

På kvällen var jag på bio, i sällskap med Henning och såg en krigsfilm, den heter "På västfronten intet nytt". Jag har förut läst boken om det där så jag tykte det skulle vara intressant att se också, och filmen var rätt så bra, men den hade ju gjort sig bättre om det varit ljudfilm förstås.

Jag har nu blivit tillfällig mjölkkusk igen, den ordinarie har lagt sig till med påssjuka så han ligger förstås, men det dröjer väl inte så länge förrän han kommer opp och återtar jobbet.

Såg skymten av min blivande svärfader också i gårmorse, men jag träffade honom inte så några hälsn. kan jag inte ge. För övrigt håller jag på kör hö om dagarna, det är nu snart alldeles slut på snön här, så det är att passa på medan det är något före kvar. Och sedan blir det att sätta igång vedkapning, så nu vet du på ett ungefär vad jag roar mej med om dagarna.

Jaa du lilla hjärtevännen min, nu väntar jag bara att tiden ska gå lite fort så att jag får träffa dej igen, du minns väl vilken kväll vi skulle mötas, hoppas det blir vackert väder, samt att det inte blir något annat hinder i vägen det skulle ju vara försmädligt, men jag vill hoppas på det bästa.....

Klöstanäs den 7 maj 1931. (*vedkapning, brödbak, getslakt,*

.....Hemresan efter den senaste friarefärden gick både lyckligt o väl i lås så därom är ingenting att tillägga, mer än att jag mår bara gott, samt har ett ljust o trevligt minne efter den helgen också.

I dag har jag lagt min sista hand på vedklyvningen för den här säsongen. Och bakning håller du på med, det gör kvintimrena här i gården också, dom har väl hållit på snart i fjorton dagar nu å det vete gudarna när dom tänker sluta, det måtte visst vara roligt, eftersom dom kan hålla på så länge.

I dag har getternas konung och härskare utandats sin sista suck, och denna mordiska gärning trycker även på mitt samvete jag satte en kula i skallen på honom och då dog han av blyförgiftning förstår du.

Vackert väder har vi haft i dag, hoppas att det har vett att hålla i sej veckan ut, så att det inte ställer sig hindrande för vår träff på lördakväll. Skulle du få något förhinder så får du försöka ge mej telefonbud, men jag hoppas att du kommer som vi sagt.....

Bringåsen den 11/5 1931. (*oönskat "friarbrev", lugn söndag, ögonkontroll*)

.....Förövrigt har jag också nu expiderat det "gruvsamma" brevet, som du och min egen rättskänsla i förening ålade mej att skriva till en viss person i Häggenås. Det gick löjligt lätt nästan, bara jag tog itu med det på allvar. Jag komponerade helt enkelt ett svar medan jag gick och rotade i fjöset på söndagmorrön och skrev ner det så fort jag kom in, och se'n fick den andra olycksaliga skrivelsen bli "elltänne" i min söndagsbrasa, men tänk, att det höll inte på vilja brinna ens. Långt blev inte brevet, det blev inga långa förklaringar och utsmyckningar, utan bestod visst bara av tre meningar, men tillräckligt att förklara ställningen var det nog ändå, tror jag.

Annars förde jag en rätt vegeterande tillvaro på söndag, satt och slöade och låg och slöade på alla lediga stunder. God lust hade jag att utnyttja det vackra vädret för en utflykt till Mo, ty jag längtade efter att få träffa dej igen och hoppades nästan få göra det där, men – inte alltid räcker det med lust och längtan här i livet, tyvärr. De andras håg stod till Brynje, och när ryktet förmälde, att det skulle dansas där, inhiberades det tilltänkta logemötesbesöket för det nöjet.

Så jag blev hemma i lugn och ro jag, tänkte på dej, allra kärasten min, började t.o.m. skriva lite' till dej och hade det nog mycket trevligare i min ensamhet, än jag skulle ha haft det på en nöjestillställning utan dej den kvällen. Hur gestaltade den sig för dej männ'tro, kära lilla vän? Var du till Mo eller ej? Och saknade du mej nånting? Jo jag tror nog att våra känslor sammanfaller i det stycket, hoppas åtminstone att det förhåller sig så.

I dag (måndag) har jag varit till stan, må du tro. Det var nog med blandade känslor jag lomade iväg i morse, ty jag var bliven ålagd att gå till doktors med mina onormala ögon, och eventuellt få innanfönster insatta. Du förstår kanske också, att utsikten att få gå med brillor på näsan för all framtid, inte tedde sig enbart angenäm, men som väl var slapp jag den prydnaden än så länge. Farbror doktorn undersökte emellertid korppluggarna både utan och innan, och lät mej läsa a.b.c. både med och utan innanfönster samt gav slutligen det utlåtandet, att jag var född med ett litet synfel, som jag antagligen också skulle få behålla framgenom livet. Glasögon kunde jag slippa krångla med, ty dom skulle just ingenting göra åt saken, och något förvårande med tiden trodde han det heller inte vara fara för, så jag kunde lugnt fortsätta med att lägga min näsa i allt som tarvade närmare granskning, som det hördes. Och inte var jag den som var lessen för det precis. – I övrigt var det bara kallt och ruskigt och ointressant i den stora staden, så jag hade ingenting emot att fara därifrån fortast möjligt.

Så där ja! Nu sjunger mitt allra sista halva pappersark på sista versen. Den andra halvan lär redan befinna sig i din ägo, så det återstår väl endast att önska dem en lycklig återförening och se'n tänka på en värdig avslutning på brevet till dej, käraste Nisse. Och den avslutningen består nu som alltid av de allra hjärtinnerligaste och varmaste hälsningar från din egen alltid lika tillgivna
Karin.

Hennes syn fungerade i fortsättningen så pass bra att hon i princip kunde läsa och skriva ända fram tills hon avled vid 98 års ålder.

Klöstanäs den 13 maj -31. (*"friarbrevet", nöjesresa utrikes med familjebilen*)

.....Och nu har du också allaredan expiderat rivalen, jo det låter gott, för min del åteminstone, vad han tycker det blir nog en annan fråga, stackars ka'r som blivit olyckligt kär, jag är glad må du tro lilla älskling, att jag inte är i hans ställe. Jag är dessbättre lyckligt kär och mycket också och den komplimangen tillskriver jag dej, som är så snäll och besvarar mina känslor, med samma mynt. Ja du undrar huru den senaste helgen gestaltade dig för mej, jaa, du käraste, huru det än var så nog var du i mina tankar alldeles på samma sätt som du skriver, men vänta ska du få höra.

Nu kan jag förstås inte skriva reseskildringar så bra som du, om jag det hade, skulle du fått se på sjutton. Får nöja mig med å tala om att jag var utrikes en liten tripp, inte ensam förstås, utan fulla bilen. Far o mor Henning Elias o jag. Vi voro till Sikås via Hammerdal, å det gick både hastigt o lustigt. Inte hade vi just något ärende precis. utan det var mera för nöjet och det vackra vådrets skullvi gav oss iväg. Foro vid 2-tiden och voro hemma igen ½9 så det tar inte så fasligt lång tid, för att hälsa på i grannländerna som du ser.....

"Utrikesresan" anspelar på ett tämligen gammalt begrepp att man från Östersundshållet kunde resa till "utrikes Hammerdal", dvs grannsocknen efter Lit.

Bringåsen den 18. maj 1931. (*på bal själv i Lit med logen, cykelturtankar, "friarbrevet", Nisses traktorvåranna*)

.....Jaa du, hjärtevän, vi fick ju träffas en kort stund för ett par solvarv sedan. Hoppas du mår gott och inte känner dej alltför utkörd efter trampet uppför och utför backarna. Jag önskade mycket, att jag haft dej kvar hos mej på söndag, när jag som surrogat, försökte njuta av "Den gröna gudinnans" åtminstone i slutkapitlets nästan smått ohyggliga sällskap.

Hör du du, käraste Nisse, du måste bestämt ta och se efter din lilla Karin lite' bättre på söndagskvällarna eljest tar hon sej det orådet före att ränna på bal i onödan. I går åtminstone hamnade jag på en dylik tillställning. Jag var liksom adresserad till logemötet förstås och kom nog fram enligt adressen också, men si – det gick så till, att det mötet avslutades med allmän dans å Gästis' magnifika festvåning, och därför så begav det sig, att man ett par timmar for omkring och njöt våldsamt av de skyar av damm, som jämte musikens välljud och diverse danslystna, uppfyllde salongen. Jag gick nästan och hoppades att få se din välkända gestalt bland mötesbesökarna jag, och hoppas fick jag men jag fick inte se den stilla förhoppningen gå i fullbordan den gången. Fyra besökande från logen Magnus Blix kom det visserligen, men dom hette nånting annat: En hette Ludvig, en annan Sigge, en tredje Sven och en fjärde Olle..

I dag har jag plockat ut innanfönstren i lägenheten, för att vårsolen skulle få bättre tillträde tänkte jag, men istället har regnet i pur okynne skvalat mot rutorna. Undrar vilken väderlek som tillämnas pingsthelgen? En myckenhet av sol, hoppas jag, ty jag välver i min rufsiga skulle för din och min räkning en myckenhet av resplaner, de där helst borde få realiseras i sol och värme. Dock ringer ännu efter 5-6 år i mina öron vår vördade lärofaders på Birka råd, att man ej bör fördärva ett påtänkt nöje genom alltför mycket planerande på förhand, och därför så försöker jag nöja mig med att fundera ut lämplig resroute (eller vad det nu heter på utrikiska). Har redan tänkt lite' smått på ett par trader

lämpliga för cykling och hoppas, att du också kommer med en två – tre förslag minst, så få vi att välja på, när vi träffs på pingstafton.

Hjärtevännen min, du bad mej tala om för dej, om jag eventuellt fick höra något mer från Häggenås. Jag trodde inte då, att det skulle bli något mer att berätta om den saken, men i kväll har jag ändå blivit uppvaktad med en ny liten skrivelse från samma håll, ett ganska förnuftigt brev efter vad jag kan förstå. Avsändaren ber helt enkelt om ursäkt för den förra skrivelsen önskar mig en lycklig framtid och – en glad Pingst. Jag lägger väl undan dokumentet tills du kommer hit, så får du läsa om du har lust.

Och du skulle ägna dina krafter åt moder jorden och ”våranna” den här veckan. I dag kanske du haft frimåndag t.o.m. Tycker eljest att det bör ha varit ett bra fuktigt knog att kуска omkring på traktorekipaget en dag som i dag. Jag får väl också försöka hitta på nånting att göra framöver veckan förmodar jag. Det blir nog att börja med vårrengöring och dithörande ting möjligen blir det även flyttningsbestyr i slutet av veckan. Så nu vet du i vilken miljö du ska söka mej, när du nån gång tänker hitöver, där du grannåker på din traktor: Troligast mot en bakgrund av sopborstar damm – o skurtrasor, fönsterpoleringsmedel och husgeråd i prydlig ordning.

Från Bringåsen räknat så låg byn Mo ungefär halvvägs (8 km) till Lit och värdshuset där. Gästis, som värdshuset alltid kallats för, låg ett par kilometer från Nisses Klöstanäs.

”Flyttningsbestyren” handlar troligen om den vanliga seden i de här trakterna att under sommaren flytta ut vardagsköksbestyren till ett enklare sommarstugekök på samma gård. I det här fallet till födorådsstugan ”norr på gården” som nu kunde vara obebodd sedan Karins farmor Brita dött åtta år tidigare.

Klöstanäs den 20 maj 1931. (årets första traktorresa, kommenterar föreg brev)

.....Och bara gott mår du ser jag, på mej är det heller inget fel som fattas. Har i dag för första gången för i år suttit och daskat omkring på traktorn har alldeles just nu fått kväll, så jag skulle nu försöka mig på brevskrivning ett tag. Blir det vackert väder nu i fortsättningen, som jag vill hoppas, så kommer det att bli sena kvällar, och därför ville jag stöka undan det här i kväll, hoppas att du har översende med mej, samt att du läser genom kärlekens glasögon du också liksom jag, så ser du nog åtskilligt mera än vad som står skrivit.

Jaså du lilla älskade rackarunge, du påfodrar att jag ska se efter min lilla Karin lite bättre på söndakvällarna, jaa du, min käraste vän det har du kanske rätt i, och det har jag själv också en obetvinglig lust till, men du förstår att det är inte gott alla gånger. För övrigt så tror jag inte att hon gör nånting galet vare sig på logmöte eller bal, fastän jag inte är närvarande och har ett vaksamt öga på henne, så det är nog inte så farligt med den saken. När man har en sån hjärtevän som du kan man känna sig lugn, om man är aldrig så långt borta från henne. Hade nog lust att fara dit på logmöte jag också på söndakväll, men det kändes så gruvsamt att sticka iväg alldeles ensam, lite trött o bakis som jag också var efter lördanattens utflykt, så jag kröp i stället till sängs i någe-så-när rätt tid i stället, för att hämta krafter till den kommande veckans, mången gång tungsamma bestyr. Tänkte i stället taga skadan igen i pingsthelgen, då får vi väl vara tillsammans hela helgen i stället, och det kommer nog att bli roligt har jag tänkt, för det brukar det alltid vara när du o jag äro ilag.

Och resplaner har du också klara ser jag, det var ju väldigt bra det, då är det ju alldeles onödigt att jag går och bryr min tjocka skalle med sådana funderingar ty det är kanske inte bra att ha för mycket att välja på heller, men det ordnar sig nog ska du se, bara vi når den tiden. Nog kommer vi att ha det glatt o livat alltid, vart vi än far, det tror jag och det är ju huvudsaken, så det är nog inte så fasligt viktigt vart vi ställer färdens, huvudsak också att vi kommer iväg nånstans. Fint väder hoppas jag att vi också ska få, det har ju regnat nog nu, för en en så pass lång tid framåt som till efter pingst. Jo det här hinner vi resonera om när vi träffs på pingstafton, så det ordnar sig nog till det bästa ska du se.

Jaså den andre friaren låter höra av sig en gång till, mot din förmodan, jag ser i alla fall att han tagit sitt förnuft till fånga, när han såg att du var abonerad för en annans räkning, och det är jag glad åt. Har förstås lust att se den värda skrivelsen om jag får, det har du ju lovat mej förrut så de så ----

Klöstanäs den 2 juni 1931 (*tisdag, mycket cyklande på söndan, bl a Näverede, fiskat, Torstablesök*)

Älskade min egen kära Karin!

Hjärtinnerligt tack, för ditt brev, samt tack lilla hjärtevän för senast. Du undrar om jag menar, vad jag skriver, joo då, käraste vännen min, det förstår du väl att jag gör, jag vill också tillägga, att jag menar nog åtskilligt mera också än vad jag förmår uttrycka i ord och skrift. Mina varmaste känslor för dig har jag nog lite svårt för att finna lämpliga ord, att uttrycka dem med, men jag tror du vet och förstår hurdana dom äro ändå och det är jag glad över, och likadant tror jag det är för dej också, eller hur?

Huru står det till med mitt lilla hjärtegryn, efter helgen som varit, jag blev väl beskådad från både höger o vänster på söndamorrön, när jag for därifrån. Ja, för min del gör det ingenting, bara inte du får en hel massa obehag utavet så, det är detta jag är lite rädd för. Hoppas du är så innerligen rar och talar om för mej, vad dina föräldrar eventuellt säger om vårt mellanhavande, det hoppas jag du inte är rädd för att göra. Alltnog så mår jag bara gott, har mest haft kojdag hela da'n i dag, på grund utav det blöta regnet, som smattrar mot rutorna, hoppas det regnar lika ihållande hos dej också och det tror jag det gör förresten. Hoppas det gör ifrån sej nu så att det blir fint till helgen, i annat fall blir nog både du o jag ond på gubben som förestår väderleken. Jag går och gläder mig hela tiden åt den kommande helgen med dito hörande resa som det var fråga om, vilken jag tror kommer att bli mycket trevlig om vi får ha vackert väder.

Ja jag for genom din hemtrakt två gånger på sönda men kunde inte se en enda liten skymt utavdej. Otto o jag gjorde en cyckeltur till Näverede, så du ser att jag är inte rädd för att åka cykel, börjar på bli rätt så vältränad nu. Vi mötte allt balfolket från omkringliggande byar, däribland Bringåsens buss, så jag undrade lite smått om du också var med i det gänget, tror det knappast, ty du lovade mej att inte fara hit den kvällen. På logmöte var du väl i varje fall, jag kom inte iväg från Näverede så tidigt så jag hann var med på någe sånt, det var ju slut för länge sen när vi foro därförbi, kl. var då ½1 så de så. Ett litet missöde hände mej också mellan Bringåsen o Skjör, jag trampade av den ena pidalen på cykeln hade lite för bråttom förstås. Sedan gick det så lagomt fort att åka, men hem kom vi i alla fall, fastän i rätt så medtagit tillstånd. Nu har jag också reparerat skadan så nu står min kära kamrat och väntar på nästkommande utflykt.

I gårkväll var jag ute o fiska till kl. 12 men någon fisk fick vi inte, så det var inget nöje att skryta med.

I dag har jag haft påhälsning utav en Torstakamrat som jag inte träffat efter skoltiden. Han är bror till vår närmaste granne, samt härstammar från Oviken.

Joo du min allra käraste lilla vän det här blir bara ett litet kort o torrt brev, ty jag känner mig inte vara på något skrivarhumör i kväll, men med en god portion god vilja, kanske du kan kalla det för ett litet brev i alla fall. Skall försöka bättra på bristerna när vi träffas som jag hoppas på lördakväll, innan dess hoppas jag också få höra lite från dej. Skall nu sno mej så kanske jag hinner gå till tåget och posta det här manuskriptet, så är jag säker på att det når bestämmelseorten i morgon.

Jo om ingenting oförutsett händer så kommer jag till dej lördakväll såsom vi bestämt, så till dess de allra hjärtevarmaste hälsningar från din egen oföränderligt tillgivne Nisse.

Kamraten från "Torsta lantbruksskola" deltog tillsammans med Nisse i samma mycket gedigna vinterkurs 1926/27 på ca 1000 lektionstimmar, som jag sett en redogörelse för med både kursplan

och en elevförteckning där Nisse utan synlig anledning placerats först på listan, vad det nu kan betyda.

Bringåsen den 3. juni 1931. (kommenterar Nisses söndagsfärder, div jobb för, och I st för pigan o drängen)

.....Du säger, att du finner det svårt hitta lämpliga ord att uttrycka dina tankar och känslor med? Jaa vet du, älskade hjärtevän, just så känner jag det också, när jag är i färd med att skriva. Men har du samma glädje av mina brev, som jag av dina, så är allt gott och väl ändå, ty jag tycker, att de uttrycka allt vad jag behöver veta och värma mig in i hjärtedjupet. Vi borde ju veta ganska väl var vi "har varann" vid det här laget, men det är allt bra roligt få höra det på nytt och om igen ändå. Tycker jag åtminstone och en aning säger mig, att du lutar åt samma åsikt. Fast det kan nog också hända att mina brev innehåller mer barnsligt pjoller, än de ge något fullödigt uttryck för vad jag känner för dej.

Du fruktar att du blev beskådad av lite var vid din avresa härifrån häromsistens. Kan väl hända kanske, men inte här i gården ändå. Morsan märkte inte avfärden, hon bekände efter frukost, att hon upptäckt en extra cykel i stallet och undrade, om inte ägaren skulle få nån mat. Och när jag sanningsenligt upplyste, att "han" farit sin kos, tyckte hon visst, att jag varit hård mot dej för hon mente på, att du åtminstone bort få dej en kaffeskvätt på morgonkvisten. Så du kan känna dej tröstad, nå't obehag blev det inte tal om.

Men i söndags blev du iakttagen och inrapporterad till mej både på fram- och återresa från Näverede, så det är nog inte lönt du försöker smita förbi mina hemtrakter i tro att jag inte ska' få reda på't, för se det lyckas inte. Förresten tyckte jag, att ni gärna kunnat komma in och hälsa på mej när ni for förbi, jag var hemma och vaktade huset och potatisgrytan och såg inte ett liv på halva da'n. Men när ni for förbi på natten då sov jag nog den rättfärdiges och uttröttades sömn. Då hade jag varit på logemöte och gått där och kastat längtande blickar utåt vägen i fåfång väntan på att du skulle komma tillbaka. Däremellan var jag med och lekte springlekar ute i det gröna och "kutade" så våldsamt, att jag varit ofärdig halva veckan. Har haft "ömna känslor" i bena, förstår du, inte nog med att hjärtat är illa därän. –

Till dansbanan i Lit for nog en hel del "menniskor" härifrån den kvällen, dock inte jag ty jag kände mig inte ha nånting där att uträtta. Men Albin kom helt oförvarandes att bli med dit I "Bringåsbussen" och kom se'n och berättade, att det var den trevligaste bal han varit med om i Lit. På måndag morron yttrades detta, längre fram på da'n ansattes han av trötthet med ty åtföljande ångerns kval. –

Och nu är jag som värst i färd med att avbetala min ledighet i pingst, ty den här veckan har "hembiträdet" (*pigan Petra*) sin semester. Hon ska' väl komma igen till helgen och det passar ju väldigt bra, för då kan jag med lugnt samvete ta mej ledigt och fara till Rödön. Visserligen ser det inte värst lovande ut vad väderleken beträffar just nu, men det kan ju gärna snöa och leva gubbar ett tag nu, så kan man få hoppas på vackert väder se'n, d.v.s. till helgen. Vore det vackert nu skulle man ju bara få gå i fruktan och bävan för att det skulle braka löst med oväder, när man minst ville ha't. Förövrigt har ovädet även på annat sätt varit fördelaktigt för mina intressen.

Därigenom fick pojkarna (*brodern Erik och jämnåriga drängen Albin*) tid att ägna förmiddagen åt cykelreparationer, varvid även min hjuling fick del av deras omsorger. Luftslangarna voro ett sorgligt kapitel, rätt underligt att dom hållit luften så pass som dom gjort. Nu har den ena ersatts med en ny och den andra ska' väl botas så att den blir duglig ett tag till.

Detta uträttade dom på förmiddan – på eftermidda'n hjälpte dom slaktarn att dräpa vår allra som snällaste gris. I tacksamhet bevaras hans minne, ty han hade en härlig mataptit. Detta var också någonting att skriva i ett kärleksbrev, ja. Men bli inte lessen, älskade vän, jag tycker om dej lika mycket även när jag beskriver så'na opoetiska ting som t. ex. svinslakt, och förresten skall jag strax

sluta nu, med skrivningen nämligen, inte med kärleken. Den tänker jag fortsätta med livet ut om jag får.,.....

Man kan observera att dom anställda, dvs pigan och drängen Petra och Albin dels var jämnåriga med gårdens ungdomar Karin och Erik, dels att alla demokratiskt delade på kosthållet, arbetsuppgifterna och fritidsnöjena. Albin som arbetat flera år på gården kom från Rödön, och var vid det här laget förlovad med sin blivande hustru Helga från "Berget", Bringåsen, en gård som under en period framåt kom att hysa både lantaffär, postkontor och telefonväxeln. Dom planerade för sitt giftermål och skulle snart flytta till Albins hemtrakt i Rödön.

Nisses och Ottos utflykt förbi Bringåsen till Näverede i Stugun avsåg ett besök hos deras syster Elma som nyligen gift sig med Alfred, som också likt deras bror Henning nyligen återkommit från ett amerikaarbete.

Deras gård Åbacken i Näverede ligger vid älvstranden, "åa", mitt emot deras tidigare hemtrakter i Dusnäset och Torsgård tvärs över Indalsälven, Det blev en resa på närmare 5 mil enkel tur från Lit, och det här kan ha varit ett av de första släktbesöken på Åbacken i en lång rad av kortare och längre vistelser där, som pågår fortfarande.

Klöstanäs den 9 juni 1931 (om SkinnKalles kalas för skollärarn, sågning, drömmar sommarutflykter)

.....Du förstår nog mina tankar utanför att jag nedskriver dem så noggrant hoppas jag, ska nu försöka berätta lite vardagliga händelser, däribland kalaset som jag tidigare nämt.

Ja jag kom som sagt på kalas i gårkväll alldeles oförberedd och utan förskyllan. K. Karlsson i vardagligt tal benämnd Skinnkalle ville prompt att vi skulle gå dit några st. och äta upp en hel hop med mat, och sådan småtjänster säger man sällan ifrån. Att jag kom att vara med berodde på att ingen utav dom andra pojkarna ville gå dom tyckets vara för trötta till att vara uppe en litet stund på kvällskvisten. Och någon av oss måste gå just för att Skollärare Eriksson skulle få något sällskap, meningen med det hela var visst på grund utav hans avvikelse från orten, så det var till hans ära kalaset hölls. Och nu vill du väl veta i vilket sällskap jag befann mig, här ska du få se. Farssan och morssan, Valborg o Greta och jag från den här gården. Skolläran som jag förrut nämt samt Märta och Anders på Ånge, flera var det inte, men det räckte ju gott till, och maten räckte också till och blev över också fastän vi åto så vi höll på rämna hela högen. En bra midda var det i alla fall, jag har inte just behöft nån mat på hela da'n i dag, trots att jag jobbat ordentligt också. Men jag blev så rasande trött efter ätandet så jag var på god väg att somna också ett tag medan vi sutto och lyssnade påradion. Men som tur var så räckte det inte så länge, vi for dit ½9 och i 12 draget voro vi hemma igen, och då var jag riktigt belåten med att få krypa i lådan och snarka ett slag.

I dag har jag varit vid sågen och där kommer jag att vara några dagar framgenom, kanhända att vi sågar ifrån oss till helgen om det går bra.

Vackert väder har vi nu också fått igen, jag tror visst vår Herre tänker ställa till med lite sommar i år också, som det ser ut. Men jag tror nog det gjorde sitt till, att du o jag önskade att det blir så här, hoppas det fortvarar framgenom sommarmånaderna. Ty vi har många efterlängtnade och tilltänkta utflykter att fodra ännu, jag tycker det är roligt att vara ute och cykla i ditt sällskap, så jag hoppas vi får göra många trevliga turer i fortsättningen också, och det tror jag du tänkt också.

Hoppas det blir bra väder nu på lördakväll så kanske vi gör den där rundturen som det varit frågan om, det är ju fullt ut lika trevligt det, om inte bättre, än att gå på nån bal eller vad tycker du? jaa, säger du väl hoppas jag. Jag kommer och möter dej såsom vi bestämt, hoppas att du kommer.

Jag tror nu att jag måste avsluta det här brevet, börjar på känna mej i behov utav lite sömn o vila, ty det tåls att man är vaken o pigg om dagarna när man håller på såga.

Jag hoppas du har overseende med gossen din för att han inte skriver arket fullt, men som du vet så är dom ganska dryga att skriva på också sådana här plakat.

Hoppas du mår bara gott också efter helgen, jag mår som du förstår alldeles ypperligt, lever på idel ljuva minnen i gemenskap med min outsägligt älskade lilla hjärtevän.....

Bringåsen den 11/6 1931 (*Eriks fotograferande, brev från kusin Astrid i Stockholm, telefontack från Albin o Helga för rödöbesöket, "krankhet" på Backen*)

Du ville visst allra helst slippa se något brev från mej den här veckan vill jag minnas, att du sa en gång på tal om saken, men nu har jag annekterat min vördade men bortresta pappas hemmavarande skrivpappersblock och därtill knipit en splitterny stålpenna ur befintligt förråd, så nu ska' du allt få se på spektakel ändå: Att jag vågar vara olydig och skicka på dej en epistel just i veckans elfte timme. Förfäras dock ej alltför mycket, på hela blocket tänker jag inte skriva, inte i kväll åtminstone.

.....Jaså du, älskade gossen min, du behagade fortsätta firandet inte bara över hela måndan utan därtill en bra bit in på natten du. Joo, det är lätt till att få ovanor om man börjat och inte är på sin vakt. Men blir dom inte värre än så, får jag väl försöka finna mej i mitt öde och tolerera dom, som det visst heter på ett finare språk än mitt. Kalas är ju en företeelse, som förekommer endast rätt sällan åtminstone här på orten, och när det nån gång händer, så bjuder dom vanligen inte mej.

Just i kväll äro byns hela fruar – nej föralldel – hela byns fruar jämte min käre bror Erik, bjudna på kaffekalas hos Albins blivande svärmor. Erik bjuden alltså men inte jag, jag som ändå bra mycke' mer än han liknar en kärring. Men se dom trodde förstås inte, att jag dög till att föreviga deras hulda anleten på filmrullen. Dom anar inte mina slumrande (hm obefintliga?) talanger ser du gosse lilla.

Måndags kväll fick jag också ett brev, nästan lika präktiga plakat som dom jag skriver på nu. Det var från kusin Astrid (*numera i Stockholm*) och innehöll rätt mycken levnadsvisdom, bl.a. ett råd beträffande kärlek och giftermål som går så i stil med min egen förutfattade mening om saken, att jag bestämt ska' följa det, om ej ödet direkt tvingar mej annorlunda. Dessutom skrev hon att hon träffat Stina Nilsson (det är ju din syster) rätt ofta.

Albin ringde till Rödön i går och framförde allas vårt samfälda tack för senast. Därvid upplystes att jag kvarlämnat diverse ägodelar och lagt vantarna på hennes skorpor, d.v.s. att mina vantar upphittades på en så pass olämplig plats som i Helgas skorpburk. Naturligtvis en liten fin antydning om att jag ville få komma tillbaka dit igen. Det var en minst sagt trevlig helg vi fick tillbringa där borta, den ogenerade samvaron i det lilla trevliga hemmet där man inte behövde passa några klockslag, kom en att känna sig så glad och sorglös. Måne vi få uppleva mycket av den sorten gemensamt i framtiden? Jag hoppas det! Nu till att börja med ser jag framåt mot vårt nästa sammanträffande, som väl blir på lördagkväll. Är då vädret lämpat för en cykeltur så är jag nog mycket gladare för det än om jag t. ex skulle gå på bal. Och blir det regn så lär vi väl hitta på nånting ändå bara vi få vara tillsammans du och jag. Alltså kommer jag väl rullande utför backarna ifall jag är frisk och kry, i annat fall måste väl du rulla uppför backarna tills du hittar mej, om det skall bli något sammanträffande av.

Vi ha fått en liten släng av krankhet i familjen nu igen. Det är väl det hårda sommarklimatets fel, förmodar jag. I går kröp mamma i säng med frossa och glödande feber och i samma veva kände också jag en del små otrevliga symptom i huvud och hals, men mej ansatte dom inte värre än att jag kunde fortsätta våra "svinaktiga" bestyr, vilka gingo ut på att förvandla Nasses lekamen så, att den i en mera njutbar form skulle kunna förvaras för framtida behov. Och i eftermiddag ha vi bakat paltbröd av den stackarns hjärteblod.

Älskade min hjärtevän, jag börjar tro, att jag gjort tillräcklig åverkan på pappersblocket för i kväll. Bara några timmar efter det du läst plakaten få vi troligen träffas och då du - - -

Här visas nog besöket i drängen Albins hem på Rödön tillsammans med Albins fästmö Helga Olsson.

Kusin Astrid Eriksson från grannbyn Lungre var nog Karins bästa vän under uppväxten – Astrid försvann dock för gott till storstan den här våren.

Klöstanäs den 17 juni 1931 (sågat klart, "snickrat" kastved, ny sågning, tandvärk, tankar om midsommar)

Älskade min egen kära Karin!

Jag har nu, som du nog ser skaffat nytt skrivpapper och nu tänkte jag provskriva lite grann medan vi har middasvila.

Jag vill då först tacka dig så hjärtinnerligt mycket för den angenäma och trevliga tillvaron hos dej, sistlidna helg, tack ska du ha, älsklingen min. Samt mitt allra hjärtligaste för ditt senaste brev också vilket var både långt, innehållsrikt och kärleksfullt. Känner du dig lika belåten och tillfredsställt med mina epistlar också då har jag all anledning att vara lycklig.

Ja huru står det nu till med min lilla flicka efter helgen, hoppas bara bra, alldeles som med mej. Det har ju blivit ett idealiskt semesterväder också nu, det är bara semestern som fattas, och det är inte bara det.

Här i gården tycks det bli bråttomare i stället för tvärtom ju längre det lider. Vi har nu sågat ifrån oss, håller på snickra kastved vilket kommer att räcka till midsommar, och strax efter midsommar börjar vi sågning på ett nytt ställe igen.

Jag hade gått i glatt mod åt att få några dagars ledighet att få tillbringa i ditt sällskap men den glädjen blev kortvarig, den här gången, man får inte som man vill heller alla gånger så länge man inte är sin egen herre, och detta tänker jag nog att du också har erfarenhet utav, eller hur?

Ja just så här långt hann jag skriva på mina funderingar när middasrasten tog slut. Det är nu kväll så nu får jag nog vara ifred och skriva så länge jag orkar och ordförrådet räcker, lite trött och dumpen känns jag vara förstås, men jag ska försöka ändå så gott det går, hoppas du har översende nu också liksom förr med mina kråkfötter.

Vi håller som sagt på med kastvedsnickring, fast inte på vanligt vis som folk i allmänhet brukar häromkring åteminstone. Jag får väl skryta med att vi tillhör den modernare klassen i det här fallet. Vi använder både kap o klyv och traktorn som drivkraft och hela klappet har vi ställt upp i skogen, och bra går det, det får jag lov att säga.

Jaa du min egen älskling du tycker väl att ovanstående, är mindre lämpliga ingredienser för ett kärleksbrev och det tycker jag också, dom borde ju inte innehålla någonting annat än det som handlar om kärlek, men, ser du lilla hjärtevännen min, man är så olika upplagd för brevskrivning olika gånger och då tar man ju vad man först får tag i. Jag tycker också liksom du, vi är ju så att säga på det klara med varandra, men det är roligt att höra det på nytt om och om igen, är det inte så?

Jag är nästan rädd att jag visade en mer än lovligt dystert uppsyn sist vi voro tillsammans, men du förstår ju också att det är inte så gott att visa ett glatt ansikte när man än ville. Jag har ju inte haft tillfälle att lyckliggöra någon tandläkare heller ännu, fastän jag blir påmind om det dagligen, men jag är rädd att jag blir så illa tvungen till slut ändå trots att det är både gruvsamt och smärtsamt.

Ja huru tror du det blir med vår tilltänkta utflykt i midsommar hoppas det blir, om det också skulle bli bara en dag, det är ändå bättre de än ingenting alls. Hoppas du skriver snart, så jag får höra huru landet ligger för dej så ska jag nog försöka rätta mig därefter jag också så gott det går. Jag skall ringa till dej så fort jag kan sedan jag fått brev från dej, (ifall du inte bestämmer någon viss tid eller dag,) så hoppas jag nog, att vi skall ordna det på något vis, rådlös blir vi nog inte, ty det har vi aldrig varit förr heller.

Vi har ju några dagar att fundera på ännu så de så. Ja inte skulle vi få träffas till helgen heller, var det sagt, jag är rädd att det kommer att bli långsamt och ovanligt detta, men man får väl finna sig i sitt öde, vi får taga skadan igen i midsommar ty då träffas vi väl i varje fall vilket det blir utflyckt eller ej. Ja nu är det slut på det här arket också så nu är det väl bäst att jag avslutar det här brevet, hoppas på ett snart återsende, till dess de allra hjärtevarmaste hälsningar från din egen utesägligt tillgivne Nisse.

För yngre läsare kan vi väl förklara att kastved var en vanlig skogsprodukt för avsalu fram till omkring 1950-talet. Det var ved som högs och kapades i en meters längder, klövs och travades för torkning på avverkningsplatsen i travar som skulle innehålla en eller flera jämna kubikmeter i torkat skick. Verktögen för detta var normalt en meterlång bågsåg, yxa och kilar för klyvningen. Nisses "vedprocessor" syns vara en pionjär i det mekaniserade skogsbrukets historia!

Bringåsen den 18. juni 1931. (midsommartankar om Hoverbergsresa, stadsreseepidemi, kameraköp, bakat o tvättat, skickat kort)

.....Jaså du älskade lilla vän, du jobbar med bränslefabrikation nu, när solen just börjar fundera på att bestå oss den erforderliga värmen? Ja intet ont i det, det kommer väl kallare dagar snart nog, då bränslet får sin användning och mödan sin lön. Det har varit så vackra dagar nu, så jag tycker det är stor synd, att inte du och jag få slå oss lösa och dra ut med cykel och matsäck och njuta av varandras sällskap och naturens fägring.

– Och nu skulle jag väl alltså även ha kommit in på kapitlet "planer för midsommarfirandet". Jag har tänkt mycket på den saken i dessa dagar förstår du, älsklingen min. Mycket beror ju av väder och vind, men bleve det vackert, skulle det allt vara bra roligt få slå sig lös för en utflykt på ett par tre dagar i sträck. För mej skulle det kanske inte behöva bli så omöjligt komma ifrån heller om jag satte manken till riktigt. Kanske blir det svårare för dej den här gången, men då skulle vi ju kunna ta utflykt ändå fast bara på en dag, t.ex. följa med Frälsningsarméns sjömanöver till Hoverberg. Då finge man vara oppe i ottan på midsommardag, ty kl. 7 på morron går båten från Ö-sund. Kl. 7 på e.m. går den visst tillbaka från Hoverberg också, så det blir nog även ganska sen kväll. – Det var två olika förslag det och bägge två ganska lockande, eller hur? Älskade vän, tänk över vilket som bäst passar eller hur du helst vill ha det, och så kan du kanske ringa nå'n gång på söndags e.m. om det lämpar sig. Det är alltid roligt veta någon dag på förhand, hur man ska' ordna det.

Nu vill du kanske också veta lite' om hur jag driver det i veckan, åtminstone skulle det vara bra för mej, att få utfylla brevet med lite' tocket snack. Först och främst kan jag då annotera, att här utbrutit en fullkomlig stadsrese-epidemi den här veckan. Jag inledde med en tur in på måndagse.m., tisdags e.m. bar det iväg med Erik en ändå knappare tur, onsdag morron for mamma själv och hon kom igen till midda'n, och se'n for Albin o Brunilla. I dag, torsdag, ha bägge pojarna varit in igen med två och en halv häst. Återstår alltså Petra och hon reser dit på lördag. – Jag köpte mej som bebådat var ett klänningstyg i sta'n, ett kolsvart ett med röa blommor och gula blader. Hästarna tar väl i sken, när dom möter mej i den riggen, men dom får väl lugna sej, och detsamma får väl du göra, ifall du skulle känna dej manad ta på flykten.

Dessutom blev jag vansinnigt förälskad i – bli nu inte ”svart” käraste – en liten förtjusande kamera i näpet fickformat, men kassan räckte inte till att förvärva den. Kanske möjligen en annan gång kan den bli min, ty så värst dyr var den inte, duger den bara nå’nting till så . . . Men det där blev visst en liten avvikning från ämnet, jag höll ju på prata om veckans bestyr. Ja, vad har jag gjort egentligen? Bakat lite’ en dag (kokoskakor bl.a.) och tvättat lite’ en annan och se’n strukit in den stora tvätten. Se ’n är det visst ett par skrubbar och andra ”kulor” som vänta på städning till midsommar, och så gå dagarna, och så är helgen inne så småningom.

Nu är jag även i tillfälle skicka ett kort, som visar, hur du och jag ta oss ut tillsammans framför kameran. Du, älsklingen min, har visst trots tandvärk och andra vedermödor anlagt den muntraste min jag hittills sett dej ståta med på kort, och jag ser ut som jag ville bitas, men den hotelsen är riktad mot fotografen, därför att han i misshugg begåvat mej med ett par präktiga elefantben, vilket naturligtvis inte tilltalar min kvinnliga fåfånga. Håll till godo med konterfejet i alla fall.....

Klöstanäs den 26 juni -31 (minnen av helgens resa, stadsresa, målat nygjord båt, skurat lagårn

.....Mitt hjärtligaste tack käraste för ditt kärkomna brev och kortet som det är snart en hel vecka sen jag fick. Tror visst att jag försökte framföra nån sorts tack för det, när vi träffades också, men det skadar ju inte, jag är nästan rädd ändå att jag inte förmår visa min tacksamhet i ord och skrift, för allt vad du är för mej, men jag tror ändå att du förstår, att det ligger mycket bakom, mina varmaste känslor vilka det är svårt, att finna lämpliga ord, att ge uttryck åt. Och jag är dig evigt tacksam för att du förstår att uppskatta detta, en bättre vän och kamrat kan jag inte önska mig, och min innerligaste önskan är ju, att få behålla dig livet igenom. Det känns svårt att vänta men det får väl gå, den som väntar något gott väntar ju aldrig för länge heter ordspråket, hoppas att du också har tålamod att vänta på mej, jag hoppas att väntetiden inte blir allt för lång. Och tack ska du ha min egen älskade lilla hjärtevän för senast.

Jag tyckte det var en utomordentligt trevlig midsommarhelg, just för att jag fick tillbringa den i ditt kära sällskap. Bara synd att den skulle bli så kort, vi skulle ha haft hela den här veckan på oss, det är ju ett idealiskt väder också nu, just lagomt för dej o mej, att få fördriva tiden ute i guds fria natur, det skulle ha varit höjden på fröjden de du.

Men ännu är det inte för sent fortsätter sommaren såsom den nu börjat tror jag nog det blir lite svårt att hålla sej lugn en tre fyra dagar måtte väl inte vara hela världen om man sätter den sidan till så de så - - - - -

Jag hoppas i alla fall att du mår bara gott efter helgen, lite trött har väl du varit också liksom jag, men det är ju en helt naturlig sak. Jag var ju som bebådat var förut, till stan en liten handvändning i går. Jag kom ju lyckligt o väl hem ifrån dej och hann inte mer än slänga i mej lite mat åså kusa iväg till stan. Jag fick sällskap med en från Hammerdal som låg här den natten, han hade två hästar som han skulle in med och då åkte jag med honom in till stan, och tillbaka hade jag bilskjuts alldeles gratis se ’n mer. Träffade just på några grabbar som skulle den här vägen fram så jag hade en väldans tur förstås på ett sätt men det gick lite för fort jag hann inte lovera nånting i stan förstår du. Men Albin träffade jag som hastigast så jag vann inte sända med så mycket som en liten hälsning till dej, hoppas att han hälsade från mej ändå, det borde han åtminstone förstått att göra tycker jag. Ja i dag har de här Norgeresenärerna kommit hem också och trötta är dom som bara sjutton, dom har mest sovit hela tiden sen dom kom hem.

Och jag har varit målare i dag ja bara halva dan ungefär, målat en båt förstår du, åså har jag hjälpt fruntimrena och skurat fjöset lite grann också på aftonskvisten. Och i morgon bär det iväg opp till

sågen vi ska nu till att såga igen, vilket jag nog talat om för dej förut tror jag. Undrar om du lyckats framkalla några synliga gubbar, efter sjöresan, det vore ju synd om det inte bleve nånting utav korten vi togo, det skulle ju vara väldigt roligt om man hade några synliga minnen också efter våra trevliga utflyckter, jag vill då hoppas att dom blir i alla fall.

Ja i morgonkväll kanske du är på bröllop också, få se då om vi kanske träffas i Skjör på söndakväll om jag bara kan så ska jag fara dit och se efter dej lite, vågar inte släppa dej vind för våg allt för mycket, fastän det är nog inte så farligt heller tror jag, jag litar på dej alldeles som på mig själv, så jag kan ju känna mig lugn ändå, även om jag inte är med. Och jag är mycket glad däröver må du tro, att jag har en hjärtevän som jag kan lita på, det är allt värt mycket det, tycker jag.

Bringåsen den 29 Juni 1931 (*midsommarkorten*)

.....Nu ha vi äntligen också nått så långt att minnesbilderna från midsommar eller åtminstone en del av desamma blivit synliga i form av fotografier. Det är förresten de kortens fel att den här skrivelsen nu blir någon dag försenad. Det har nämligen, under otålig väntan på att de skulle bli färdiga, nu redan hunnit bli tisdag. Tillåt oss alltså granska fotona, att dom inte blev fullt så fina som dom naturligtvis bort vara, men som första försök måste dom väl ändå få gå an. Se'n gäller det att experimentera framgenom sommar'n, så att vi kan trolla fram riktigt fina gubbar till slut. Som du ser sänder jag några av gubbarna till påseende. Tyvärr syntes dock av den högtidliga invigningsexponeringen i spegeln ej ett spår. Likaledes blev familjegruppen nedanför Hoverberget alldeles för svagt exponerad. Det var nog alltför mulet och mörkt då. Stor synd var det, ty ni tycks alla ha tagit bästa söndagsminen på just vid det tillfället.

Vad slutligen den i avresans nära förestående ögonblick tagna bilden av mej beträffar, så liknar den mej så till den milda grad, att jag inte vågar sända dig den så här oförberett. Vill du skicka gruppen vid lekstugan till Svenstavik så ska' jag skaffa dej ett nytt att ha för egen del. Tycker du det passar sig så framför även för mitt vidkommande ett hjärtligt tack till familjen för all vänlighet och gästfrihet den visade mej.

Kort med den nya kameran från sjöresan under midsommarhelgen till Hoverberg i sydligaste delen av Storsjön. Det sista är det omnämnda lekstugekortet med några släktingar till Nisse som bodde i Svenstavik.

Bringåsen den 8. juli 1931. ("frimåndag", tandlagning, ettårsminnet)

.....jag har behov av att småprata lite' med dej även mellan de gånger då vi få träffas personligen. Brev-småpratet kan visserligen ibland bli både si och så, men du förstår ju, Nisse lilla, att man tager vad man haver i språklådan, och den är tyvärr inte alltid så välförsedd åtminstone inte kvalitativt sett. Men jag tror ändå att du är så innerligt rar och tar breven för vad de avsetts att vara, små kärleksbrev.

Först ska' du då ha ett riktigt hjärtevarmt tack för ditt kärkomna brev, och se'n ett inte mindre hjärtevarmt tack för allt roligt jag fick ha i ditt sällskap i söndags. Vi ha hållit på mixtrat lite' med filmrullen från den dagen Erik o jag, men gubbarna på den tycks nästan ämna bli lite' bleka om nosen den här gången med. Ja inte Carl Lanners kameraskott förstås, där blev dom kolsvarta istället. Förövrigt blir det väl färdiga kort innan helgen, så får du se och bedöma själv. Så mycket kan jag dock förråda att töserna, som du skulle fästa på sista plåten inte fastnade alls. Jojo du, lilla älskling, dom ä' inte alltid lätta att få fast.

I alla fall och emellertid så fick jag närapå frimåndag jag dagen efter festligheterna och filmningen. Inte alldeles förstås men något ditåt ändå. På morgonkvisten var jag i farten som vanligt, men längre fram på da'n lågo Signe och jag ute i gröngräset i flera timmar och läste romaner, vilket ju eljest inte precis brukar höra till vanligt vardagsknog "i de breda lagren". På kvällskvisten uppenbarade sig Signes bror och chaufför och förlossade henne ur fångenskapen i Bringåsen.

Tisdag fick jag bl.a. det svettiga och dammiga nöjet åka till sta'n en liten tripp. Skulle uträtta ett ärende åt mor och samtidigt passa på att laga en lite skavank i matsalsmöblemanget. Det förra gick väl i lås, men när jag uppenbarade mej inför möbelreparatören befanns det att den mäktige inte hade tid, vadan jag ålades att återkomma på fredag. Torde väl alltså få rätta och packa mig därefter. Men dessförinnan lär jag ett par dar få ägna mej åt ett värv vi redan påbörjat, att ta's med ogräs och mygg ute i trädgårdslanden.

Har just gått och tänkt på att vi snart kan fira ettårsminnet av vår bekantskaps början nu. var visst den 2. aug. vi träffades första gången har jag räknat ut. Ett år i det närmaste ha vi hållit ihop du och jag, det är ju egentligen inte så lång tid när man tänker på't, men ändå känns det som vi varit

bekanta alltid, tycker jag. Och inte bara vanliga bekanta utan någonting mycket mer.

Kort tagna i Bringåsen, troligen alla vid samma tillfälle, och med den nya kamera som hon just köpt.

Klöstanäs den 15 Juli 1931 (minns första året, slåttanna börjar med traktorslåtter)

..... jag tycker tiden går så rasande sakta och detta har nog också sina orsaker och en utav dessa är, att jag inte får träffa min själs älskade förrän till nästa helg, och till dess förefaller det att vara mycket långt tycker jag. Men man får väl ha tålamod, samt vänja sig vid allt, det kanske kommer tider, då det blir ändå längre, mellan träffarna än så. Men, det är dock med vemodiga tankar jag går en sådan tid till mötes, så jag vill helst slippa tänka så långt. När jag tänker tillbaka på den tid vi varit bekanta och gör en jämförelse med året förrut texp så finner jag att det blir en väldig skillnad. Den tid som var, förrän jag lärde känna dej, har jag ingenting som är värt att minnas, i jämförelse med de minnen jag har efter den här gångna tiden eller året, och jag hoppas och önskar av hela mitt hjärta, att fortsättningen också gestaltar sig såsom det börjat, och detta hoppas och tror jag, att du också är med på, eller hur hjärtevännen min? Och en framtid utan dig, kan jag knappast tänka mig numera, det vore nästan meningslöst med livet då, ty man måste ju ha nånting, att leva för här i världen skulle jag tro, och vad är då närmare till hands än den man älskar mera än jag finner ord att beskriva med. Du har ju lovat vänta på mig tills tiden blir mogen och tack skall du ha för det, älskade lilla vän, jag hoppas bara att väntetiden inte bliver allt för lång.

Ja vad håller du eljest på med om dagarna då, kanske räfsa hö och sådant men ni har kanske inte börjat slåttana ännu. Här har vi börjat lite smått, har hållit på lite både i går och i dag, men den här vädergubben tycker nog att det är lite väl tidigt eftersom han nu låter det regna så här duktigt, ja, ja, vi får väl spara ett tag till då så kanske det blir finväder, ty medan det regnar är det inge vidare trevligt att handskas med hö. Jag har i dag hållit på mixtrat om slåttermaskin, vi tänkte använda traktorn och köra den med i år, få se huru det går och det kommer nog att gå bra tror jag, fastän det finns en del som tvivlar därpå.

Hörru du, du, har du knäppt opp den där senaste filmrullen ännu och sett om det blivit nå fina gubbar, hoppas dom blir bra, vore synd annars, särskilt på ett kort där det var bara du och jag, det skulle jag helst utav alla vilja ha, men misslyckas de, så blir det att göra ome't tills det lyckas.

Jaa, du min egen käraste Karin jag lovade visst i mitt senaste brev att du skulle få ett bättre nästa gång, men jag vet inte huru det blev med den saken jag överlämnar bedömandet av detta i dina händer. I alla fall hoppas jag att du tar mina brev för vad de i god mening ansetts att vara, nämligen små kärleksbrev.

Och nu säger kl. att jag obönhörligen måste krypa i lådan så nu är det väl bäst att avslutaskrivningen för i kväll, och som fortsättning drömma om min älskade Karin i stället.

Ja tusende hjärtevarma hälsningar från din egen alltid lika tillgivna Nisse.

Dom vemodiga tankarna i föregående och följande brev kommer tydligen från att familjen Nilsson på Klöstanäs bestämt sig för att bryta upp och flytta till något nytt ännu okänt jordbruk.

Det omnämnda slåttermaskinsbygget till traktorn var nog en för tiden ovanlig uppfinning. Det fungerade dock utmärkt och vi körde ett likadant ekipage i Bringåsen med samma traktor ända fram till slutet på 1950-talet – finns på bild på hemsidan.

Bringåsen den 19. juli 1931. (besök av Ullbergs från Vången, rädsla för Nisses kommande flytt från Klöstanäs, kameraskott)

..... Tack, älsklingen min, för att du vill ha mej med och dela dina nöjen med mej. Och förra söndagen hemma hos dej minns jag så solig och fridfull och skön, den var som en hel liten semester, tyckte jag. Det låter nästan banalt detta lilla fattiga "tack för sist" som man använder i alla väder. Man menar så mycket men finner till slut bara de små orden som uttryck för alla sina känslor i den vägen. Du kanske förstår ändå, älskade.....

Den här helgen har varit lite' annorlunda, lite jobbigare, hemma blir just ingen semester. Ullberg på Vången kom som sagt var hit med fru och dotter i går, så nu har man fått stifta bekantskap med dom två senare också. Ullberg själv har jag ju träffat förut. Fru U. var en mycket trevlig och älskvärd dam, akta dej du, en så'n fru skulle du ha haft. Och lill-Karin var en rar unge, för omkring som ett yrväder.

..... Älsklingen min, även jag tänker med vemod på, att det kanske snart kommer en tid, då vi inte få träffas så ofta som nu. Men jag blir så lessen då ... Nästan rädd ibland, rädd att jag skall förlora dej på ett eller annat sätt. Du kommer i ny omgivning då och får nya vänner och kamrater, som kanske vill ha dej med på något trevligare än att sitta och tänka på mej. Blir det bra kamrater är ju gott och väl, men det finns så många sorter. Skall det bli svårt att hålla det du lovade mej, och som betyder så mycket i mina ögon? Men mista dej, nej den tanken kan jag inte uthärda. Man kan just inte hjälpa att stämningarna växla. Och så är det ju alltid så här i livet, att det man håller allra kärast, det är man också allra mest rädd om och mest rädd att mista. Men jag litar på dej, till det yttersta, förstår du.

.....Nu förstår jag också att du börjar bli illa ansatt av nyfikenhet med anledning av mina mer eller mindre lyckade kameraskott i söndags. Jag vill inte att du skall lida av någon krämpa isynnerhet inte om jag kan hjälpa dej bota den, och därför skickar jag nu som botemedel några smakprov av dom numera färdiga korten och låter dem tala för sig själv. De övriga spar jag tills du kommer hit. Kan vara roligt ha något nytt att följa dej med då också.

Jaså, du har redan börjat lite' med "höjanna"? Är visst meningen att vi ska börja knåpa lite' smått vi också den här veckan. Hittills ha vi kvinnfolk trivts så gott bland det andra ogräset ute i kryddgårdsländan, att vi hållits där i flera dar, men nu skall väl bli andra bullar, vi ska' få dväljas om inte precis bland vetet så åtminstone bland timotejen och klövern.

Nej nu börjar tösen gäspa, tror jag. Förmodligen även du, min älskling, eftersom sän't ju brukar smitta. Bäst vi kryper till kojs då och spar allt vidare pratande till nästa gång.

Tusende hjärtevarma hälsningar från din egen innerligt tillgivna Karin.

"Ullberg på Vången" är en nyligen anställd platschef för Hingstuppfofningsanstalten i Alsen (mellan Östersund och Åre), som blev den förste att fungera som självständig VD för verksamheten efter att Karins far A J Hansson dog året därpå. Den nu nästan trettioåriga verksamheten hade hittills i praktiken letts och den ekonomiska hanteringen skötts av Ante med den formella titeln arbetande ledamot i Wångenstyrelsen. Ante var också den enda bonden och representerade Jämtlands län, medan övriga ledamöter i styrelsen var sågverksdirektör i Kramfors, landshövding i Gävle, regementsveterinär i Dalarna och veterinärprofessor i Skara

Klöstanäs den 22 Juli 1931. (om flytt och "snedsprång")

..... Och ur hjärtedjupet tack älskade, för att du tror och litar på mej, trots att jag gjorde ett litet snedsprång häromsistens, det ångrar jag djupt förstår du käraste, när jag fick se vilka verkningar det hade på dej, så det kommer jag inte att göra om något mer, ty det gör mig ont mera än jag kan säga, om jag vet mig vara orsak, till att göra dig lessen, så det vill jag göra allt vad som i min makt står för att undvika. Och din tro kommer att hjälpa mig ur svårigheterna, det är jag nu viss om och nu hoppas jag, att du inte ska behöva tvivla på den saken.

..... Men jag tror inte fastän man får det i tankarna ibland, (det kan ju inte hjälpas) att det ska gå därhän att våra öden skulle skiljas åt, det finner jag alldeles ofattbart numera ty du är inte den som säger det ena och menar raka motsatsen, så pass har jag lärt känna dej, och jag är mer än glad och lycklig för att du kom i min väg, och jag hoppas också att vi får vandra sida vid sida livet igenom, och sammaledes önskar du också efter vad jag kan se och förstå och glad och lycklig känner jag mig för det.

Javisst ja, jag höll så när på glömma en mycket viktig sak, mitt allra hjärtevarmaste tack käraste lilla vän för alla de fina korten som du skicka tack, tack, ja det stod visst inge särskilt om, att jag skulle få dom precis, men det lär nog vara ganska svårt för dej att ta igen dom se'n dom en gång kommit i mina händer, och det torde väl heller inte vara din mening att taga dom tillbaka, så jag tar för givet att jag får behålla dem, ty det vill jag så gärna.

Ja det var inte meningen att jag skulle skriva något långt brev i kväll, så jag hoppas du har overseende med mej för det, vi får språkas vid dessto mera på lördakväll när vi träffas, hoppas att det regnar ifrån sej till dess, så att det blir vackert väder åteminstone den kvällen när du o jag ska ut, och vi brukar nästan jämt ha tur med vädret, så jag vill hoppas det bästa.

Det var ju ½9 starten skulle äga rum och då möts vi väl nånstans borti vägen, till dess det allra hjärtevarmaste hälsningar från din egen innerligt tillgivne Nisse.

"Snedsprånget" misstänker jag på goda grunder kan ha handlat om alkoholförtäring i någon form vid Karins besök på Klöstanäs, där man nog hade en tämligen liberal syn på sådan förtäring utan att någon, vad jag vet, hade några missbruksproblem. Det rådde strikt avhållsamhet i Karins hem. Karin var under hela sitt liv från femtonårsåldern en engagerad medlem i Kyrkåsföreningen av IOGT, logen Lantblomman, hennes far och mor var nykterister utan att ägna någon tid åt IOGT- verksamhet. Farfar riksdagsmannen Hans Andersson spottade inte i glaset på finare kalas tror jag, men han kämpade också i riksdagsmotioner för bl a en nyktrare livsstil i militärlivet.

De omtalade korten måste vara dessa som fanns i Karins fotoalbum. Pojkarna på första kortet är Nisse med randig vitskjorta, Otto med koftan, Elias med vit skjorta och tonåringarna Edvard med mörkt hår och den ljushårigare Karl-Erik. Tjejerna på bilderna är Karin i mörk klänning med vit krage, Märta i vit klänning och Greta i en grå. Där Nisse sitter på en stock vid Indalsälven kan man se delar av herrgårdens byggnader i bakgrunden.

Klöstanäs 28 juli 1931 (stilprov om höjanna och att bygga båtar)

.....Jag trivs så gott när jag får vara i din närhet så detta måste väl båda bara gott för framtiden tycker jag, eller vad tror du lilla hjärtevän, tror inte du också, att vi kommer att trivas lika bra i varandras sällskap i framtiden också, liksom vi gjort hittills, jag vill hoppas det återinstone.

Ja du håller väl på i full fart med räfsningen nu om dagarna, fastän inte har vi så värst gynsamt "höjann"väder precis, vi håller också på lite granna, emellan regnskurarna och när det regnar håller jag på snickra lite, har börjat med båt nr: 2 nu och fortsätter det med lika mycket regn de övriga dagarna utav veckan, som det gjort hittills så blir nog den här båten också färdig till helgen.....

fort med råfeningar nu som
sagarna, fortan inte, har vi
så värd gynnans höjande
puss, vi hällen också på lite
granna, smällare regnet
och när det regnar hällen jag
på minsta lite, har bögat,
med bät nr. 2 nu och fort
att med lite mycket regn
ovriga sagarna utav vatten,
som det gjord hittills så blir
nog den här baten också fört
sin helga.
Ännu står det nu med baten
i kölet för örigt så, så
här tyder på, hoppas bra bra

Bringåsen den 29 juli 1931 (Karins 25årsdag, stilprov om kovallning)

..... Jaa, jag skulle alltså vara fyllda 25 år nu påstås det. – Det låter rysligt mycket det och inte bara det, utan det låter också som så, att man borde börja på bli väldigt förståndig och lägga sig till med ett värdigt uppträdande som passar till ens många år. Tänk, jag känner mej inte ett dugg förståndigare och inte märkvärdigare heller. Håå-jaja, dom måtte ha ritat ett tryckfel i kyrkoboka. Nästa år ta'r allt jag och fyller 25 en gång till så bli vi "årsbarn" du och jag. Hur skulle det vara tycker du?

I dag har jag räfsat hö för full maskin, ty nu ha äntligen vädrets makter behagat visa en blidare och betydligt torrare sida än förut i veckan. På kvällskräken har jag agerat spårhund också och snokat i kospår till fram på natta. Kossorna tyckte visst de kunde kosta på sig en liten semestertripp i finvädret och så smeto de iväg från de vanliga jaktmarkerna för att beträda mera okända stigar som naturligtvis lockade med det okändas hela tjusning. – Så jag fick lite sen kväll av den anledningen,

i kospår till fram på natta. Kos-
sorna tyckte visst de kunde kosta
på sig en liten semestertripp i fin-
vädret och så smeto de iväg från
de vanliga jaktmarkerna för att
beträda mera okända stigar som
naturligtvis lockade med det okändas
hela tjusning. – Så jag fick lite
sen kväll av den anledningen,
klorian var 1/2 11 när jag började
det här brevet. Du tackas alltså
förlofta, att brevet inte blir så full-
ändat, eller hur, vännen min? Älska
att det inte blir så långt, som
jag velat ha det.

klockan var ½11 när jag började det här brevet. Du tackes alltså förlåta, att brevet inte blir så fulländat, eller hur, vännen min? Ävenså att det inte blir så långt, som jag velat ha det?

Här och i förra brevet är exempel på Karins och Nisses skrivstilar med något förminskade brevsidor. Varje brev brukade omfatta 6 – 8 sådana brevsidor. Dom skriver båda med stålpena, som doppas i svart bläck, på riktigt brevpapper som stoppas i fodrade kuvert och frankeras med femton öre (~6 kr i dagens värde).

Klöstanäs 5 aug 1931 (fortsatt traktorslåtter)

.....Det var så trevligt så, under helgen, som alltid i ditt av mig så oskattbara sällskap. Och nu har vi firat ettårsdagen utav vår bekantskap också, ja det låter nästan otroligt att vi inte varit bekanta mera än ett år, jag tycker det känns som vi varit bekanta alltid, och inte bara bekanta på vanligt vis utan någonting mycket mera, och jag hoppas av hela mitt hjärta på, att vår kärlek inte tryter, utan tvärtom, att den räcker livet ut, jag känner mig så glad och lycklig när jag tänker mig framtiden tillsammans med dig älskade lilla vän. Och nu hoppas jag att vi åtminstone nått ett steg närmare vårt mål, till nästa gång vi firar årsdagen.

Hur står det till med lilla hjärtevännen efter helgen, bara gott hoppas jag, lite trött lär du väl vara dagarna efter du också liksom jag kanske. Jag hade ont i skallen och kände mig som en riktig tuss på månda, men det låtsades jag förstås ingenting om, utan gnodde bara på som vanligt, började kl. 7 med att köra slättermaskin (*med familjens 4 år gamla fordskontraktor*) och gjorde inte kväll förrän 9 på kvällen, men då var man heller inte så mycket värd, man var mer än belåten med att få krypa i lådan då. Det har varit så gynnsamt väder för det här knoget också de här dagarna så man vill gärna skynda på för att få det färdigt fortast möjligt.

Ni har väl gjort ifrån er ”höjanna” vid det här laget kan jag tro, för oss räcker det mest hela veckan och vi får nog gno vad vi kan ändå.

Bringåsen 17 aug. 1931 (Karin instämmer med veckotidningsdrömmar..)

..... Jag instämmer av fullaste hjärta med vad jag läste i en veckotidning häromda´n där det stod ungefär så här: ”Lycklig den fästmö som har många brev från hjärtevännen, ty det skrivna ordet röjer en äkthet i känslan som det talade knappast förmår göra,” – Nu har väl inte jag riktigt rätt till ovannämnda titel förstås, men det hindrar inte, att jag känner mig lycklig över varje nytt litet kärleksbrev från dej som läggs till bunten jag redan har. Och tack, vännen min, för att du inte tröttnar att skriva.

Bringåsen 25 aug. 1931 (nämner pappa Antes hälsoproblem och arbetsflit)

.....Du vet kanske, älsklingen min, att man kan vara mer eller mindre ”i form” efter dagens möda, och just i kväll råkar inte min ”litterära förmåga” (om man nånsin haft nån) vara vidare iögonenfallande, det känner jag på mej, men småprata lite´ med dej ville jag gärna göra i alla fall.

..... Pappa var hemma över helgen men är nu farten igen och kommer troligen att bli bortrest ett bra tag framöver hösten. Sjukdom och ålderskrämpor bekymrar inte den gubben*, nu ränner han omkring i Dalom och köper föl. Och efter det så ska´ han visst ligga bortåt 6 veckor på lasarett och få ljusbehandling.

Fasligt blött ha vi haft det utomhus nu ett tag, så vi ha gladeligen gett surhässjorna en god dag och förlagt vardagens små bestyr under tak istället. I dag t. ex. har rabarbern fått sin beskärda del av omsorgerna. Den ska bli till sylt och annan kräslighet i stora burkar för vinterförvaring.

Nåå käraste du, hur tror du lördagskvällen med ty åtföljande söndag kommer att gestalta sej då? Dels så där i största allmänhet och dels för dej och mej? Enligt naturens och almanackans ordning borde ju vara augustimånsken och fagert värre just då, och i så fall månskenet verkligen också inträffade vore det ju nästan direkt misshushållning att inte utnyttja det vackra som bjuds.

** ”gubben” Ante Hansson var nu 73 år och skötte fortfarande ekonomin och fölinköpen till Hingstuppfofningsanstalten Wångens tjugioåttonde verksamhetsårs hingstgeneration för den Nordsvenska hästaveln, som han ansvarat för sedan start.*

Ljusbehandlingen utfördes på radiumhemmet i Stockholm senare under hösten och sedan fortsatte Wångenarbetet (på slutet från sjukhussängen) ända fram tills han avled i juli 1932 efter några veckor på Östersunds lasarett enligt en liten anteckningsbok.

Klöstanäs 26 aug 1931 (24 år och födelsedagspresent, skoarbetena, lördagsträff?)

..... Du kan väl knappast ana vad jag blev glad när jag fick se vilken storartad födelsedagsgåva du förärat mej. Jag känner mig nästan ovärdig att bli ihågkommen så storslaget, men på samma gång mycket lycklig, och den här fina duken kommer jag allt att gömma, och bevara som ett mycket kärt minne just för att den är från dej. Jag hoppas att du i en icke alltför avlägsen framtid skall få återse den, och det på vårt gemensamma skrivbord vill jag hoppas. Det blir nu att börja på fundera över att få till ett skrivbord, som kan anses värdigt, att bära en sådan prydnad, inte får det vara vilket skräp som helst inte.

Och nu skulle man alltså vara 24 år, och ändå tycker man sig vara en liten pojkvasker, man borde ju börja på bli riktigt förståndig när man är så gammal, men jag tror nog, det fattas åtskilligt ännu den vägen, men på 24 år till så kanske

Ja i dag så har jag för omväxlings skull arbetat på människans undergång (*skomakeri*) och jag tror nästan detta går bättre än motsatsen. Eljest tänker vi nu börja på och skära kornet ju förr det torkat opp så pass så att det går. Det har ni kanske börjat på med hos Er också.

Ja hur har du det ställt nu på lördakväll då. Jag skulle allt bra gärna vilja träffa dej då om det går. Tycker det är mycket länge nu sen sist, så kanske du vill möta mej som vanligt i ½9 draget. Skulle du ha förhinder så hinner du meddela, hör jag ingenting ifrån dej, så tar jag för givet att du kommer mej till mötes, hoppas att du gör det.

Bringåsen 1 sept 1931 (filosferar om lycka och söndagsfrid, men arbetet fortsätter)

.... Nåå, hur behagar lilla hjärtevännen må se'n sist nu då? Bara bra hoppas jag och se'n hoppas jag, att den söndagsfrid du eljest älskar inte den här gången fick bismak av långtråkighet? Har ju inte hört att du klagat förstås, så jag hoppas, att du trivdes lika bra med stillheten du som jag. Måtte det bara förunnas oss, att alltid finna en söndag i varandras sällskap, bara med en liten varm vrå och några veckotidningar som förströelse, lika väl använd, då behövde vi nog inte jaga så vida efter lyckan och glädjen. Då kunde vi kanske hitta den lite' varstans bara vi tittade efter. Lycka ja, därmed menar man väl mest att känna sig nöjd och belåten och tillfredsställd med tillvaron skulle jag tro, och det kan man nog inte riktigt vara, om inte man har någon som delar ens små eller stora intressen, fruktar jag, ett hjärta som klappar i takt med ens eget, ja –

Hjärtevännen min, jag anar nästan en liten rynka mellan dina ögonbryn i detta nu. Undra på det förresten, din ”lilla rackarunges” försök till filosoferande är nog inte alltför lyckat. Bäst jag tar och spelar på mera bastanta strängar som är mindre svåra att få dom rätta ”tonerna” ur. Missförstå mej rätt, älskling!

Ja nu så ha vi äntligen kört in de sista höhässjorna för i år. Gudskelov för det förresten, man lessnar

nästan på jobbet mot slutet när ladorna börjat fyllas så man själv blir upphöjd nånstans inunder takåsen bland svalornas övergivna sommarnöjen. Nu räfsar jag åkrar istället. Ombyte förnöjer som bekant, så nu finner man närapå det knoget trevligare förstås. Helst som stråna fått ligga och torka i veckor, så de blivit lätta att handskas med. Men det börjar bli kallt nu. Blir kanske synd om kornet och rågen som kommit på efterkälken.

Bringåsen 2 sept 1931 (*K läser uppslag i Husmodern om bekant husmoder*)

..... Älsklingen min, jag har fått se ditt kära välbekanta anlete i tidningspressen i kväll du, det måste jag nu tala om allra först fast det egentligen inte är största anledningen till att jag skriver. Joo du, vännen min så är det, och det i en Stockholmstidning som går ut i jätteupplaga över allt Sveriges land.

När jag öppnade ett med posten anlant trycksvärtsdoftande nytt exemplar av "Husmodern", möttes min nyhetstörstande blick av välbekanta ansikten. Det var du och din mor och dina syskon på ett trevligt foto som jag aldrig sett förr. Undra på att jag blev glad. Hör du, du, Nisse lilla, vem tog väl det kortet? Och när? Det måste vara alldeles nytaget? Du vet, jag är nästan lite' nyfiken jag. – Det fanns text också till bilden och den anförde en Husmodersläsande allmänhet att ni var utmärkta människor allihop. Och jag, ja jag läste och nickade och instämde av fullaste hjärta förstås.

Nio av de femton barnen Nilsson samlade kring mor utanför ladugården.

Personerna från vänster bör vara Otto, Walborg, Linnea, Nisse, Edvard, Henning, Elias, mor Katarina, Greta (med killingen) och Märta.

Kortet är enligt Nisse taget av Siv Rydberg en dag våren 1931 när man stökade med lagårdstvätt. Några av tjeerna har hunnit ta av sig plåggen och kammat håret, Henning har slips och kostym, han var nog inte med i lagårn utan körde kanske som bilchaufför åt Lithanders i herrgårn. Märta längst till höger hade sen länge varit lillpiga i en granngård till Klöstanäs och var nog hitkallad för fotograferingen, hon ser inte heller ut att vara lagårdsklädd.

LIVETS SMÅ DRAMER

Nio av de femton barnen Nilsson samlade kring mor utanför ladugården.

Det är kvinnornas förtjänst,

I Tyskland ha ett par socialt kunniga kvinnor gjort en undersökning av familjelivet sådant det ter sig just nu (en motsvarande undersökning har ju Husmodern gjort ett par gånger i år för sina läsares räkning). De ha utgett en bok om resultatet. Det är en mängd familjer, som där i korthet skildras, deras kamp för existensen, deras sammanhållning trots allt. Det kan vara värt att höra, vad författarna fastställa: »När familjen trots tryckande nöd håller samman, så beror det alltid på husmödrarnas tapperhet, ansvarskänsla och starka moraliska ryggrad.»

För övrigt visar statistiken för Tyskland samma utveckling som i Stockholm: de barnlösa äktenskapens antal ökas. Av 180 gifta män äro nu i genomsnitt 28 barnlösa. De flesta familjer ha bara ett barn. Bara 8 proc. av äktenskapen uppvisa så mycket som tre barn.

Änka med 14 barn,

Mot denna bakgrund ter det sig så mycket mer imponerande, när ett äkta par tar ansvaret för en stor barnskara. Våra bilder visa sådana familjer: i ena fallet är det 14, i det andra 15 blomstrande barn.

Familjefadern i den sjuttonhövade familjen heter Nils Nilsson och bor i Lit, Jämtland. Han utövar bondens tunga och otacksamma yrke. De 15 barnen har hans maka uppfostrat till utmärkta människor. Tre äro gifta, men ännu bo li hemma. I den famil-

jen håller bara tvätten på i tre veckor!

I den andra familjen har man 14 barn. Sedan ett år tillbaka är hustrun, fru Betty Rönberg i Älmhult, ensam om att försörja sig och de sina. Fem av barnen äro ännu i skollådern, och de fem försörjer hon med konstvävning utan någon hjälp från vare sig stat eller kommun. Den kvinnans kamp betyder ett livets drama så gott som något.

Den enda semester hon under 25 år fått vara med om, var när Husmodern lät henne få en månads gratisvistelse på sitt vilohem.

Dekadans,

För kontrastens skull kan det vara mycket effektivt att från dessa hårdar för plikt och ansvarskänsla flytta blicken ut till en värld, som inte ens tycks ha skamkänsla. Vi påminde i ett tidigare nr: av Husmodern om att s. k. passionsbrott inte omges av någon sympati i Norden, men så mycket mer i Södern. Nyligen var det en fransk fröken, som i Schweiz helt kallblodigt sköt ner sin älskade, därför att han inte ville skilja sig från sin fru och gifta sig med henne. När denna dam kom till Paris, blev hon mottagen med förtjusning, fick lyckönskningstelegram för att hon frikänns och — giftermälsanbud i hundratal. Den psykologiska anledningen till det sistnämnda får väl sökas i att folk förväxlar brutalitet

med lidelsefullhet. Eller hur skall man eljes förklara att just de som begått »mord av passion» bli hyllade av perversa individer av motsatta könet? Styrmanen från Kalvipoeg, som mördade den där kvinnan ombord, fick ju mottaga blomsterhyllningar av svenska kvinnor, ja, själve den ohygglige mångmördaren i Düsseldorf fick ju, sägs det, en blomsterbukett från Sverige.

Herr och fru Rönberg med sin barnskara, som fru R. numera måste ensam dra försorg om.

Är undergöraren Zeileiss' tid redan förbi?

Är det någon, som numera talar om Zeileiss, »undergöraren i Gallsbach»? Det tycks ha blivit alldeles tyst omkring honom, tyst som det redan förut är om Coué och andra förut lika omskrivna undergörare. Ty ni minns ju Coué? Det var en utan tvivel mycket hygglig gubbe, som säkerligen botade många människor. Han fick lärjungar i mängd, som använde hans system, men både lärjungarna och systemet äro redan försvunna. Och, som sagt, tyckas icke Zeileissinstituten gå samma väg?

Även för en lekman förefaller detta öde rätt förklarligt. Dessa undergörarens makt tycks bero på en stark suggestion, men suggestionen varar bara till en tid, framför allt kanske därför att de, som kunna bli botade, äro en särskild sorts människor. Ty har ni gett akt på vari »underverken» både i Lourdes, hos Coué och hos Zeileiss framför allt består? I att krymplingar kastat sina kryckor, lama börjat gå igen. Nåväl, läs t. ex. Selma Lagerlöfs »Paradisfågeln», och ni får en utmärkt lektion i hur ett sådant underverk tillgår. Den lilla flickan med det lama benet blev botad genom att hon

(Forts. å sid. 62.)

DIAMANT-RENOVATOR

Säg bara 333...
och Ni får av Eder handlande den modernaste nyansen i läderfärgen

Diamant-Renovator
som gör Eder gamla skor till nya som genom trolleri. 48 olika färgnyanser att välja på utom guld och silver.
A.-B. SVENSK BLACKING-INDUSTRI, Örebro.

Häv Smärtan
på 3 sek. genom ny metod.

Här är en helt ny metod för behandling av liktor, nar och förhårdnader. En droppe häver alla smärtor. Ni kan använda tränga skodon, gå eller dansa obekräddt så länge som smärtan omedelbart. Verkar som lokalbedövning.
Liktorerna skrumpar och lossnar. Ni petar bort den med fingrarna. Ingen riskabel skärning. Lika verksamt på varje slags åldrig så gammal och smärtsam liktor eller förhårdnad.
Begränsat "Get-it". Ni blir nöjd. Pris kr. 1:60

GETS-IT 80

Livets små dramer. (Forts. fr. sid. 26.)

glömde sin lamhet för att springa efter den vackra fågeln. Det organiska fel, som en gång orsakat lamheten, hade väl i förväg botats av sig självt; nu var det endast nerverna, som behövde en »suppstramare». Och det är en sådan, dessa undergörare ge genom sin plötsliga våldsamma vädjan till patientens tro.

En yrkesman, den kände stockholmsläkaren dr James Heyman, bekräftar våra förmodanden om undergörarens framgång och nedgångstid med följande ord:

Den s. k. undergörarens understundom obestridliga förmåga att bringa hjälp åt mer eller mindre sjuka människor beror till allra största delen på hans personliga inflytande på patienten, framförallt på hans förmåga, att ingiva denne tilltro till behandlingens effekt. Den metod eller det system, som därvid kommer till användning, är en understödjande faktor av oftast mycket underordnad betydelse. Systemet resp. metoden dör med undergöraren eller dessförinnan i de icke ovanliga fall, där geschäftsintrasset alltför märkbart undantränger intresset för den sjuke. I händerna på s. k. efterföljare hava alla dessa system efter kort tid visat sig värdelösa, om icke undergöraren är odödlig, såsom t. ex. den heliga källan i Lourdes.

Päls garnityret ger karaktär

(Forts. fr. sid. 17.)

tiösa promenadkapporna och de för

Jawe
SKYDDSRÖCKAR

DE MEST PRAKTISKA ÄVEN I SKOLARBETET.

BRUKAR NI KÄNNA OBEHAG EFTER MÅLTIDERNÄ?

När så är fallet, beror det helt enkelt på, att överskottssyra i Eder mage lägger hinder i vägen för en normal matsmältning. Om det förhåller sig så, kan Ni icke till fullo utnyttja den inmundigade maten och Ni löper allvarlig risk för att bli sjuk och få känna svåra magsmärtor. Om Ni negligerar detta tidiga tecken på annalkande dyspepsi, kommer Ni att härigenom giva upphov till mycket lidande för Eder. Befria Eder från detta hotande onda — tag litet Biserirte Magnesia, det pålitliga läkemedlet mot matsmältningsbesvär. Biserirte Magnesia neutraliserar den skadliga syran i samma ögonblick som det kommer ner i Eder mage. Det hejdar ögonblickligen varje spår av jäsningsgasbildning och smärtor. Försök det: Ni kan köpa det på apoteket i dag för kr. 1:40 i pulverform eller kr. 1:75 i tablettform. Redan första gången Ni tager in därav, känner Ni, att Ni fått någonting, som verkligen gör Eder gott i positiv mening.

Här ett sammandrag och förklaring som jag klippt ur avhandlingen från Södertörns högskola:

Abstract

Detta arbete syftar till att undersöka den numera nedlagda tidskriften

Husmoderns innehållsmässiga utveckling från första numret 1917 till sista numret 1988.

Vad vi har tittat specifikt på är hur skildringen av kvinnan i text och bild förändrades från decennium till decennium och därigenom hur "idealkvinnan" framställdes i en viss tidsperiod.

Detta har genomgående relaterats till den rådande tidsandan och samhällsklimatet, hur representationen av kvinnan såg ut vid en viss tidpunkt och hur Husmodern eventuellt påverkades av allehanda förändringar ute i samhället som på ett eller annat vis inverkade på kvinnans sociala ställning.

Husmodern riktade sig till medelklassens husmor i staden. Den idealkvinna som framkommer i de första årgångarna inte bara speglar utan också skapar och upprätthåller ett borgerligt ideal. Från att som kvinna stå ensam med ansvaret för hemmet, dyker senare paret upp, som delar på ansvaret. Kvinnan går från att enbart beskrivas i typiskt kvinnliga egenskaper till att bli mer nyanserad. Tidningen går från att ägna större delen åt kvinnans särart till en livlig diskussion kring det socialt skapade könet. Samhället förändras av moderniseringen och de tekniska utvecklingarna och Husmodern tvingas följa med. I innehållet kan man skönja både medhåll och motstånd till förändringarna.

Den behåller dock inslagen kring husmorssysslor och tidningen är in i det sista, fylld med tips och råd kring det praktiska hushållsarbetet.

Artikeln som bl a handlar om Klöstanäsfamiljen innehåller som synes filosofiska betraktelser, vars innehåll över tid i den här veckotidningen nyligen har studerats i journalistutbildningen på Södertörns högskola. När jag googlade efter Husmodern dök det här arbetet upp. Jag har klippt ut deras abstract som kan ge en liten beskrivning av vilka uppbyggliga skrifter våra kvinnliga förfäder ägnade sig åt på sin fritid.

Man bör observera att de här åren omkring 1931 låg mitt i den stora depressionen. Det hade varit börskrasch i New York 1929, vilket troligen fick Henning att åka hem. Lite senare 1932 kollapsade Ivar Kreugers företagsimperium, och det är nog troligt att dom här händelserna även påverkade familjen Nilssons avflyttning från Klöstanäsjordbruket redan på våren året därpå.

Då 1931 var man också oroad över den sjunkande nativiteten och därför tydligen valt artikelns två extremt barnrika familjer som goda föredömen. Dom låga födelsetalen verkade dock hålla i sej ytterligare tio år och började öka först efter att andra världskriget börjat, även i tidigare barnlösa äktenskap som t ex Karin och Nisses, som varit gifta i sju år när jag kom till världen som deras förstfödda.

Klöstanäs den 3 sept. -31. (Nisse kört självbindare och varit på "buflöj")

Käraste lilla hjärtevännen min!

Ja det var visst frågan om kappskrivning ja, och nu får jag väl erkänna att jag förlorar den här gången, men nästa gång ska du nog få se att det blir jag som vinner. Men inte kan jag minnas (eller kanske inte vill) att hon skulle ha nån liten trevlig belöning för det inte, isåfall får jag väl fundera ut något lämpligt, till dess får du försöka hålla till godo med ett litet brev, det är det enda jag för tillfället kan åstadkomma.

Ja hjärtligt tack för ditt kärkomna brev, samt tack lilla vän för senast. Jag känner mig som en liten ångerfull syndare som inte skrivit förrut å tackat för den trivsamma helgen jag fick ha, hos dej, men jag hoppas du förstår orsaken. Jag har varit så intresserat utav kornåkrana hittills, så jag har inte känt mig mogen att skriva något kärleksbrev när kvällen kommit och sena kvällar har det blivit också, månda- o tisdakväll var jag ute och körde skördemaskin till kl. 9 o ½10 och i gårdkväll var jag liksom tvungen o följa med mina bröder o systrar på ett litet buflöj, men det var ett sorts sämre tilltag för min del åteminstone det fick jag erfara, så i dag har jag känt mig ångerfull även för detta. Och nu anser jag det vara onödigt att slösa bort en hel massa papper på att skriva om huru det förlöpte, så den spar vi nog tills på lördakväll när vi träffs, ty att jag kommer och letar rätt på hjärtevännen min bortefters Kyrkåsvägen det är ju solklart, eller kanske det blir månklart också, såvore det så mycket bättre.

Jasså ni har kört ifrån er höet nu, det kan då inte jag skryta med, men få se om det inte kommer att åka in till helgen ändå. Det har ju varit rätt så kallt nu ett tag så vi har tänkt mera på sädesfälten än höhässjorna, eljest borde dom ju vara torra för länge se'n.

"Skördemaskinen" torde ha varit en självbindare som också här dragits med traktorn.

Klöstanäs 7 sept 1931 (om tidningsbilden, skörden snart klar)

..... Ja jag förstår att du törstar efter lite nyheter angående den där olycksaliga bilden du råkade se i tidningen. Det var ju roligt o se att du uppmärksammade en sådan småsak, jag har själv haft äran att skåda mitt fula anlete i nämnda tidning så den är inte så fasligt främmande för mej heller. Det är Siv Rydberg som tagit det där kortet och det är inte så värst nytt heller, det togs i våras, just den dagen då dom höll på skura och gjorde lite snyggt i lagårn, så det var nästan underligt att så smutsiga gubbar fastnade på plåten, det trodde jag knappast då.

Ja i dag har vi skurit den sista åkern också, nu är det väl bara päran som återstår utav det här årets skörd, och dom åker nog snart opp dom med, är visst några nere på Lit som börjat med perhackningen i dag, har jag hört. Och i morgon ska väl de sista höhässjorna åka in också, såvida det inte kommer en hel hop med regn igen, men jag hoppas det låter bli med de ännu ett gott tag framgenom här.

Bringåsen den 8. sept. 1931. (Karin på bröllopet i Lit och missat en dejt)

Min egen hjärtevän!

Tack så hjärtligt för ditt lilla men naggande goda brev. Jag har fortfarande inte riktigt klart för mej vem av oss två, som egentligen står i tur att skriva, men för alla eventualiteters skull, så har jag nu tänkt försöka visa mej ädelmodig(?) och ta skulden på mej, helst som du ju inte fått något egentligt svar på ditt senaste kärkomna brev.

Älskade vännen min, du blev väl inte alltför lessen på mej, därför att jag bröt vår överenskommelse beträffande helgen som gått. I så fall hoppas jag du förlåter. Jag var själv så lessen över att behöva ändra planerna, men tyckte inte, av vissa skäl, att jag kunde annat än fara på det bröllopet, när jag var bjuden, och därvid blev det ju också, som du vet. Du fick väl fram mitt brev i tid? – Och nu så hoppas jag, att du, ifall det lämpar sig, är med på att överflytta överenskommelsen för förra helgen på nästkommande istället eller hur, käraste? Så framt inte du då har annat på programmet förstås. Det vore ju bara rätt åt mej det egentligen, men jag hoppas..... ja du förstår. Lär visst vara marknad också i samma veva, men den kommer knappast jag att hedra med min närvaro den här gången, tror jag. Tycker just inte, att jag har något ärende dit, åtminstone har jag inte lyckats fundera ut något hittills. Möjligen om det bleve nå'n bra bio att fara och titta på på kvällskvisten, det har jag nästan längtat efter ibland, men det kan ju gå för sig precis lika bra en annan gång. Den här säsongen har jag ännu inte sett något program, som lockat mej nämnvärt heller för den delen.

Jag nu vill du kanske höra lite' detaljer från bröllopet också, så gott jag nu förmår berätta dem. Jag hade så smått väntat att få se dej där, men den förhoppningen sveks svårligen, jag kunde rakt inte upptäcka dej nå'nstans. – Men låtom oss börja från början: Ditreosan skedde så kungligt som helst i "Skinn-Kalles" flotta bil, ty vi va' rätt många som skulle iväg härifrån: Nicke med familj (5 pers.) samt Anna och jag. I mitt och Annas avnjutande av åkturen blandades dock det mindre angenäma medvetandet, att vi troligast skulle komma att få gå tillbaka, ty alla de andra medresande skulle stanna till andra da'n. Vi två endast måste hem samma natt. Men "lyckan står de djärvom bi", det har jag fått erfara förut. Denna gång uppenbarade sig den räddande ängeln iklädd smoking och vit halsduk och hette Lars Andersson i Kläppe. Han förbarmade sig över oss och fraktade hem oss i privat lyxbil, sedan vi först gjort en sväng åt Brevågå för att avleverera "ängelns" fästmö och blivande svägerska.

Själva bröllopet förlöpte ungefär efter vanligt program. Sedan vi i kyrkan åskådat herrskapet Neumans start för gemensamhetspromenaden genom den så kallade jämmerdalen, förflyttade vi oss till Korsta, där vi fördrevo kvällen och en god del av natten med kaffedrickning, fotografering, ätande och mer eller mindre angenämt samspråk. Ja på slutet blev det dans t.o.m. till

ackompanjemang av grammofonens ljuva toner. Danskavaljerer var det dock ont om på den balen, ty bröllopsgästerna bestodo företrädesvis av flickor. Flickor från Ås, Litsbyarna och även från Kyrkås ja. Kl. ¼4 avpolletterades jag vid fadershuset, trippade in och somnade saligt. Och så var den festen ett minne.

Den påföljande söndagen tedde sig ungefär som vilken vanlig hemmasöndag som helst. Lite småstök och ledigare stunder på för- och eftermiddag. Jag satt och läste lite i de där intressanta tidningarna du minns, men dom var bestämt inte lika trevliga, när jag måste läsa dem ensam. På kvällen tågade man pliktskyldigast på surströmmingskalas. Inget särskilt skojigt för min del.

"Den räddande ängeln" Lars Andersson från Kläppe är lekkamraten och tremänningen från barndomens skoltid i Kläppe 1915 som Karin berättat om i sina minnesanteckningar. Lars kommer snart att tillträda samma släktgård som Karins farfar är uppvuxen på och vars kärnfastighet brukats i samma släkt sedan 1600-tal och fortfarande nu brukas enligt nya tiders krav av en ny ung Lars Andersson några generationer senare.

Klöstanäs 15 sept 1931 (*Nisse med familjen tittat på gårdar, fått strumpor, sålt en båt*)

.....Ja innerligt varmt tack, för ditt senaste brev, samt tack för senast också. Det var bra synd att jag inte kunde godta den vänliga inbjudningen och stanna hos dej över söndan också, ty det hade nog varit trevligare än att åka bygderna ikring och titta på gårdar, men det måste ju göras och då så. Jag minns nu inte om jag talade om för dej vart vi skulle fara sistlidna söndag i alla händelser så var det till Ås, och kanske, att det kommer att bli dit, vi flyttar också nån gång framdeles. (*vilket skedde året därpå*)

..... Än en gång mitt hjärtevarma tack käraste, för de präktiga strumporna du förärade mej. Kunde inte annat än prova dem lite på sönda, och det befanns att dom var i besittning, utav alla de goda egenskaper ett par strumpor skall ha, så du förstår älskade lilla vännen min att jag är storligen belåten med marknadsgåvan.

I afton har jag gjort en storaffär också ska du tro, har efter många om o men lyckats sålt en båt förstår du, så någon nytta har man alltid gjort fastän det varit lite regnigt och olustigt väder.

Bringåsen den 16. sept. 1931 (*Karin på bönemöte, logemöte, pärlplockning*)

.....Jaså du, käraste, du var till Ås och tittade på gårdar i söndags. Uppriktigt sagt så anade jag nog ärendet jag, fastän du ingenting sa om saken då. Och det må jag då säga, att när ni nu ändå ska flytta inom en snar framtid, så inte skulle jag bli lessen, om ni sloge ner de nya bopållarna i Ås inte. Ville allt bra gärna ha dej inom "räckhåll" förstår du. Undrar du på det, vännen min? Förövrigt så kan jag tala om för dej att jag för min egen personliga del haft en viss förkärlek för Ås i mina da'r. Till en del beror det väl därpå, att jag känner mej en smula besläktad där, då jag ju på modernet härstammar därifrån, men eljest så bottnar nog hemkänslan i minnet av birkatiden, tror jag. Där på Birka, tyckte jag det var gott att vara, där kände jag mej hemma. Men jag var bara 18 år då – för 25-åringen ta'r sig hemtanken andra former...

.....När inte du ville hålla mej sällskap så - - - fick jag försöka roa mej ensam och det gick ju som det gick förstås. Först spatserade jag åstad på bönemöte och sämre än det kunde jag alltid ha hittat på. Där var en gammal men rätt humoristisk predikant, som bar det klingande namnet Svensson, samt en sångkör på ett 15-tal ungdomar från Brunflo. Syntes en del rätt käcka och fagra ungersvenner i den kören, hade det varit för något mer än ett år se'n så vem vet - - .Käraste, du blir väl inte lessen för att jag skämtar lite? Nog vet du ändå vem som bor i hjärtat mitt eller hur? - - -

Men nu ska du få höra vidare om söndagen. Kvällen tänkte jag efter vanligheten tillbringa i sängen förstås, men annat blev det av den gången, jag hamnade på logemöte istället, och det i den loge, där du är hemma till på köpet. Bror min kom och bjöd på gratis bilskjuts dit och då föll det sig lite' svårt att säga nej, helst som det endast undantagsvis bjudes så'na förmåner på den kanten. Så jag följde gladeligen med jag! Många voro vi ej, bara Johannes, Erik, Elsa o jag. Och dej såg jag ingenstans till heller.

Här ha vi börjat lite' smått med "pärerna" nu, men blött är det och bedrövligt sakta går det fördenskull. Vi sprätter och krafsar både med maskin och hackor och händer och fötter men ändå vill de uschla knölarna högst ogärna komma opp i dagsljuset. Hååå – jaja.

Johannes (1904–1972) var jämnårig med Karin, bodde i samma by och bedrev vid den här tiden taxirörelse, som senare utvidgades med både lastbil och mjölkbuss. Han förblev ogift men gjorde uppenbarligen seriösa försök att ändra det förhållandet här i sin ungdom.

Klöstanäs den 29 sept. -31 (kom hem tidigt, slaktat gris, börjat tröskning igen)

.....Ja vad ska jag nu hitta på å skriva om då, skulle väl ha klottrat på hela det här arket åteminstone, fastän jag inte känns vara på någe författarhumör presis, får väl försöka tala om lite vardagliga bestyr då kanske. I går var jag egentligen ganska lat om jag skulle säga som sanningen är. Jag kröp helt försiktigt i sängen igen när jag kom hem ifrån dej, och där blev jag liggande till kl. 9 då skulle jag bums opp och äta frukost förstås påstods det. Sedan börjas dagens bestyr med att mörda grisar, ja jag sköt förstås bara en, men det var ju nog ty det andra kräket sparkade mig på näven, så jag gick och var lite smått ilsken på'n hela da'n för det.

Och i dag har jag börjat tröskning igen och detsamma ska vi göra i morron också. Är hos vår granne, vi håller på, ty som du förrut vet så gjorde vi ifrån oss förra helgen.....

Bringåsen den 1. okt. 1931. (till kamskalas på Klöstanäs, plockat körsbär på Backen)

.....Hjärtinnerligt hjärtevarmt tack för senast. Det var så innerligt trevligt "kamskalaset" och så roligt att få vara hos dej en hel helg igen. Så kände jag det nu och så har jag känt det alla gånger jag varit på Klöstanäs. Allihopa är ni så rara mot mej så jag känner mej riktigt "hemtam" och varm om hjärtat. Inte må du tro, käraste vännen min, att jag ett enda ögonblick ångrat, att jag inte hellre hörsammade den andra bjudningen jag råkade hedras med den gången. Hur skulle jag kunnat få riktigt roligt därborta när inte du var med? Nog förstår du att jag mycket hellre ville vara hos dej. – Varmt tack även för ditt brev. Kan ju i största förtroende yppa för dej, att jag tänkte svara på't redan i går kväll, men väl och vackert kommen i ensamhet uppe i jungfruburen så iddes jag inte helt enkelt, bara nös och åbakade mej så det barkade rakt åt skogen – eller sängen, för dit kröp jag. Och där drömde jag, drömde att fargubben och jag turade om att sköta styret i ett gammalt bilskrälle. Så nog var det lite' oklart i huvudknoppen alltid.

Var väl kallblåsten från "bonntorget" i lördags, som spökade i kroppshyddan. I kväll är jag på bättre skrivarhumör tror jag, fast blåst på mej har det gjort i dag med, ty jag har på lediga småstunder agerat fågelskrämma uppe i körsbärsträna. Unnade nämligen inte småfåglarna att ha dom till skafferit längre, utan tänkte mixtra ner vad som fanns kvar av skörden. Men som man av en nådig försyn ej danats så änglalik, att sagda försyn kunde anse det lämpligt förse en med vingar, så fick man se sig nödsakad att ta två stegar och en större tunna som hjälpmedel, och ändå i kvistiga fall

klänga sig fast med händer och fötter på sviktande och svajande grenar, allt till ackompanjemang av tröskverkets brummande, för se karlarna dom håller på tröska dom.

Nyheter i egentlig mening har jag som vanligt inga att undfåga dej med. Stackars liten älskling, som bara får ointressanta brev! Men kom och hälsa på mej på lördag kväll du, så kanske att jag har något nytt att berätta för dej och kanske att jag gömmer ett par tre stycken åt dej av körsbären jag lyckats hala ner också. – Så där ja, nu slocknade lyset – får hjälpa mej med en blek talgdank för att kunna avsluta mitt viktiga förehavande. I söndags, du, då hade transformatorn passat på att brinna upp medan jag var borta, så inte var det underligt, att vi såg lite' mörkt på tingen du och jag, när vi kom hem den gången. Nu var det väl bara nå'n propp som rök på grund av blåsten förmodar jag, för jag vill väl inte tro, att nytransformatorn gått och följt sin företrädares dåliga exempel.

Transformatorhaveriet berodde sannolikt på att tröskverket drevs med en mycket hårt belastad elmotor som dessutom plågades av låg nätspänning, eftersom gården då som nu ligger längst bort från transformatorn.

Bringåsen den 12 oktober 1931 (ett år sen första brevet, planerat logemöte, klippt får, putsat fönster o innanfönster)

..... Det är väl också något av jubileum i vår brevväxlings historia just nu, i föl i dessa dagar växlade nog du och jag våra första blyga brev. Nog minns jag så väl som i går hur jag kände det den kvällen jag fick det allra första. Tack, vännen min, för det och för alla du skrivit till mej sedan . Hoppas att du inte tröttnar att skriva många, många fler men adresserade till mej allihopa förstås. –

Nåå, käraste gossen min, hur klarade du hemresan i söndags och vad hade du sedan för trevligt på programmet under dagens lopp. Stackars älskling, det lär väl inte vara så enbart angenämt att i ur och skur trampa mellan Lit och Kyrkås i kulna höstnätter. Måtte du bara inte alltför djupt ångra äventyret du råkat in i. – Mitt storslagna söndagsprogram gitte jag knappt genomföra till hälften ska du få höra. Endast till Kläppe for jag som sagt var, och där kokade vi ihop lite extra gott för logemötesprogrammet till nästa söndag, men hur den "anrättningen" smakar får ingen veta förrän den serveras. Dessutom blir det ju korgauktion, och vi kommer att frakta dit de allra som grannaste korgar rent sprickfärdiga av idel goa krus. Du har väl inte glömt, att du skulle infinna dej och ropa in min fina eller eventuellt fula korg hoppas jag? Den kanske blir utan spekulant eljest och det vore ju onekligen en smula snopet. – Men det där blev ju framtidsfantasier, jag höll ju eljest till i det förgångna d. v. s. sönda'n.

Mitt tillämnade besök på fotbollsplan torkade in alldeles ackurat även denna gång. Det blev också bara B-lagen som röko ihop. Borde väl minst ha varit A-lag, om det skulle ha förmått intressera mej förstås. Förövrigt så blev det visst "våra" småpojkar som fick stryk av "utlänningarna". – Vad slutligen det smått planerade besöket i Mo beträffar, så gick detta om intet på grund av bröllop. Mötet var visst inställt av den anledningen glunkades det. Så jag kröp ner i min privata snarklåda och var på det hela taget rätt nöjd med sakernas ställning. För se sängen, den är allt en bra skön tillflyktsort den mången gång. Håller du inte med mej om det männ tro? Fast det är nog inte alla som gör det gunås så visst, inte om helgdagskvällarna åtminstone.

I dag har jag varit i arbetstagen och klippt får och de ha i gengäld sparkat mej lite' varstans. Ganska oartigt må jag säga, men dom har väl inte fått bättre uppfostran. Om jag riktigt tänker efter var dom ju överhuvudtaget ganska hyggliga och sparkarna alldeles lagom hårda. I morgon och följande dagar blir väl att putsa fönster och sätta in innanditon så att lägenheten blir varm och trevlig till vintern. Vintern ja, den nalkas ju med stora steg. Om någon månad redan så kanske man får lov att plocka fram skidorna igen.

Klöstanäs den 14 Okt. 1931. (*Nisse lagar skor, tog sovmorgon*)

.....Jag har liksom haft på känn att jag skulle få brev från hjärtevännen i dag, och eftersom detta nu slog in till både punkt o pricka, så skall jag heller inte låta vänta på mej, med att ge svar, och fortare än så här kan det ju näppeligen gå för sig. Och bara gott synes du må och det är glädjande att veta det. Jag kan ju heller inte annat än klaga, ty jag håller nu på att reparera trasiga liktorsfodral om dagarna och det är inte utan, att det känns lite tröttsamt att sitta på en stol dagen i ända, men det vänjer jag mig snart vid, bara jag hållit på några dagar. Ja hemresan från dej gick ju bara bra som vanligt, jag börjar på bli så vältränat nu på att åka härimellan så det går utav sig självt, och inte tror du väl att jag ångrar mej för att jag gett mig in i äventyret som du säger, utan det är nog tvärtom, jag är riktigt glad över att det är som det blivit och samma mening om saken hoppas jag du har också.

Åså var det sönda'n ja. Ja jag skäms nästan tala om huru lat man kan vara när tillfälle ges. Jag var så förtjust i sängen så jag gitte knappt stiga upp under måltiderna, kan du höra en sån ärans knöl till pojke du har. Jo du förstår jag var liksom herre på täppan för en gångs skull och då gjorde jag förstas som jag ville. Det var bara Märta, småpojkar och jag hemma under hela dagen, så jag tror det är långt emellan det är så lugnt o tyst som då, i den här kåken. På kvällen var jag heller ingenstans, fortfarande kär i sängen så jag knöt mej, som vanligt, och nöjd och belåten var jag, med denna tingens ordning. Och tur var det ju att jag inte for till Mo, som den egentliga meningen var, ty jag hade ju inte som du nån aning om att mötet blev inställt, det skulle just ha varit snyggt, om jag farit dit och ingenting haft för besväret.

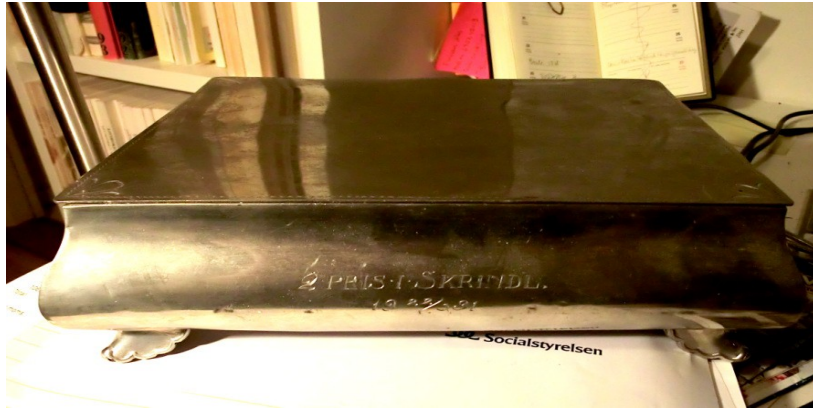
Bringåsen den 20. okt. 1931. (*Alfred Norling fotograferat, på fotboll, logemöten, skickat kort till Nisses "tennskrin"*)

.....Jaa du vännen min, nu börjar jag väl också av gammal vana redogöra för senaste söndagsprogrammet i förhoppning om att det ska' förmå fångsla ditt intresse en liten smula. Inte blev vilodagen, som jag ett slag tänkte på, använd till sömn och vila och inte gick jag i kyrkan heller, fastän det står i katekesen att man ska göra så, utan dagen gick åt till en del andra småbestyr istället. Bl. a. fick jag order att inställa mej i granngårds för att bli avkonterfejad, och då var ju inte värt annat än lyda, för det var självaste Alfred Norling som ville ha Bringåsflickorna på en plåt. Han tänker väl kanske kuta runt sockna och försälja våra mer eller mindre sköna anleten, precis som han gjort med kyrkan, gammelkyrkan och andra sevärdheter.

Nåja, hur som helst med den saken, se'n fotograferingen var överstökad vågade jag mej för första gången ner på byns stora idrottsplan för att titta på hur Kyrkås klädde Mo i fotboll (4-1), men där blåste det så kallt, så kallt så där blev man inte gammal. –

På kvällen infann man sig som bebådat var på logemöte, inte bara ett heller utan det föll sig så, att vi avverkade två stycken, medan vi ändå voro i farten. Det var visst mer än du orkade med det din förtjusande lilla slarver! Vårat möte var kort som vanligt fast vi försökte förlänga det en smula genom att sjunga jämtmål och läsa jämtska samt klä ut oss och åbäka oss en stund (också på jämtska). Vid auktionen efteråt hamnade såväl min charmant guldkorg som Petras inte mindre charmant lila dito i Kläppe, och se'n var det gemytligt överlag en stund medan alla korgarna tömdes på sitt omväxlande innehåll. Men kl. ½11 började fröken nere i undervåningen morra över att hon blev störd, så då utrymdes lokalen både hastigt och lustigt, och en stor del av publiken rullade åstad till Mo och logemötet nr. 2. Dit anlände vi precis i det ögonblick ärade talaren P. Jonsson slutade servera sina torkade växter, så där fingo vi deltaga i lekar och dans drygt en timme innan kvällen var slut. –

Sänder ett par tre kort som du ser. Dom ska' du ha som fyllnadsgods i tennskrinet ditt, förstår du, älskling. De andra tre får du nådig tillåtelse att beskåda på lördag kväll. Vill ha nå't nytt att fägnas med då också ser du. Den här gången har det ändå lyckats mej att narra fram en lite' gladare min på det ofta så allvarsamma anlete du eljest brukar vända mot kameran. Vad tycks? Vet du, vännen min, jag är riktigt glad åt den här lilla primitiva kameraapparaten jag. Tänk så många små episoder ut vår gemensamma ungdomssaga vi ha förevigat redan, även om bilderna ibland bli lite' dunkla.

"Tennskrinet" som Karin skickade bilder till var det som Nisse vann vid travkörningen med skrida på is i Lit på våren samma år. Jag har ärvt det och här tagit ett alldeles färskt foto.

Bringåsen den 26. okt. 1931. (hemma med pappa o eldade i alla eldstäder, lyssnade på skivor, nästa dag Ante till Vången, pojkarna sätter upp telefonstolpar mot växeln på berget)

.....Hjärtevarmt tack älskling, för ditt senaste brev. Dina skrivelser äro nog lika efterlängtade och kärkomna antingen de komma i början eller slutet av veckan, men nästan allra gladast blir jag bestämt, när jag överraskas med ett brev lite' fortare än jag egentligen kunnat vänta något sådant. Stackars liten hjärtevän, i söndags fick du väl frysa på hemresan? Det var ju så kallt så kallt. Men du var ju rätt förståndigt klädd, så jag hoppas att du klarade opp såväl åkturen som dagen i övrigt på bästa sätt. Så pass känner jag allt min egen Nisse nu.

Själv hade jag en rätt fridfull söndag – största delen av den åtminstone. Vågade knappt sticka näsan utom dörren annat än när det var alldeles nödvändigt. Dom andra var nog modigare, eller också hade dom tyngre vägande skäl för att ge sig ut på vift. Erik syntes föga till på hela dan, han hade fältskjutning och ett som annat att sköta, Albin har ju som bekant sitt för sig och Petra gjorde sej också en del små ärenden. Bara pappa o jag va frusna och hemkära, kånkade ved och eldade i alla upptänkbara eldstäder. Som omväxling sökte jag odla min själ genom att avfatta Programkommittens kvartalsrapport på vers samt spela "Köp hjärtan" på grammofoon och på så vis hjälpligt underhålla mig själv, när ingen ann' fanns att göra't. Min ärade broder har nämligen kostat på sej att följa med sin tid så pass, att han skaffat sej sista schlagern i skivväg, "Biack" bedårisk vals – "Köp hjärtan" klämmig foxtrot, och när katten – nej brorsan – är borta dansar jag om inte på bordet, så åtminstone i hans rum. Kvällen ägnades åt ett viktigt sammanträde med ovannämnda rapportskyldiga P. K., varvid vi sökte krydda på de viktiga förhandlingarna med en kaffeskvätt och lite' blixtljus. Det sistnämnda blir troligen inte alltför lyckat, ty jag råkade visst i det avgörande ögonblicket ut för den malören att med min fördelaktiga sida överskygga hela kommittén och det lär förmodligen på ett eventuellt kort ta sig mindre fördelaktigt ut. Framtiden torde komma att utvisa till vilken grad.

Min egen hjärtanskär, du skulle allt ha varit här och hållit mej sällskap den söndan ändå du. det tänkte jag på många gånger om. Men det var väl inte ödets vilja att så skulle vara den gången. Undrar hur det ser ut när vi en få fira alla söndagar ihop du och jag? Om så blir.....

Morsan har ännu i skrivande stund inte kommit tillrätta. Tycker väl hon kan kosta på sej ett par dagars semester för en gångs skull och det håller även jag med om. Och i morgon ger sig farsan iväg till Vången, så då blir det väl jag, såsom varande lite' stadgad och förständig, som ska' försöka sätta nån respekt i det ungdomliga klöverblad som lämnas hemma. Pojkarna komma då utan misskund att köras ut i kölden åtminstone, de ska få påta i jorden på bonnavis, det ska bli till håll för telefonstolpar. Höga vederbörande ha börjat möblera om i byn förstår du, nu ska' telefonväxeln också flyttas till "Berget", som alltså blir all civilisations brännpunkt, centrum för Kungl. Telegraf- telefon- post- och handelsväsendet. Och i all denna myckna civilisation skulle liksom Albin bli måg. Jo, jo, mensan! – Vi kvinnfolk hitta väl alltid på nå't knog inomhus, helst något vi inte behöver slita ut oss på, det ordnar sig nog, så visst reder det sig nå'n tid med regeringen fast regenterna ä borta, sir du.

Fotograferingsexperimenten med magnesiumblixtn gick till så att man hängde blixten i en tråd mellan golv och tak bredvid kameran och drog ner rumsbelysningen. Sedan öppnades slutaren på kameraobjektivet varefter man antände en stubintråd med fördröjning på blixten så att fotografen skulle hinna ansluta till uppställningen.

På bilden nedan hann inte Karin tillbaka innan blixten utlöste. Efter tagningen fick fotografen skynda tillbaka och stänga kameraobjektivet innan man tände lampan. Till vänster sitter Jonas Eriksson, Kläppe och Erika Eriksson från Lars Ers i Lungre. Personerna till höger kallade Karin för Algot och Gunilla.

Klöstans den 31 oktober 1931. (*bekymrad och "tröten", flyttningen,*

.....Jag känns lite nedstämt i sinnet i kväll och det är nog inte bara en utan flera orsaker till detta. Men jag är glad ändå, att jag har en verklig vän som jag kan anförtro mej åt, och som jag även vet förstår mej. Därför vill jag också i möjligaste mån lätta mitt hjärta för dej och omtala mina både små och stora bekymmer.

För det första så är jag ganska trött ty jag håller på tröska om dagarna, har nu hållit på med det dom sista fyra dagarna den här veckan. Är borta i gårdarna häromkring förstår du, med både traktorn o tröskverket, men jag tror vi gör ifrån oss på månda, håller nu till i prästgården.

Åsså funderar vi skarpt på att flytta härifrån i höst som du vet och nu innebär ju detta en hel massa bekymmer som du nog kan förstå. Men det blir inte till Ås såsom vi förrut funderat på, utan troligen till Norderåsen. Jag för min del känns då inge vidare glad vid den tanken att komma så långt ifrån min själs älskade, ty då lär det nog inte gå lika lättvindigt att fara och hälsa på dej på helgerna. Men man får väl sukta och leva på hoppet, att den dagen kommer då vi får sammanbinda våra öden.

Vi ska nu fara dit i morron och bestämma oss, så nästa gång vi träffas, vilket jag hoppas ska bli nästa lördakväll, så kan jag nog ge klart besked om hur det blir med flyttningen. Ja det är ju bal också i kväll härnere på byn, jag kunde ju förstås ha varit ditt en liten sväng också i stället för till Bringåsen, pojkarna ha gett sej iväg så jag är alldeles solo i kammaren. Men återigen så tycker jag inte det är något nöje numera när inte du är med, det är då roligare att sitta hemma och skriva kärleksbrev, fastän jag vet ju inte om det här kan kallas så heller, men meningen är det dock.

Jag har nu en längre tid skrivit så korta brev till dej, så den här gången tänkte jag bräcka till med två hela ark, men jag tror nästan att jag kommer att stranda på det. Nyheterna och skrivklådan räcker visst inte så långt den här gången heller tror jag, åsså börjar ögonlocken på att bli så tunga så jag måste nog sätta stötter på dom om jag ska kunna sitta uppe något längre. Så nu tror jag nog det är bäst att försöka avsluta brevet fortast möjligt, jag hoppas att snart få höra något från lilla hjärtevännen så kanske jag kan skriva några rader till då, till dess de allra hjärtevarmaste hälsningar din egen alltid innerligt tillgivne

Nisse.

P.S Söndakväll kl. 6.

Huru står det till med hälsan och kärleken i dag då hoppas bara bra. Det har varit så kalt hela da'n så jag förmodar att du för det mesta hållit dej inomhus, fastän du ska' väl på logemöte nu sedan ikväll. Jag har nu som jag förut nämt om varit till Norderåsen i dag, men jag kan i förtroende tala om att det är inte riktigt bestämt ännu om vi kommer att flytta dit. Ska nu gå ner och äta så det är inte tid till mera skrivning i kväll och om jag hinner ska jag också försöka posta iväg det här brevet med tåget, så nu blir det Adjöss lilla älskling för den här gången.

D. S.

Bringåsen den 2. nov. 1931. (*Karin svarar på klagoskriften, missnöjd med eget helgfirande bl a kortspel, ber om tussar till "morsan"*)

.....Delad glädje är dubbel glädje och delad sorg är halv sorg, heter det ju. – Jaa du, älsklingen min, inte blir det riktigt bra om du flyttar så långt bort ifrån mej, som till Norderåsen, men vi få väl finna oss i vad som kan befinnas vara lämpligast och leva på minnena och hoppet. Vi ha ju en rik fond av bådadera att ta av, eller hur? Förövrigt är det ju ingen romresa till Norderåsen heller, så man får väl inte misströsta på förhand, även om det inte blir riktigt så lätt att träffas som nu. –

Du ska veta, vännen min, att jag var nog inte belåten med lördagskvällen sådan den gestaltade sig, jag heller. Den blev så innehållslös tyckte jag. Först och främst var det synd på det vackra vädret, som inte blev utnyttjat på rätt sätt. Det var som skapat för dej att fara hit i, hade nästan varit bättre om det "ruskat" riktigt, när det ändå inte skulle bli så. Kalaset jag fick var väl bra på sitt vis, men en stilla lördagskväll tillsammans ved dej skattar jag högre. Riktigt glad med de andra kunde jag inte känna mej, men det var väl mitt eget fel förstås.

Se'n gjorde det väl sitt till, att största delen av kvällen ägnades åt ett nöje som jag alltid haft en viss motvilja för – kortspel. I allra oskyldigaste form visserligen, men jag rår inte för att jag inte kunde känna mej riktigt hemmastadd med det ändå. Vet inte riktigt varav denna motvilja kommer sig – Joo på sätt och vis vet jag det nog förstås, men bryr mej inte om nå'n längre utläggning, för då kunde t. o. m. du tycka att jag är dum och inskränkt. Ja det var detta om detta. – Söndag frös jag, hela da'n precis och inte nog med det heller, jag började frysandet redan på lördagsnatta när jag trött och huttrande kom hem till min ouppvärmda snarklåda. Vardagarna är nästan bättre i så'n'a fall, då håller man åtminstone värmen i kroppshyddan. I allra flesta fall.

Söndag kväll besökte jag enligt förmodan ett logemöte. Där fanns högtalare och diverse annat larm samt bjöds på kaffe över lag. Kaffekommitte'n råkade nämligen känna sig smått förmögen. Och till den 6 dec. tror jag det var, är Lantblomman inbjuden till Mo.

Så har jag en annan sak på hjärtat, en vördsam, rent affärsmässig förfrågan. Hör du, sysslar du nånting med skomakeri för närvarande? I så fall undrar jag, om det finns möjlighet att få beställa ett par präktiga filtskor för omgående leverans eller så fort du får tid med dom. De skulle då vara skonr. 42 med cirka 20 cm. höga skaft och 32 cm skaftvidd, i överkant förstås, (smalbena var inte fullt så tjocka). Räcker det med dom måtten manne? Och så lädersula som på mina – inte rågummi. Klacken får däremot gärna vara av gummi. Det kunde hända att morsan började slå volter, om undergångarna bleve alltför hala. Det är nämligen hon som ska bli den lyckliga slitarinnan av "laddarna". Nåå, går det för sig manne?

Du är väl så innerligt rar och hälsar på mig på lördag kväll, om ingenting ställer sig hindrande i vägen? Jag kommer att vänta dig med otålighet.

Nä nu gör sig måndagskvällen och helgens kvällssudd i övrigt påminna i en långdragen gäspning så nu tar jag min tillflykt till snarklådan. God natt käraste!

Hjärtevarma hälsningar fr. din alltid innerligt tillgivna

Karin.

Filtladdar eller tussar, som vi kallade dom, gjorde Nisse nya mest varje höst i husets skomakeri till familjen när jag växte upp. Det pågick fram till kanske omkring 1955 när jag och brorsan började vistas mera i stan på vintrarna där det var slaskigare och kanske även behov av mera moderiktiga skodon.

Klöstanäs den 4 nov. 1931. (klar med tröskning, bilåka med familjen, kam göra tussar)

.....Jag kan precis inte säga att jag mår riktigt gott, men det är ju så pass att det går för sig. Jag har nu gjort ifrån mej tröskningen. Det gjorde vi på månda, och jag tror det är sviterna efter den som låter göra sig kännbar. Man drog väl i sej lite mera damm än som var nyttigt för kroppen kan jag tro. Men bara man gått och kråsat sej några dagar så försvinner väl det onda så småningom.

För övrigt så går ju tiden ungefär som vanligt, även med lite omväxling också ibland. I går var jag ute och åkte bil nästan hela dan, ute och kikade på bygderna oppgenom fjälltrakterna åt Offerdalshållet till, närmare bestämt Tulleråsen dit vi egentligen skulle, och där vände vi också. De var Henning o jag samt far o mor. Jag får väl tala lite mera om detta när vi träffas om det kan anses vara utav intresse.

Jasså du lilla älskling, du undrar om jag vill åtaga mej det ansvarsfulla uppdraget och göra ett par ladder åt min blivande svärmor. Joo då det möter nog inget hinder från min sida. Men det är några

smådetaljer jag skulle vilja veta innan jag kan sätta igång med tillverkningen, och eftersom det nu ser ut att bli sommar en gång till så är det väl inte så fasligt bråttom med dom heller. Jag kommer nog och hälsar på dej till helgen, såvida det inte blir nånting alldeles extra förhinder och då kan jag ju få de nödiga upplysningarna, som erfodras.....

Bringåsen den 8 nov. 1931. (söndag, mått upp skostorlek, kvällsmöte om logeprogram)

.....Är ju bara några få timmar se'n vi språkades vid sist och dessutom råkar just den här da'n vara särdeles händelsefattig så mitt *nyhetsmaterial* är nog tämligen torftigt fruktar jag. Sak samma det – anledning att skriva har jag i alla fall, och det är vackert så.

Hjärtevännen min, hur gestaltade sig väl din återfärd till fadershuset på de ”slippriga stigar” du var nödsakad att beträda i morgse? Inte alldeles så snörrät och bekväm fruktar jag, men hoppas dock att du fick ha liv och lemmar i behåll och även oskadade. Jag förfärades, när jag varsnade, vilken dimmig och kulen morgon som grydde, vet du. Det skulle bara våga bli något liknande till nästa helg – då bleve inte jag nådig. Förresten ska du inte då få ge dig iväg sådär i ottan på söndagsmorgon. Inte om jag kan förhindra det.

Nu, du, har jag mått och mixtrat med morsans ”bla'n” så gott jag det kunnat. Bifogade skiss eller måttchema eller vad det nu skall föreställa, kunde visserligen ha utförts med lite' större omsorg, men jag hoppas, att den ger dej de önskade upplysningarna även om foten inte precis liknar en människodito. Så var det kulören på galoscheringen det var fråga om. Nu hördes morsan helst vilja ha dem svarta, men blir det besvärligt skaffa de materialerna, så kan det väl inte vara så viktigt med kulören skulle jag tro. Och härmed har jag väl ritat ner alla de upplysningar i den skofrågan, som jag kan komma ihåg, och skulle nu inte fodralen bli lagom stora, så lär väl jag få ta skulden på mej, förstås.

Jaa du, käraste gossen min, vad ska jag nu hitta på att utfylla återstoden av plakatet med? Ingenting anmärkningsvärt har jag uträttat, ingenting märkvärdigt hört eller sett och intet nytt har jag i kika'n för återstoden av kvällen heller precis. Ska' väl när som helst luffa ner i fjöset och krama kossorna ett slag och se'n blir väl att pröva halkan med en liten promenad till Lungre för ett viktigt sammanträdes skull. Resultatet av det sammanträdet – om det nu blir nämnvärt resultat – får du se nästa söndag kväll. Jag räknar liksom med att du ska' finnas här på orten då, förstår du, det är bestämt förfärligt länge se'n du var här nå'n söndag. Nu måste du bestämt vara så rar och godta' den här skrivelsen sådan den ter sig i närvarande stund, för nu blir den varken längre eller bättre.

Klöstanäs den 12 Nov. 1931. (tussarna färdiga, mera bilturer med volvon)

Käraste lilla hjärtevän!

Jag tänkte ett tag, på, att jag skulle skona dej från brev den här veckan, men då kanske du får den uppfattningen att jag åkte ihjäl mej sistlidna söndamorrön, men så farligt är det inte. Nog för att jag slog några frivolter då och då efter vägen, hem kom jag i alla fall och det var ju huvudsaken.

Hjärtligt tack för ditt brev också samt dito hörande måttchema. Ska bli roligt å se nu huru dom här tussarna kommer att passa, har dom nästan färdiga nu, bara klackarna som fattas och dom tänker jag snicka på i morgon. Och på lördakväll kommer jag antagligen dinglande med dom, hade jag tänkt åteminstone. Skulle det så galet bli att jag inte kommer då, så blir det med all säkerhet på sönda. det skulle ju vara väldigt synd ifall ett sådant tillfälle skulle få gå en ur händerna, så kan jag förhindra

detta så gör jag det.

Du har ju också rätt i, att det är ganska länge se'n sist jag var hos dej nån sönda, och jag har många gånger längtat efter dessa fridfulla hemtrevliga söndagar som du o jag brukar ha haft tillsammans. Bara det nu blir så pass skapligt väder och väglag så att man tar sig dit, och det får det lov att bli, i annat fall kommer jag nog att bli lite frusen.

Jaha du var till Mo förra söndakväll igen, vad tror du jag tycker om sådant rännande nästan varje helg, ja ja man ska ju försöka ha så roligt man kan medan man är ung, tids nog blir man för gammal. Även jag hade halft om halft beslutat mej för att fara dit då, men just i den vevan jag skulle fara så kom det hit några främsmande, så jag måste vackert bli hemma. Jag var ju som du vet på gravöl också på dan' så det fick väl anses vara nog med festandet för den dagen.

Eljest håller jag på med skomakeri om dagarna, förutom i går då hade jag fridag igen och var ute och åkte volvo. Var till Ås och avlevererade ett par fotfodral som jag gjort, sedan till stan, åså till Fillsta en liten sväng, på Hornsberg, till en morbror och drack kaffe, och på det viset så gick hela dagen sin kos utan att något egentligt blev uträttat, men i dag har jag jobbat dessto värre.

En bild på "volvon" som kan vara tagen vid den här utflykten. Bilen är en Volvo PV4 fr 1929 som enl registerutdrag från juni 1931 var registrerad på Elias Nilsson, Klöstanäs.

Dom bröder som åkte med på den här turen är Karl-Erik, Heninng, Nisse och Otto. Jycken tillhör förmodligen värdfolket.

Bringåsen den 18 nov. 1931. (tussarna avprovats, Karin börjat sy skidkläder

.....Tänk, redan onsdagskväll! Den här veckan har gått rent ovanligt fort, den första halvan åtminstone. Månda'n tappade jag rent bort tyckte ja, helgen räckte liksom in på den da'n också. Nåå, hur gick det med dej och din hemresa, och vad tyckte du om vårt logemöte och det ena med det andra? Hoppas att du inte har alltför långtråkiga minnen att bära på. Nej det tror jag förstås inte på allvar, gossen min, du och jag bruka ju alltid trivas så gott ihop även när det inte bjuds så särdeles rafflande nöjen.

– Den stora balen du vet fortsatte ogenerat fastän vi två avlägsnade oss och blev visst riktigt angenäm sedan ännu några fler överflödiga åskådare lägsnat sig av hem till sitt. Ända till kl. 2 fortsattes fröjden obekymrat om nymodiga påfund som påstå, att dylika tillställningar ska avslutas kl 12. Allt som allt lär antagligen i sinom tid resultera i, att vi samt och synnerligen bli bjudna till Norra Lit.....

Tussarna ha avprovats nu och befunnits passa utmärkt, så nu får du komma till mej och hämta ditt tillgodohavande närhelst du vill. Du hittar ju hit utan att jag möter dej också nuförtiden. – Såg ut som det började arta sig till skidföre i går, så jag slog bums på stort och beställde tyg till lumberjacka av en kringresande knalle. Den skulle bli bra till vinterns skidturer med dej, tänkte jag förstås. Så tänker man, men vet ju egentligen bra lite om hur den här vintern kommer att gestalta sig, och var du kommer att finnas då. Men man vill ju hoppas det bästa.

En skidbild framför ve'bon på Backen, vilken skymmer gården bakom, som senare blev deras. Karin och Nisse tillsammans med en okänd yngling, och förmodligen några år senare in på 30-talet. Utrustningen bör vara ungefär samma som Karin och Nisse gjorde i ordning inför sina första skidturer på vintrarna 1930 – 31. Med lite förstoring kan man se att Nisse har ett silverskidmärke i mössan vilket prov nämndes i ett tidigare brev. Jag körde också nån gång för ett likadant märke i brons som jag har framför mig i skrivande stund.

Karin sydde själv det mesta av sin klädutrustning, och här föreställer jag mig att hon har "lumberjackan" och kanske även egentillverkade skidbyxor. Herrkläder tror jag inte hon gjorde, men sådana resurser fanns ju hos skraddaren och svågern Oskar Karlén i Mårdsjön och lite senare även hos svågern Sverker Lindgren på Lillsjöhögen som också tillverkade delar till de folkdräkter som Karin lät göra och vävde tyger till åt mej och Staffan på 60-talet.

Nisse gjorde på den här tiden alla grövre skor till familjen och ganska säkert även kängorna på den här bilden. Likaså tillverkade han skidor vid behov, och dessa är nog samma hickoryskidor som stod ute hemma i boden på 50-60-talet med bindningar bestående av metalltåjärn och läderrem runt klacken med spänne på remmen. När jag började åka i folkskolan gjorde pappa limmade skidor åt mej o Staffan med modern kabelbindning som spändes framför tåjärnet. Fördelen med limningen var att skidorna alltid behöll sin rätta form. De gamla helvedsskidorna raknade ganska snart och måste varje gång sättas i spänn till rätt form med värme samtidigt som man värmden in tjärgrundvallen med blåslampa.

Här kommer ur samlingen några odaterade brev, som jag av innehållet tror ska ligga här.

(ej postat, Karin lämnat huset för kaffe hos grannen)

Älsklingen min , om du skulle komma, så bli inte alltför lessen på mej nu. Har helt apropåblivit nödgad gå till Per-Karls på kaffe. Om jag vetat säkert, att du kommit skulle jag med glatt hjärta stannat hemma och väntat, men nu hade jag ju inget giltigt skäl – tyvärr. Ska emellertid smita hem så fort det nånsin går – ifall - - Till dess känn dej bara som hemma – och förlåt din ”otrogna”.

Karin

Förtjusande raring!

Jo, det här var just en liten trevlig tillställning – för mej förstås. Att du just den här gången skulle vara borta när jag kom, det var nästan lite mera än jag kan tåla, ja ja det var mitt fel förstås som inte skrev och anmälde min ankomst i kväll. Nu får jag försöka ta det med ro så länge, åtemintone tills du kommer hem, vilket jag hoppas att du snart gör. Men sedan blir det väl på äkta makars vis ett stormigt uppträde, - nej jag menar förstås ett mycket glatt återseende. I alla fall så slog jag på stort och tog bilen i kväll, och därmed tänkte jag försöka narra dej med på en liten biltur också, eftersom vi ännu har något utav sommarens på någotsånär ljumma kvällar i behåll. Ja detta blev en stor misräkning men sån'a är man så van vid nu för tiden så man tar inte så illa opp alla gånger.

Jag kunde ju förstås leta rätt på dej också i kväll, men det struntar jag i den här gången, i alla fall så ska jag ut och köra bilen lite varm, skulle du händelsevis komma igen medan jag är borta, så låter du bli att stänga ut mej, till dess hjärtliga hälsn. din trogne

Nisse.

Klöstanäs
söndakväll. (22/11,
*småprat, fortsatta
flyttbekymmer, bilar
och hästar*)

Älskade hjärtevännen min!

Det är ju inte längre se'n i morse, jag språkade med dej personligen, men icke förty, vill jag nu prata bort en liten stund med älsklingen min pr. post, innan jag kryper i snarklådan. Jag vill då först på det hjärtligaste tacka dej riktigt ordentligt för senast, både för förra helgen och nu sist i gårdkväll. Och så hjärtligt tack för ditt senaste brev också, se'n förra veckan. Du får visst vänta litet längre än vanligt med svaret på det, men du får ursäkta, det här är väl meningen, att det ska få tjänstgöra såsom svar ändå, fastän det kommer sent om sider.

Huru står det till med hälsan o kärleken nu då manne. Hoppas att du kryar till dej, du såg så skral o medtagen ut lilla vännen min, när jag for ifrån dej, så det gjorde mej riktigt ont att se. men jag hoppas att du sköter o pysslar om dej på bästa sätt, om jag bara på något vis kunde, så skulle jag allt hjälpa dej, men ännu kan jag förstås ingenting göra, men jag hoppas att i framtiden snarast möjligt, ska kunna stå dej bi, i både glädje- och bekymmersamma stunder.

Ja, hemresan för mej gick ju som du kan förstå bara bra, det var ju gjort på en liten hytt att komma hem när man har sådana fordon till förfogande. Kl.6 var jag välbehållen hemma och då kröp jag ner i sängen min och sov ett par tim. till innan jag började dagens bestyr. Ja bestyr sa jag, det är nog inte så mycket bevänt med de bestyren såna här dagar, det ända nämvärda är väl att jag varit bort o gästet lite kaffe i ett par gårdar, hade ett par småärenden att uträtta, så detta kom sig därav. Och i kväll tänkte jag gå och lägga mej som vanligt och vara dig trogen, vilket jag nästan anar att du gör också, ty i kväll är du väl inte borta på något kalas eller annat flöj kan jag tro. Det har ju börjat snö lite smått också i kväll, så kanske till nästa helg får man plocka fram skidorna och åka till dej på, nää jag föredrar nog cyckeln så länge det går att ta sig fram på den. Bilen skulle jag ju också kunna ta nån

fler gång, jag hoppas att en annan gång kunna dra lite mera nytta av den än nu sist, i annat fall uppväger den nog inte sina besvärligheter om det skulle råka på å vara lite kallt så.

Nu får du på inga villkor gå och vara lessen, samt tro att jag är lessen på dej för att du var borta i gårdkväll. Nog för att det kändes lite försmädligt att få gå miste om en liten trevlig månskenstur, men det kan ju varken du eller jag hjälpa. Missräkningar det är man nu så van vid, ja inte på det där området, men på mycket annat, så en mer eller mindre spelar så liten roll.

Jag talade ju om för dej att vi sålt hästen, och det var en vän som jag sent kommer att glömma, och har det inte varit för att jag haft en sån ädel och trofast vän som dej, så tror jag knappast att det blivit av ändå, men nöden har ingen lag heter det och därefter går det också många gånger. Nu tycker du kanske att jag är barnslig, men det är inte så gott, det kan ju hända att allt leder till ett lyckligt slut ändå, fastän det ser mörkt ut somliga gånger. Vi arbetar nu med både händer o fötter på att finna något lämpligt ställe, att slå med våra bopålar på när vi flyttar härifrån och bara detta väl o vackert vore gjort så kunde man börja på känna sig lugn igen, och även få tänka lite mera på sin egen framtid och välfärd.

Framtiden tillsammans med dej, är ju en sak som ligger mig varmast om hjärtat, men man känner sig ha en viss skyldighet mot sina föräldrar också ännu en liten tid. Men det blir att taga gud i hågen och hoppas att det ordnar sig så småningom, till allas vår belåtenhet Nä nu är kl. redan över 10, så nu tror jag allt jag knyter mej, hoppas att snart få höra lite från den älskade hjärtevännen, så kanske du hinner få ännu ett litet brev från mej innan nästa helg, varom inte så kommer jag nog och hälsar på dej då i alla fall.

Hjärtevarma hälsningar från din egen evigt trogne

Nisse.

Det här med att ragga efter flickor med s k raggarbilar verkar vara en tidlös företeelse. Nisses bilresurstillgång var nog inte så ovanlig även på den här tiden. När jag kollat bilregistret så hittade jag flera fordon även i den lilla socknen Kyrkås, och det verkade som om så gott som alla var registrerade på unga hemmasöner, som då hade tagit familjens för det mesta enda körkort och hade det mekaniska intresset som måste krävas för att hålla den tidens fordon igång efter vägarna med alla punkteringar, däcksomläggningar, snökedjor och andra driftsstörningar som uppträdde. Deras fäder, de gamla hemmansägarna, fick nog stå för den dryga finansieringen för att i likhet med min farfar då kunna kräva att bli skjutsade när så behövdes. Huvuduppgiften för Klöstanäsbilarna var hyrbilverksamhet (droska), och detsamma var nog fallet med det bilbestånd som fanns i Kyrkås också.

Annonsen var säkert välkänd i Karins hem eftersom jag funnit den i ett av Antes nummer av tidskriften Hästen år 1925 och Ante har vad jag vet inte uttalat någon avvikande åsikt.

Det är lite förvånande att min morfar Ante med sitt enorma resebehov inte hade egen bil på gården. Det hade ganska säkert inte med någon hästkonservatism eller teknikfientlighet att göra. Min teori är att vid tiden efter första världskriget när masstillverkade personbilar började bli tillgängliga för en större allmänhet, så var han själv för gammal och för starkt engagerad i olika verksamheter för att anse sig kapabel att ta körkort och spendera tid på att själv hålla en personbil körduglig. Detsamma gällde nog även för alla hans bröder. Antes äldre söner från det första äktenskapet som kunnat bli chaufförer var utflugna vid krigsslutet, medan Nicke och Erik, som fanns kvar hemmavid, helt enkelt inte hade intresse eller läggning för att syssla med sådana nymodigheter vid den här tidpunkten.

Då fortsatte familjen att lita till gårdens högklassiga nordsvenska hästar för trafikbehov där busslinjer saknades inom den aktionsradie där hästarna kunde gå utan långraster för mat och vila – ungefär 15 till 20 kilometer mellan rasterna, och att i likhet med Karins egna dansutflykter lita till de bilresurser som fanns tillgängliga i grannskapet. Det blev en vana som hon höll fast vid i hela sitt långa och aktiva liv när det inte fanns tillgängliga bussförbindelser.

I Karins hem kom det inget eget bilägande förrän den 12 oktober 1959, när pappa köpte en gammal grön Volkswagen med mitt namn på kvittot – jag hade just tagit körkort och bilen skulle nu ersätta cyklandet som skoltransport till läroverket i stan för mej och Staffan.

Erik klarade sig utan körkort fram till 1955 när han plötsligt som lotterivinst blev ägare till en ny Saab 92 av de allra första årgångarna och nu blev mer eller mindre tvingad att ta det.

Det gamla behovet av raska släd- och vagnshästar kombinerat med sega starka åker- och skogshästar var redan i slutet av 1920-talet på väg bort och aveln med nordsvenska hästar var nu i praktiken uppdelad på två linjer. Den ena avelslinjen var tävlingshästar för kallblodstrav och den andra var skogsbrukshästar, vilka fortfarande hade en tydlig plats i näringslivet fram till 50-60-talet, men där Vången faktiskt fortsatte aveln med arbetshästar ända fram till 1990-talet innan anläggningen övertogs av ATG och utvecklades mot renodlad travverksamhet i olika former.

Bringåsen den 23/11 1931. (måndag, åter vardag, farsan till Stockholm, mor till kyrkan, själv till stan

.....Du låter inte riktigt glad nuförtiden käraste du? Ja, jag undrar inte över det, delvis åtminstone förstår jag nog dina bekymmer. Det kan nog kännas lite mörkt och svårt ibland här i livet den erfarenheten har också jag gjort, ehuru kanske på annat område – men det är dock mestadels så, att med tiden ordnar det sig ändå på något vis för oss människobarn. Svårigheterna äro ju till för att övervinnas och i gladare stunder glömmar man totalt bort det som tycktes så svårt. Då hoppas man och planerar och gör föresatser...

Jaa du, hjärtevännen min, nog var det ledsamt detta med lördagskvällen, särskilt för dej som fick gå här och vanka som en bedragen älskare alldeles i onödan. Men vet du, jag är inte enbart lessen, när jag tänker på't i alla fall. Jag vet inte riktigt hur det kommer sig, men jag tycker liksom att vi kom varandra på något vis ännu närmare genom den kvällens eller nattens händelser, så underligt det än låter, och det är jag lycklig över förstår du. – vad mitt kroppsliga befinnande beträffar, så var jag nog inte så skral, som jag såg ut den morgonstund vi sist råkades. Bara jag väl och vackert förmått mej att skiljas från den sköna (men ack så korta, tänker du väl) sängen, så gick den dagen i samma jämna lunk som alla de andra. Allteftersom morgonen framskred skingrades familjen för himlens alla vindar, och till slut satt jag ensam hemma vid spiseln och sökte mitt umgänge bland böckers och tidningars mer eller mindre fantastiska personligheter. Då hade far startat sin resa till Stockholm, mor till kyrkan och bror till Skjör eller vart det nu var. Till kvällen planerade jag ett tidigt sänggående, och därvid blev det ock. Kl. ½8 kröp jag i natt-toaletten. Nästan rekord! Och i dag har jag luffat omkring i den stora staden Östersund. Fast så när hade jag fått dagsarrest på mitt rum istället. För när jag skred in i gemaket för att göra mig skön i anledning av stadsresan, tog

jag en mycket viktig del av låset med mej, dock först efter det att bemälda lås mycket ordentligt trätt i funktion. Följden blev att dörren omöjligt kunde öppnas inifrån, vadan jag fick alarmera hjälp genom fönstret. Lyckligtvis uppträdde mamma nästan genast som räddande ängel och låste utifrån upp min tillbommade dörr. Och nu står den, d.v.s. dörrn, så där halvt på glänt, och där dörrknappen suttit sitter nu ett hål och stirrar på mej som ett litet runt och sorgesamt öga.

Nej du, älskade gosse, timmarna skrida, och jag måste väl snart tänka på sömn och vila. Eljest var det bestämt roligare skriva på det här krumeluriga papperet än på plakaten jag stal av farsan. Egentligen hade jag tänkt fortsätta med dom så långa jag hade kuvert kvar, men fann för gott bryta min föresats inbillande mej, att du därigenom skulle få ett lite anständigare brev. Väl bekomme. Lite omväxling skadar aldrig. – Och så en ann´ sak. Till lördag lovar jag att hålla mej hemma – så framt att det inte blir nå´n naturkatastrof rent av. Till dess då de allra hjärtevarmaste hälsningar från din egen alltid trogna

Karin.

Bringåsen 26 - 11 – 31 (*Högtalarradion kom till Backen från "Köper allt"*)

..... Om jag skulle tala om en nyhet till för dej som avslutning. Vi ha högtalare numer vi också. Jojomensan! En som babblar engelska, tyska och mesopotamiska tror jag, när han är i tagena riktigt, och som spelar och sjunger från morron till kväll, om nå´n vill höra på´n. "Köper allt" va´ visst led åt én för dom ville prompt hysa in én här ett slag. Punktum.

Nu får jag tänka på slutklämmen visst. Vi träffas väl lördag då, om förr eller senare får jag se då. Hjärtligt, hjärtligt välkommen i alla fall! De allra innerligaste hälsn. från din egen trofasta o varmt tillgivna Karin.

Nu kom alltså radio med högtalare till det här huset i Bringåsen första gången. Hittills använde dom kristallmottagare med hörlurar. Klöstanäsfamiljen hade köpt sin högtalarradio i mars samma år.

"Köper allt" är öknamnet på Karins farbror, Jonas Hansa i Lungre. Den omskrivningen för Jonas förekom även i brev som skrivits av den andre farbrodern Hans Hansson till sina söners Martin och Josef i Amerika.

Klöstanäs den 1/12 -31. (*agerar hovslagare, sälja hästen*)

.....Nog var det lite kyligt på måndamorrn när jag styrde iväg från din varma och sköna bädd, men hem kom jag i alla fall, om än i litet fruset tillstånd, men nästa gång klär jag nog på mig litet mera, och så tror jag nog jag kommer att klara skivan galant. Eljest mår jag nu bara gott, har i dag agerat hovslagare m.m. Skall i morgon fara in till stan med hästen, det kommer väl antagligen att bli den sista åkten jag får göra med den kampen. Jaja, man behöver väl inte gå och hänga läpp för den saken, jag får väl så småningom försöka ersätta honom med en ny, får då se vilken tur man kan ha med den.....

Klöstanäs den 15/12 -31. (*förlovningen är planerad, snöplogning och tussmakare*)

.....Ja hjärtinnerligt tack ska du ha för senast, samt ditt senaste brev. Och huru tycker du det känns med tanke på den instundande julhelgen. Jag för min del går och gläder mig varje dag, ty jag tror att det kommer att bli den lyckligaste stunden i mitt liv hittills. Vi kommer då ett steg närmare varandra och det är ju detta vi längtat efter från första stund sedan vi kom i varandras väg. Och lycklig är jag som fått en sådan vän som du, ja du är inte bara vän, utan någonting mycket, mycket mera, du förstår nog hurudana mina tankar äro fastän det är lite svårt att uttrycka dem i ord. Jag vill nu spara lite utav

detta tankeutbyte tills jag träffar dej personligen, ty det går lättare att tala än att skriva, nog känns det vara så för mej åtminstone, och det tror jag nog att du tycker också.

I alla fall så måtte det visst vara tänkt bli mycket snö i vinter, man får ju lov att köra snöplogen varenda dag och ändå tycks det vara svårt o hålla vägen oppe. Har i dag börjat på med ett par tussar också, som jag tänkte jag skulle ha för egen del, kan vara bra att ha någe varmt på klövarna när man ska hälsa på sin lilla fästmö på lördakvällarna, under vinterns lopp eller vad tycker du? Ja nu är det inte tid med mera skrivning den här gången, hoppas det blir så pass skapligt väder till helgen så att man törs ge sej ut, så kommer jag och hälsar på dej då, vi har ju en hel del att språka om, så jag ska försöka att komma; Till dess de allra mest hjärtevarma hälsningar från din egen evigt tillgivne fästman Nisse.

Bringåsen den 16-12-1931. (om instundande förlovning och julfirande)

Älskade min Nisse!

Jaa du, älskling, inte skulle jag egentligen ha tid att skriva kärleksbrev mitt i brinnande julstök, (som vi förövrigt knappt börjat än riktigt) men vad gör man inte för den man älskar.... så det får allt bli några rader ändå. Jag vet ju hur undrande och spörjande man kan gå, när ett väntat brev inte inträffar inom rimlig tid. – För det första vill jag då säga dej ett hjärtevarmt tack för ditt kärkomna brev samt ett inte mindre hjärtevarmt tack för senaste samvaron. Du ska veta, vännen min, att du är i mina tankar på ett alldeles särskilt sätt i dessa dagar och jag gläder mig åt julen som jag ska få fira helt tillsammans med dej. Ibland fruktar jag också att du skall komma att känna dej besviken på den. Vår julafton blir nog inte så livlig, som jag föreställer mig, att den brukar vara hemma hos dej. Men jag ska väl inte sitta här och skrämma dej på förhand heller, vi ha ju varandra och komma att bli förenade med ännu starkare band den kvällen, och då blir det nog bra med allt det övriga, så hoppas jag du ska känna det också. Och i år behöver inte jag gå och längta efter en frånvarande hjärtevän, som jag minns att jag gjorde i fjol. I år får jag ha honom hos mej istället. Härligt!! –

Dom två senaste breven från 15 och 16 december beskrev planeringen för deras första gemensamma julfirande, vilket även lämnade dessa bildspår med blänkande ringar i Karins fotoalbum.

Klöstanäs den 11/1 1932. (första brev som fästfolk, besök av hornsbergkusiner)

Min egen lilla Karin!

Jag kom just å tänka på att det är rätt så länge se'n sist jag skrev något brev till dej, så nu hoppas jag, att du inte har nånting emot ett litet sådant.

Och för övrigt så blir visst detta mitt första brev också sedan man blev förlovad, och därför lär du väl vänta dig någonting alldeles extra storslaget i brevväg kan jag tro, men du får inte göra dig alltför stora förhoppningar därom, ty då kanske du blir besviken.

Jo huru står det till med hälsan o kärleken nu då? Hoppas att bådadera äro i full vigör hos dej liksom mej. Jo tack ska du ha för senast också, du väntade väl att jag skulle komma och hälsa på dej, även den gångna helgen, men som du såg så blev det ingenting av med det.

Jag måste för en gångs skull stanna hemma och hålla främmande sällskap ser du. Kusinerna från Hornsberg kommo hit på lördakväll och då hade dom andra pojkarna gett sig iväg ut på äventyr förstås så då var det bara jag som fick försöka vara så trevlig som möjligt. Men jag tänkte inom mej själv att det hade nog varit trevligare om jag varit hos dej i stället. Men det kommer väl flera helger, åså kan det ju hända att det är lika bra, om det går någon helg och ni slipper skåda mitt fagra anlete, fastän det tror jag förstås inte. Du är nog, hoppas jag, lika glad som jag över att träffas, även om det blir varannan dag, såsom det var på slutet av den ljuvliga julhelgen. Ja nu har den här julhelgen gått sina färde också och frid vare med den. Vi har då återinstone ett minne för livet av den, måtte vi få uppleva många, många, sådana sorglösa lyckliga julhelger tillsammans.

Ja från det ena till det andra, så väntar du väl på att få igen tussen din, men jag har tänkt att det är ingen brådska, den har det ju bra där den är. Lagad är den också så det är inget fel som fattas. Det är ju tur att det är så gott väder, skulle det smälla iväg och bli kallt så kan det ju hända att jag försöker o fraktar hem den igen, ty jag vill ju förstås inte att du ska gå o frysa om fötterna i onödan. Du kan ju hälsa Albin att jag har piffat opp skidorna hans så dom är också klara för start. Blir det inget lämpligt bud förut så kommer jag dit med både tussen och skidorna till helgen det hoppas jag att du inte har nånting emot. Ja huru har du eljest haft det under helgen, tyst lugnt o fridfullt som vanligt kanske. Du var väl på logemöte i gårdkväll kan jag anta eller hur?

Jo jag undrar nu vad du säger om jag tar och avslutar det här brevet, jag ser just på kl. att jag får lov o skynda mej ifall jag ska hinna posta det i kväll, så att du kan få det i morgon. Vi träffas nog med all säkerhet nästa helg, så till dess innesluter jag nu det allra som mest hjärtevarma hälsn. omfamningar, samt tusende kyssar från din egen innerligt varmt tillgivna fästman Nisse.

Bringåsen den 18-1-1932. (förlovningsannons o prøvotider)

Min egen älskade lill-Nisse!

Ja det är visst länge se'n sist nu se'n sist jag skrev till dej menar jag, och när jag nu plockade fram pinalerna för att börja, råkade jag allra först placera en präktig bläckplump på det oskuldsvita papperet (se ovan). Plumpar i ett brev påstås betyda, att sagda brev ska bli välkommet, alltså tillägnar jag mig tröst ur sagda visdomsregel och fortsätter mitt förhävande. Egentligen håller jag på syr lite' smått, men nu på kvällskröken tog tråden slut, vadan symaskinen hastigt och provisoriskt ommöblerades till skrivbord.

Tack så rysligt hjärtevarmt för ditt brev. Du vet det var välkommet, jag har haft en sorglig väntans tid. I helgen väntade jag förstås så det var rent tragiskt, som Keller säger, men ingen Nisse och inget livstecken från högst densamme. Och onda drömmar uti natten. Hu då! Tog dock storslagen hämnd till slut i det jag använde så gott som hela sönda'n att skriva brev till en annan pojk. Har du nånsin hört på maken? – Jo det kan ha sina risker att lämna även den allra trognaste fästmö så där vind för våg. Emellertid var kanske kuren rätt välgörande, för dej först och främst, som slapp att färdas den mörka och tunga vägen till Bringåsen, och så i någon ringa mån även för mina brevskulder, som reducerades en liten smula. I går, du, medförde posten två brev, ett från Sveg också, från Greta, som du minns vi skickade nyårskort till. Hon grubblade förgäves över, vem denne Nils var, hade glott i varenda Ö.P. för att hitta någon förlovningsannons men ingen sett. Antagligen "glodde" hon inte nog långt tillbaka i tiden. I alla fall bad hon mej hälsa så hjärtligt till Nils ändå, vilket härmed verkställes.

I dag är det tjugondedag, så nu är även den här minnesrika julhelgen slut. Det var ju vår första gemensamma högtid vi firade på julafton, den ska vi minnas, när vi bli gamla och grå och ha firat många fler gemensamma högtider eller hur hjärtevännen min? Men framför allt hoppas jag att vi ska få uppleva många lyckliga vardagar tillsammans, ty hur det är, så består ju livet mest av vardagar, även om du och jag än så länge räkna vår livssaga blott i helger. – Förlovningstiden är ju ämnad att vara en provningstid också. Då är ett misstag lättare att rätta än det blir senare. Så det ber jag dej älskling att om du skulle känna dej besviken på ett eller annat sätt beträffande mig eller t.o.m. ångra steget en dag – vilket jag inte vill tro, och hoppas inte ska komma att ske – så är det bättre att erkänna det ju förr desto hellre även fast det kommer att smärta. Men allra helst hoppas jag och tror, att vi två ska få gå igenom provotiden med lycka i behåll och den tanken tror jag, nej jag vet, att du delar den. Nu får du förlåta mej, älskling, om jag avslutar lite' tvärt och korthugget, ty tiden lider och plikten kallar. Bara det vill jag tillägga innan jag slutar, att lördag kväll, när veckans jobb är slut, då börjar jag att vänta på dej, och kommer du inte då så fortsätter jag att vänta även sönda'n ut.

De allra mest hjärtevarma hälsningar från din egen lilla fästmö
Karin.

Klöstanäs den 25/1 1932. (*div småprat, snickrat, kört hö, rotat i "kasen"*)

Min egen högt älskade lilla Karin!

Ja nu tänker jag för en gångs skull bryta det löfte jag gav dej - ja du ska nu inte fatta några misstankar och tro att det är löftet om evig kärlek o trohet, som jag tänker bryta det håller jag nog må du tro lilla älsklingen min, utan det var löftet om att jag inte skulle skriva till dej i kväll. Men ser du lilla hjärtevän, jag tycker det känns så tomt o trist efter dej just nu, så jag ville därför utbyta några tankar, det kan ju hända att det här brevet inte blir färdigt heller i kväll, ty som du nog kan förstå så är man ju lite trött o bakis efter helgen, det tänker jag att du också har en liten känning utav.

Och huru står det till med hjärtevännen min efter Litsresan, jag hoppas ni kommo hem helskinnade. Jag tyckte det var synd om dej i gånatt som måste sitta o kуска (o även kanske frysa) efter landsvägen, men jag hoppas det gick bra.

Du ska i alla fall ha mitt innerligt varma tack som kom hit och höll mej sällskap under helgen. Jag känner mig så innerligt nöjd o belåten när jag får ha dej i min närhet, då går tiden så fort så man vet knappast omet. Men då, under de tider vi äro skilda åt, då är det inte stort mer än man tycker det är långsamt. Då är det att gå o räkna dagarna och längta efter nästa sammanträffande, tycker inte du manne också detsamma, jag tror nästan det.

Ja du ska ha ett hjärtevarmt tack för ditt senaste brev också, tack, tack, älskade liten. Det är nu nästan oerhört länge se'n jag fick det, och så har vi ju träffats personligen några gånger se'n dess, så något ordentligt svar kan du nog inte påräkna att få, men jag vill hoppas att du känner dej belåten med mej ändå, du får åteminstone försöka göra det, min käraste lilla skatt.

Tisdakväll.

Jo som du ser, så korkade jag efter första arket i gårkväll och nu blir det att hugga i med nya tag och försöka få brevet färdigt, ty du lär väl redan börja på o vänta på att få det.

Men det blir nog inte så mycket att få, ty enligt mitt förmenande så är det nog ganska torrt, vad innehållet beträffar.

Men du känner ju sedan föregående, till min oförmåga att uttrycka de varmare känslorna, så jag hoppas att du har överseende med lilla mej, för dessa och även andra befintliga fel o brister. Och nu vet jag knappast vad jag ska hitta på för nånting att skriva om. Att tala om att jag längtar efter dej. och tänker på dej oupphörligen det är väl knappast lönt o nämna, ty det vet du nog förut älskling. Får nog hellre försöka med något annat. Jag gick o funderade på att fara till stan i kväll, via Bringåsen förstås för att enlevera dej med. Men det blev aldrig mera än en tanke, ty när jag började på att

undersöka drivkraften för resan, så befanns det att ena ringen var trasig, förargligt eller hur? Men det kan ju bli en annan gång då i stället.

För övrigt så har jag hållit på med lite snickeri i dag, kört hö och till o med rotat i kasen, det senaste inge vidare trevligt precis, men det måste ju göras så de så - .

*Som framgår av brevet hade Karin den här gången själv kört med häst till träffen på Klöstanäs.
"kasen" är gödselstacken.*

Bringåsen den 4 febr. 1932. (stadsresor, korvsmet och "brudkistan")

Älskade gossen min!

Jag förstår att du går och väntar ett litet livstecken ifrån mej, och ett sådant vill jag ju så innerligt gärna ge, men det är oftast så lite liv i mej på kvällarna så tecknen bli väl därefter, fruktar jag. När jag emellertid nu skulle sätta igång med skriveriet befanns mitt gröna pennskaft ha gett sig ut på vift, och hellre än att störa folks nattaro med att ta rätt på 't, får jag försöka klara mig med det enda i skrivdonsväg, som kunde uppbringas i min torftiga boning, en pennstump, vars längd får räknas i millimeter helst.

Älsklingen min, du lär väl vara så illa tvungen att förlåta din lilla slarva till fästmö. Hon menar så innerligen väl, förstår du, och även om orden skulle råka bli oläsliga, innehåller brevet ändå en underton av kärlek och längtan efter den frånvarande hjärtevännen, och den tonen hoppas hon, att du ska uppfatta trådlöst. Och ordlöst – ifall pennstumpen tryter.

Jag har undrat så mycket över om du fick slita mycket ont på hemfärden härifrån i måndags. Det blev ju ett fruktansvärt oväder fram på da'n. Nisse min, du blev väl inte rentav avskräckt från att hälsa på mej vidare efter den helgen. Vid det här veckoslutet lär man väl åtminstone inte få se dej efter vad det hördes, men till nästa hoppas jag ändå....

Någon stadsresa för min del blev inte av den här veckan. När mor kom upp från "flunsan" gick hon sta' och körde en virkkrok genom tummen vilket ju var föga välgörande för arbetsdugligheten, och som det fanns en del knog att ta reda på också befanns det vara klokast, att jag uppsköt mina stadsförrättningar tills efter helgen. På självaste fettisdag skall jag stånda inför Toring med mina skavanker. Kl. ½12 skulle misshandeln börja, lät han, har nämligen pratat me'n i telefon i dag. – Detta blir alltså min fettisdagsutflykt anno 1932.

– I övrigt gnor jag förstås som en röd hund på dagarna. I dag har jag mest haft korvsmet och annan materialism på hjärtat, inte vidare hugsvalande för ett älskande sådant, det medger jag, men det får finna sig i lite' av varje. Bättre var det någon dag förut, då jag fick ordna med grejor som du och jag ska ha gemensamt en gång i tiden, när vi fått färdig vår egen vrå för två. Den tiden älskar jag att drömma om även om den tycks nästan oupphinnelig ibland. –

Nu kan jag också bifoga ett litet kort som ett mera synligt minne från "starten". Din och min! – Flera kort fattas nog i din samling, vill minnas att vi lånade några till albumet, men dem få vi klara, när vi träffas härnäst, jag minns nämligen inte vilka det var. Erinrar mej att jag lånte ett frimärke ock. Det placerar jag utanpå brevet. För att det riktigt ska' falla dej i ögonen förstår du.

Älskade hjärtevännen min, här får jag väl avsluta brevet ändå. Skrivdonet är föga bekvämt och skriften blir föga skön, men jag hoppas kunna åstadkomma bättre nästa gång. Och så hoppas jag förstås att snart få mottaga några kärleksfulla rader från dej.

De allra hjärtevarmaste hälsn. från din dig innerligt tillgivna fästmö

Karin.

Karins behov av att "göra ärenden" i stan 13 km bort minst en gång i veckan hade nog vi det här laget funnits sedan tonåren. Det blev också i fortsättningen en följetong som räckte ända upp i hennes 90-år, och resorna fick från början göras med först häst (tillsammans med pappa Antes stadsresor), sedan cykel ner till "storvägen" och bussen, som borde ha kommit till i mitten av

tjugotalet. Det räckte tills hon inte kunde cykla längre vid drygt 80 år. Därefter återstod bara att titta lift med alla bilburna bekanta i hennes omgivning, eftersom hon vägrade att besvara sig och samhället med den färdtjänst som hon hade varit berättigad till.

För dom som undrar kan det vara värt påminna om att "kärning" (med långt ä) fortfarande är ett vanligt och helt neutralt epitet för den äkta hälften i dom här trakterna.

Som påpekas i det här brevet börjar det nu bli längre mellan skrivningstillfällena.

Klöstanäs den 6/2 -32. (vådliga cykelfärder, hökörning, vedarbeten, sågspånskörning, vill drömma positivt om egen härd)

Älskade kärningämne!

Eftersom jag nu sitter alldeles solo här i ungarlskulan så kan jag ju gärna försöka mig på lite pennfakteri. Efter vanligheten så borde jag ju varit hos min egen kära lilla "fästmö" en sådan här kväll, och muntligen språkat om hjärteangelägenheterna, men det här är väl en sån där ovanlig kväll kan jag tro eftersom det inte är som det brukar, och så har man ingen annan utväg att tillgripa än pennan om det ska bli något språkat.

I alla fall så må du ha så innerligt varmt tack, för ditt mycket efterlängtade, samt lika do kärkomna brev, som jag fick i dag. Jag höll nästan på tro att du alldeles glömt bort din lilla obetydliga fästman, så jag hade närapå tänkt få o ringa till dej för o höra efter huru det stod till med den saken. Men just under sådana små funderingar så kom brevet i alla fall, o glad blev jag förstås, ty så fick jag ju se att du hade mej i tankarna i alla fall.

Och huru står det till med hälsan o kärleken hos älsklingen min, hoppas det är bara bra med bådadera, ty efter ditt brev kunde jag inte finna annat än att det var "allright". Själv kan jag heller inte annat än klaga, jaa - inte vad kärleken anbelangar, ty den blomstrar och frodas för var dag det kan du ju förstå, men hälsan är det allt lite fel på ändå, och det begriper du nog också eftersom jag inte kom och hälsade på dej i kväll. Något allvarligt o stort fel är det nog inte, bara lite förkyld, så pass att man inte känner sig riktigt kry, lite ont i halsen o.s.v. Ett enastående halkigt väglag är det också nu så detta har nog också en bidragande orsak till att jag inte vågade mej iväg på den vanliga friarefärden.

Därom har jag ett ganska färskt minne utav se'n förra måndan då jag for hem, ifrån dej, då vill jag lova att jag hade händerna fulla för att hålla cykeln på någesånär rätt köl. Men det gick ju tämligen bra ändå och hem kom jag också fastän det inte gick så fort. Många gånger tog min ärade velociped tjyvhopp och försökte vända om åt andra hållet men jag var också tjurig förstås och skulle hem även om jag måste gå långa stycken, och trägen vinner säger ju ordspråket och det gjorde jag också. Men inte må du därför tro älskade lilla hjärtevän att jag för all framtid skulle bli avskräckt för att fara och hälsa på dej, nej då, till nästa helg har jag nog glömt det här äventyret så då tänker jag allt försöka göra om resan igen, såvida du inte har nånting alldeles särskilt extra emoté't, men det vill jag inte tro att du har och jag gör det inte heller så de så.

Ja i övrigt så går ju tiden sin gilla gång här i Lit också, en del dagar blåser det mera och en del mindre. Knoget är ju också ungefär enahanda, hökörning, vedhuggning, körning o kapning ävensom klyvning. I dag har jag också för omväxlingsskull varit på snickerifabriken efter ett lass sågspån, men det var så halt efter vägen så jag hade all möda med att hålla lasset på någesånär mitt emellan diken.

Ja du nämde om att du drömmer om vår egen vrå, det gör jag också må du tro lilla älskling. Och att den står på framtiden ännu ett tag, det är ju bekant, men att den kan synas ouppnåelig, det vill jag inte att varken du eller jag ska tänka eller tro, det går inte, ty tron verkar allt heter det ju, och kommer det tid, så kommer det nog råd också, sådan är min tanke. Vi får nog försöka lugna våra upprörda känslor, fastän nog ville jag så fort som möjligt få taga hand om min hjärteskatt och ha den alldeles för mig själv.

Jasså du det blev ingenting utav din påtänkta stadsresa den här veckan det skulle alltså bli på fettisdan i stället, ja det var ju bra du tala omet, så vet jag var jag har dej den dagen. Inte för att jag tror mej få något påträngande ärende till stan den da'n, vad jag nu vet om åteminstone, men skulle så vara då så träffas vi nog.

Undrar just vad du håller på med just nu, antagligen så ligger du väl o sover den rättfärdiges sömn ty kl. är 11, och jag känner mig också mogen för den sysselsättningen. Jag måste väl också ta mig tvärt för o avsluta det här brevet, eljest är jag rädd att skrivpapperet kan ta slut, och huru skulle det då gå måntro, joo kanske det skulle gå bra också ty då måste du skriva dubbelt så många brev, du finge alltså skriva i stället för mej. Jaha du älskade lilla vännen min, det här blev nog ett litet ovanligt långt brev, men som jag redan förrut antytt att kvällen i sin helhet är lite ovanlig så ska väl heller inte brevet göra någon urskillnad, Hoppas du inte lessnar på att läsa allt detta skriveri, och så hoppas även jag att så snart som möjligt få några kärleksfulla rader från dej, fastän jag inte kan skryta med att ha gett dej några men min goda mening den förstår du nog ändå. Till sist denna hjärtevarmaste hälsn. din egen innerligt varmt tillgivna fästman

Nisse.

Tack för kortet också.

P.S.

Hjärtligt tack för senast. D.S.

Kan avslöja att det tog ytterligare sex år av idogt arbete för Karin och Nisse innan den egna vrån blev verklighet i form av den gård bredvid Backen som byggts åt Karins bror Nicke, men som Nicke just det här året 1932 blev tvungen att skuldsätta till sin hustrus släktingar och sex år senare senare lämna ifrån sej.

Bringåsen den 9 febr. 1932. (telefonpratad med varandra, tandlagning med rast o familjeträff hos Stina, känner sej bunden till backens hushåll)

Älskade lilla hjärtevännen!

Nu ska vi se, om du inte kan få dej ett lite' anständigare brev än sist, vännen min. Åtminstone finns det bättre förutsättningar nu, ty se, allt har blivit nytt. Nytt papper, ny penna och nytt bläck. Hon som sitter bakom pennan är dock din gamla vanliga Karin, men henne har du ju förklarat dej ska försöka vara nöjd med, så det förlitar jag mig förstås på.

Hjärtinnerligt tack, älsklingen min, för ditt långa kärkomna brev. Rart av dej att offra lördagskvällen på skrivning, när du kanske hellre bort få sova och bli kry, och ändå rarare att du ringde också. Du vet, att jag blev glad, när skåpet pinglade. Hade mina förkänslor förstås så jag hoppade dit i ett par skutt.

Min lördagskväll och söndag beskrev jag ju så gott det gick per tråd, mycket var inte det att beskriva förresten. På kvällen gick jag på logemöte som sagt var, men jag var så trogen och så snäll så. Var inte med i en enda lek ens, bara för att inte du tycker om det. Då avstår jag så gärna. Mötet i sin helhet var inte så illa, det kunde rentav antecknas en stor seger för nykterhetssaken den kvällen i det att fyra ungdomar (därav tre pojkar) från det "våta" Brynje blevo absolutister av egen fri vilja. Jag hoppas innerligt, att de togo sina löften på fullt allvar, eljest vore ju föga vunnet.

I dag har jag varit i Ösund hela runda dagen mest. Huvudärendet var ju restaurering av matsalen, vilket togs i två repriser, en borrhingsprocedur genast vid framkomsten och en kombinerad borrh och murningdito senare på kvällskvisten, vilket allt försiggick ganska smärtfritt. Under "mellanakten" höll jag till hos Stina, blivande svägerskan, och hade det varmt och skönt och fridfullt trots vintern ute, och blev till på köpet klippt och champonerad alldeles gratis och portofritt höll jag på tillägga. Träffade så småningom både din moder och fader och broder där, men dej själv fick jag inte se, så jag skickade en hälsning istället. Den torde du väl allaredan ha fått fram tänker jag. Sen skulle jag liksom handla lite' det fick gå i flygande fläng,

och ändå var jag på vippen att komma försent till bussen. Hem kom jag dock lyckligt och väl med halvsexan. – Vet du, hjärtevännen, jag tycker det är så vådligt roligt att redan nu få skaffa en eller annan liten pinal till vår blivande bosättning. I dag har jag skaffat några handdukar och några servetter, en liten grundplåt av vardera, som jag se'n ska' öka på allteftersom jag får råd förstår du. Du får dock inte tro, att jag börjar finna väntetiden lång redan, neej då än har jag mycket ogjort, som måste göras, innan den är slut. Det som undslapp mej om "ouppnåelig" det menade jag nog inte mycket med, så det skall du inte oroa dej över, älsklingen min. Det är bara så, att man ibland tycker det ser mörkt och krångligt ut att någonsin få avlösning härhemma, men i förståndigare ögonblick förstår man ju att det när tiden är inne, kommet att reda upp sig med den saken också.

Käraste Nisse gossen, hittills har jag ju rentav glömt att fråga hur det står till med din snuva. Jag hoppas att den inte har det alltför bra, men att du befinner dej desto bättre istället. Till helgen ville jag så gärna få se dej, och se dej frisk och kry till på köpet. Bara det nu inte smäller i med att bli så kallt, så det blir hälsovådligt att våga sig ut. Nå det vill jag inte tänka mig. Måtte visst ha hemfallit åt oseden att skriva för smått och för hopträngt. Tycker att jag pladdrat en hel del intressanta saker nu, men ändå är det en bit kvar på bla't. Den får väl bli kvar då, för nu avslutar jag snart. Klockan går på elva och man blir "dumpen" efter stadsresor även om man är torrlagd till själ och hjärta. Och i morron ska vi sätta opp en väv visst. Då får lilla fästmon din vara vaken, om hon ska' se hålen i "skeden".

Älskade hjärtegull, jag skulle vilja ge dej en riktigt varm "kram" till god natt men det går ju inte nu så jag sänder istället mina allra allra hjärtevarmaste hälsningar.

Din egen innerligt varmt tillgivna

Karin.

Bringåsen den 31 Mars 1932. *(längre mellan breven, Nisse flyttar till Täng, väntar foton, Antes sista fotografi)*

Lilla älskade hjärtevännen!

Det är länge se'n sist vi skrev till varann nu, du och jag, alltför länge för att vara en brevväxling mellan tvenne nyförlovade egentligen. Ska' bestämt ta och försöka mej på en brevstump i kväll, kanske får jag då också vara den första som skriver till dej under din nya adress.

Nåå, gossen min, hur står det till med hälsan och kärleken i vårlasket? Förmodar att du ägnar din mesta tid åt att köra flyttningsslass fortfarande, försåvitt att du inte tog ditt parti och avvek med kassan och filmrullen i måndags. Man kan aldrig så noga veta, vad karlar kan hitta på. Fast min egen fästman är ju ett lysande undantag från allmänbegreppet "karlar" förstås.

Själv mår jag rätt skapligt, helst som "krimen" (*snuvan*) börjar på vara ett avslutat kapitel för den här gången. Vad jag eljest gnor med i vardagslag har du visst rätt noga reda på förut, så det lär inte vara lönt komma med något skryt i den vägen. Men jag kan ju anförtro dej att söndagsstrumporna dina är klara nu och försedda med ett litet ettergult N, som angiver ägaren.

Du ska' få höra, vännen min, att i natt drömde jag om dej i min ensamhet. Det brukar jag göra i vaket tillstånd alla dagar förstås, men nu var det natt, och jag sov. Drömmen i fråga var nog så trevlig i början, men den fick ett snöpligt slut, tyvärr. Du och jag gästade herrskapet Ullberg på Vången, drömde jag, och hade det så trevligt vid ett festligt kaffebord. – Men nämn mig en fröjd som varar beständigt, - i nästa drömkapitel vart lilla fröken jag förargad på dej och smet ifrån ut på en inspektionsrond bland griskättar och annan lantlig sevärighet. I natt får jag visst lov att drömma om hur du gör bot och bättring så att allt blir bra igen.

Korten, de efterlängtade förlovningskorten våra, ha alls inte synts till än. Han måtte visst ämna göra oss fasligt sköna kar'ln , eftersom det dröjer så länge.

Här har förövrigt blivit så gott som allmän fotografering nu. Självaste fargubben lät i hemlighet avkonterfeja sig i förra veckan och se'n kom han på, att frugan borde plåtas också, så i går drog han iväg med henne också. Inte förtidigt förresten, det är väl flera tiotal år se'n sist. Hon tyckte visst, att experimentet var rätt så intressant och inte fullt så fasansfullt som hon föreställt sig. Pappa har redan fått sina provkort han och åtminstone på det ena såg gubben riktigt trevlig ut, tyckte jag. Själv hade han heller inte annan anmärkning, än att kragen inte satt riktigt som den bort.

Om ett par dar ha vi ju helg igen, hur ska' vi då ha det. älskling? Kommer du och hälsar på mej eller jag på dej eller ska' vi inte träffas alls? Det får jag överlämna åt dej att avgöra, som har hand om förståndet. Men jag lägger väl ut nyckeln för säkerhets skull, ifall jag inte hör av dej nånting förut.

Och nu, min egen Nisse, är det visst så dags, att jag avslutar ditt brev och kryper till kojs. Du får inte känna dej allt för besviken för att innehållet är magert, det vill i alla fall vara

en riktigt, riktigt hjärtevarm hälsning från din egen lilla fästmö

Karin.

Detta måste vara korten som Ante Hansson lät ta på sej och Maria nu våren 1932, och som mest troligt också blev den sista fotograferingen för hans del. Han avled på Östersunds lasarett drygt tre månader senare.

Täng den 3 april -32.

Älskade lilla hjärtevänen min!

Det här skulle alltså bli första brevet till dej från min nya vistelseort, och tänker jag riktigt noga efter så är det visst rätt så länge se'n sist du fick något brev från din fästman, så du tycker väl att han varit lite mer än lovligt lat i fråga om korrespondensen. Fastän själv tycks jag förstås ha varit rätt så flitig med ett av varje och inte minst under helgerna den senaste tiden, det lär du väl själv kunna intyga tror jag.

I alla fall får jag frambära mitt allra innerligaste och varmaste hjärtetack, både för senast, samt båda dina brev. Jag får väl be om ursäkt för mitt slarv att inte besvara dem i tillbörlig ordning, men

som du vet så har det varit en stor oordning här i mitt hem de senaste veckorna, så jag hoppas att detta kan lända mej till ursäkt, i någon mån åtminstone.

Eljest tycks du ju må bara gott efter vad jag kan se av ditt brev, med mej är det ju både si och så ibland. Jag trivs inte så vidare gott med att fara dag ut o dag in efter landsvägen mellan Lit o Ås, om det varit Kyrkås i stället så hade det nog varit annorlunda. Men det är nog ingenting att göra vid den saken, jag hoppas att det haver en ände även det här jobbet. Ja i dag har jag firat den första söndagen här i Ås, se'n vi flyttade hit, och det har ju gått tämligen bra. Du lär väl även vilja veta på ett ungefär huru jag firat den också, och det är väl snart gjort. För det första så låg jag till frukost i morse, jaa, det gör jag ju alltid när jag är hos dej, så detta känner du ju till. Men nånting som du inte vet det är att jag var bortbjuden på kalas kl. 1 inte ensam förstås utan hela familjen förstås, till vår närmaste granne. Hanssons heter dom, så nu vet man hur dom ser ut åtminstone. Jo vi blev ju där ett par tim. sedan följde jag med Henning till Dvärsätt å hälsa på släktskapet där i en liten hast. Henning skulle dit o säja Adjö för ett tag, på onsdag reser han över atlanten igen. Och såsom en värdig avslutning på dagen, skriver jag ett litet brev till min lilla älskade fästmo, och då kan du väl inte begära så mycket mer av en sån slarver som jag.

Ja du talade om en intressant dröm i ditt brev, det var bara skada att det skulle bli ett så snöpligt slut på den. Och att du till på köpet skulle bli arg på mej, det tycker jag förstås inte om, men jag hoppas att du snart blir god, eljest törs jag nog inte visa mej för dina ögon. Till nästa helg tänker jag att allt är bra så då träffas vi väl på ett eller annat vis, jag får om inte annat angives såsom det heter, försöka kуска iväg till Bringåsen, jag hoppas du tar emot även om det skulle bli lite sent. Eljest så är du så hjärtligt välkommen hit också så fort du kan o vill. Och jag tycker inte alls det vore nån orättvisa att du fore hit och firade till mej nån gång emellanåt, eller hur?

Ja jag undrar huru du haft det den här helgen. Hoppas att din stadsresa gick bra, och om du fick igen korten som det var frågan om, varom inte ska jag nog anstalta om så att jag har dom till helgen. Jag borde kunna påräkna att få se våra storslagna förlovningskort också då ifall jag kommer dit, och kommer du hit så får du allt lov att ta dom med. Ja det här blev nog inte någe vidare i brevväg men du får hålla till godo med det ändå, jag tänker nu avsluta det som du ser, det skall i alla fall förstås en liten hjärtlig hälsning från din egen lilla fästman

Nisse.

Två månader sedan Nisse skrev det förra brevet! Brorsan Henning for strax efteråt tillbaka till New York och blev borta till 1936. Träffen hos grannarna Hanssons i Täng resulterade i att systemen Märta några år senare, 1934, gifte sej med Helmer. Samma sommar gifte också Nisse och Karin sej, men båda familjerna fick sina första barn först sju år senare då jag, Jan, och Gunnar kom till världen 1941.

Bringåsen den 6 april 1932. (väntar ännu förlovningskort, mor och far ute på resor)

.....Jaa du, min vördade och älskade herr fästman, här på mitt håll behagar jag må så där tämligen för närvarande och önskar dej detsamma. Har i dag haft fint främmande, som lämnade nattsvarta spår efter sig, sotar'n vill säga, men det var egentligen inte det jag skulle skriva kärleksbrev om. Hellre då om min stadstripp på lördags e. m. Den var inte vidare vidlyftig, skulle bara uträtta ett par små ärenden åt mor, och det var snart överstökat. Se'n klev jag in till Melander och fick utan krångel igen kort och film bara på mitt ärliga ansikte.. Tyckte det var bäst skriva och tala om det för dej, så du tilläventyrs slapp ha något besvär mer i onödan för den sakens skull. Ett par av korten är rentav så pass lyckade att jag måste ta och stoppa in dom i brevet, så du får börja på titta.

Vad tycker du, raring? Se vi inte bra sälla ut i varandras armar? Och undra på det förresten ----- . Men återvändom till mej där borta i sta'n. Morsk till sinnes stegade jag uppför trappan till hovfotograf Olssons atelier för att låta'n stånda till ansvar för försummad leverans. ”Stängt mellan 4 – 5 ” stod det på en stängd dörr. Slokörad vände jag, väntade till 5 och upprepade manövern. men inga förlovningskort fick jag ändå. Det bads om ursäkt för dröjsmål, upplystes, att de voro under arbete och utlovades, att de skulle skickas under nästa veckas lopp. Än ha de inte synts, men lära väl

komma innan helgen. Lilla vän, jag hoppas nästan att du kommer och hälsar på mej då, ifall du kan och vill. Det är nämligen inte så säkert att jag kan fara och hälsa på dej då. Det kan hända att mor far bort då, fast det vet jag inte säkert än förstås. Beror väl mest på hur mostern borta i Palleråsen funderar, det var meningen de skulle följas åt till Ås nå'n helg. Och fargubben han ska väl kvista iväg till Vången på söndag, tänker jag,. För närvarande är han i Lit hela veckan. Vräker sig på gästis.

Nåå, det var inte meningen det skulle bli något långt brev i kväll, så det är väl bäst jag slutar nu. Du är så innerligen välkommen till helgen som alltid annars, och du vet ju, hur man tar sig in på det här stället även om det som du säger skulle bli lite' sent.

Tusende hjärtevarma hälsningar!

Din egen lilla fästmö

Karin.

Täng den 13 April -32. (*Nisse gör flera skor och lagar skor, K och N träffas på helgerna*)

Käraste lilla hjärtevän!

Skall nu i största hast skriva ett par tre rader, så pass du ser att jag lever och även mår bra. Hemresan från min lilla fästmö gick som du kan förstå bara bra, kom hem vid ½ 10tiden f.m. förstås.

Och eljest håller jag på tillverka skor, och även gamla fodral lappar jag.

Har förresten i det närmaste gjort gubben Bergners skor färdiga, så i morgon eller kanske på freda afton åker jag iväg med dom och hämtar storkovan. Så till helgen ifall jag kommer till dej, vilket jag nog säkert kommer att göra, kan jag nog betala kroningen som du låna mej.

Tack ska du ha älsklingen min för senast samt ditt senaste brev. Hoppas du är kurant till både kropp o själ. Hör du, du, jag undrar om våra efterlängttade kort kommit ännu. Hoppas de äro dig tillhanda till helgen åteminstone, i annat fall måste vi nog vidtaga några strängare åtgärder med Hovfotografen.

Undrade även om din ärade fru moder blev belåten med garnet som jag köpte. Det var nog inte alldeles likt provet, men det gick inte att få tag i något som var mera likt.

Ja som jag redan i början av brevet gjorde en antydning om att det inte skulle bli mer än några rader så hoppas jag att du inte tar illa opp ifall jag nu skulle fundera på en värdig avslutning.

Vi träffas nog till helgen så då får vi språka dessto mera. Jag känner mig nu mogen att inta snarklådan ett tag, ska då som fortsättning på brevet, drömma om min lilla älskade hjärtevän.

Alltså på återseende till helgen, till dess tusende hjärtevarma hälsn. från din egen alltid lika tillgivne fästman

Nisse.

Så nu hade Nisse fått igång sitt skomakeri i Täng .

Bringåsen den 20 april 1932.v (*tunnbrödsbakn, på väg ffg till Täng*)

.....Hälsan och kärleken är väl inget större fel på efter helgens nattliga expedition, eller hur, älsklingen min? Kanske var du måndagstrött och småförargad över nattsölet – nä, det fick du inte vara kommer jag ihåg. Självt var jag på riktigt soligt måndagshumör och gick här och pysslade och tänkte på dej och aporna växelvis. Och se'n har den här veckohalvan svunnit så fort, att jag just ingenting hunnit uträtta tycker jag. I går hade jag "bakstran" (*tunnbrödsbagerskor*) att passa förstås och i dag har jag använt de lediga stunderna till att knyta långa sköna fransar på en morsan tillhörig duk.

Till helgen kommer jag kanske, som sagt var, och hälsar på dej ifall inte något oförutsett ställer sig hindrande i vägen. Just nu dala blöta flingor från en mulen himmel, och det ser inte vidare lovande ut i väderlekshänseende, men aprilvädret är nyckfullt, det kan nog ändra sig både en och två gånger

innan helgen. Och har jag nånting riktigt trevligt i kikaren så brukar sällan vädret få hindra mej för den delen. Det kan nog hända att jag ger mig iväg rätt tidigt på lördagsaftonen och tittar inom hos moster i förbifarten, så du kan ju få komma dit och leta rätt på mej ifall jag dröjer. Det vore inte så dumt det, då sluppe jag fara där och kunska hos grannarna för att få rätt på vistelseorten din. Älskade hjärtevännen, nu blir det inte mer skrivet i kväll, men om ett par dagar träffas vi ju hoppas jag. Till dess sänder jag dej mina allra, allra hjärtevarmaste hälsningar. Din egen alltid lika varmt tillgivna

Karin.

Nu har det gått både vår och sommar sedan förra brevet blev skrivet. Svärfar Ante gick bort mitt i sommaren efter några veckors lasarettsvistelse. Nisse har säkert delat sin tid hela sommaren mellan Täng och Bringåsen, men han bor fortfarande hos sina föräldrar när han skriver det här brevet. Nisse bodde kvar i Täng ett drygt år ytterligare tills Nils och Katarina med några av barnen bröt upp igen och flyttade till Odensala utanför Östersund. Samtidigt flyttade då Nisse för gott i november 1933 till fästmon Karin på sterbhuset i Bringåsen, där dom gifte sig vid midsommaren 1934 och sedan med Karins yngre bror Erik hjälptes åt att sköta sterbhuset fram till upplösningen och arvskiftet som skedde 1938.

Täng den 20/9 1932. (Nisse plockar potatis o skördar både här och på Backen, fraktar folk o hämtar getter, röstar i Lit)

Älsklingen min!

Skall för ovanlighetens skull försöka mej på lite brevskrivning som du ser, men på grund av ett ganska långt uppehåll i den vägen så ber jag på förhand om tillgift, i den händelse att brevet inte finner nåd för dina kritiska blickar.

Ja huru står det nu till med hjärtevännen min, sedan sist vi träffades. Hoppas att allting är gott o väl. Själv går jag och kröker rygg i perlanne' om dagarna och då kan du kanske göra dig en liten föreställning om huru jag mår. Det är ju inge vidare roligt göra precis som du vet, du håller kanske på med samma jobb också. Det är väl kanske den skillnaden, att du behöver bara plocka, men ser du jag måste hacka också. Ja-ja det går ju en dag omsänder och peranna lär väl i sinom tid ta slut också hoppas jag. Jag tänkte ju försöka hjälpa Er med peran, men som det ser ut nu så hinner ni kanske få upp dem före oss, men kanske jag kan komma dit när det blir tröskningen då istället. I morgon skall jag fara till Husås och hämta ett lass med både folk och få. Ska frakta dom till Lit bara. Och på torsda ska jag också till Lit efter våra egna getter.

Har du varit efter dina du ännu? Hörru du stod du på torget om lördag och frös eller var du hemma. Åså var du väl iväg å rösta då på sönda som sig bör kan jag tro. Jag var iväg, jag, och det till Lit ändå, är mantalsskriven där ännu ser du. Ja du lilla hjärtevännen min, jag hade inte tänkt skriva nån lång epistel den här gången, utan jag kommer istället och hälsar på dej till helgen då får vi språkas vid lite mera, till dess sänder jag mina varmaste hälsn. din egen innerligt tillgivne

Nisse.

Av brevet framgår att båda gårdarna fortfarande hade bygdens traditionella form av getskötsel, där flera gårdar i byn gick ihop om att varje sommar skicka sina hushållsgetter till någon fäbod där en kvinna mot ersättning skötte getterna, mjölkade och ystade. Jag skulle tro att Backen hade sina getter hos "Ottolina på Brana" vilken jag minns från min barndom som en då pensionerad gammal tunn och alldeles dubbelvikt gumma, som brukade komma till kyrkan på söndagarna.

Här tar brevskrivningen slut i den här omgången, men återupptas igen lika intensivt vid slutet av 1939 när Nisse blir inkallad för beredskapen och ganska snart förflyttad upp till Tornedalen

Ytterligare ett sista brev i Nisses livstid skrivs en sommarkväll omkring år 1959 när Nisse var sjukskriven (avled 1963) och Karin var bortrest några veckor på förmodligen en s k husmorssemester på något pensionat.

Jan och Staffan hade sommarlov från läroverket och skötte lagårn och gårdsarbetet medan Inger (i tolvårsåldern) var på besök hos sin jämnåriga släkting Hjördis Jonsson i Smesta, Lit.

Henning är Nisses bror och han har droskrörelse i Lit när Nisse är inne i en sjukperiod med strålningsbehandling och sjukkassebesök.

Bringåsen om torsdagskväll (sjukbehandling, fiske)

Ja hej!

Tack för kortet vi fick i dag, varav vi drar den slutsatsen, att du mår bra och trivs. Här hemma går det också av bara farten den ena dagen efter den andra, än har vi mat så vi reder oss och blir det slut så skaffar vi väl mera, så hav inga bekymmer. Har som sagt varit på lasarettet i dag, men behövde ej stanna där. Lungorna var bra, blodet hyggligt, sänkan på nedåtgående, endast körteln under armen, som ska behandlas, så det blir ju ganska lindrigt. Får fara in varje dag för detta, tyckte det var bättre än ligga där, "sa doktorn", och då så. Bara 6 min behandling varje gång, så det ska nog gå bra, blir ju dyrare förstås, kan inte hjälpas. men det har blivit dåligt sparkföre nu igen, blåser kallt och regnar en skvätt då o då.

I går kväll gick åskan också. Jag var till Skjör också i gårafton, var även ut på sjön och drog upp en liten aborre åt kattan vilken dom åt upp med förtjusning. Har inte hört nånting från Inger så hon har det väl bara bra. Ringde dit på söndagskväll och hörde efter att hon kommit fram, det var Arne som svara i telefon och på honom hördes hon trivas bra. Får väl ringa dit nån mer gång och höra hur det går. Pojkarna är i lagårn som blev lite sent för dom i kväll, dom har varit på sågen i dag. Och kissungarna sitter och tittar på när jag skriver den ena på armen och den andra på axeln, dom hälsar så mycke, att dom sköter sig bra. (ganska) Ja som du ser är allting frid och ro här hemma, så du kan ta det ro själv och ha det så skönt som möjligt.

Var även till Lit på tisd, på sjukkassan och hämta ut mitt tillgodohavande. Åkte cykel dit och fick skjuts tillbaka av Henning, tittade även på den nya badplatsen, men tyckte det kändes för kallt till att bada. Inga främmande har vi haft heller, så vi får väl kalasa opp tårtan själv nu medan den är ätbar, tänker göra det nu i kväll, så jag slutar nu, hej så länge./Nisse

Ps. Har nyss pratat med Inger har bara roligt; förstås.

P.S. Prima liv i ungarlys. Hälsningar Staffan.

PS nr 3. Mjölknigen, disken och matlagningen går utmärkt. För säkerhetsskull köpte pappa en väckarklocka. Hej! Jan

Inger, samt Nisse till höger om sina två mest jämnåriga syskon Otto och Hilding på kort som tagits ungefär 1959 när ovanstående brev troligen skrevs. Bilden på Henning togs 1955.

Brevkladd utan datum (1995). Kusinerna Karin och Martin på var sin sida om Atlanten och den amerikanska kontinenten är nu nästan 90 år gamla och ensamma kvar av det gamla kusingänget i Kyrkås

Kära kusin Martin! (ca 1995, Karin om bortgångna anförvanter och gamla minnen)

Tack så hjärtligt för ditt brev, som jag fick i dag. Tack även för brevet från i Juni som jag inte besvarat. Du får förlåta mej, men jag tänkte egentligen spara det svaret till din födelsedag. Nu fick jag dock anledning att skriva ett extra brev så du slipper plågas så länge i väntan.

Jag tror inte att du behöver sörja Erik som en förtappad själ, han hade nog kvar sin barnatro innerst inne, fast han inte visade det. Att han sade till dej att han inte ville ha något med din Gud att göra berodde säkert på att han var sårad i sitt innersta efter Elsas död. När hon låg på sitt yttersta ringde han till mej och talade om att Maja varit dit och gjort Elsa så upprörd och plågad att han kallade det för ren tortyr.

Han hade också ringt till Maja och förbjudit henne att komma igen.

Jag har sett både min man Nisse och min far somna in i lugn förtröstan utan tanke vare sig på straff eller belöning. För dem och Erik liksom även för mej, gäller nog mer den lite jordnära psalmen 501 i vår psalmbok:

Du gav mig, o Herre, en teg av din jord, Som jag nu min egen får kalla.

Du gav mig ett värv och ett bröd för mitt bord.

Av framfarna släkten som sentida arv Jag mottog den mark, som jag plöjer. Här bröto de sten och här går nu min harv I åkrarnas mylla sitt fredliga varv.

Så lär mig, o Herre, att Dig tiill behag Förvalta det pund mig blev givet. Att fylla med frimodig gärning min dag, att hjälpa och omhulda den som är svag, att älska , ty därav går livet.

Eller psalm 572:

Lär mig du skog att vissna glad en gång som höstens gula blad; en bättre vår snart blommar, Då härligt grönt mitt träd skall stå och sina djupa rätter slå i evighetens sommar.

Roligt sammanträffande det du skriver om ditt och Eriks äventyr i gillerån 1919. Jag håller just i dagarna på att inventera minnena från min skoltid mellan 1915 och 1920. Den obligatoriska svenska skolan har nämligen fyllt 150 år och med anledning av jubiléet Folkminnesarkivet i Uppsala skickat mej en frågelista, där jag skall berätta om skolmiljö och minnen från min skoltid.

Du har ju också provat miljön och verksamheten i både småskolan och folkskolan här i Kyrkås i kortare perioder. Minns du det?

Svaret skall sedan arkiveras, så framtida forskare kan få reda på hur skolan bedrevs vid den tiden och på den här orten.

För övrigt håller sig mina krämpor ganska bra i styr och vi stökar på som vanligt här på Backen.

Om jag lever några veckor till så lovar jag lite lyrisk Karlfeldt till födelsedagen.

Till dess varmaste hälsningar och en önskan om allt gott till både dej och Florence.

Din kusin Karin.
